

የማቴዎስ ወንጌል

የኢየሱስ የትውልድ ሐረግ

1:1-17 ተጓ ምብ - ለ-ቃ 3:23-38
 1:3-6 ተጓ ምብ - ሩት 4:18-22
 1:7-11 ተጓ ምብ - 1ዜና 3:10-17

1 የዳዊት ልጅ፣ የአብርሃም ልጅ የሆነው የኢየሱስ ክርስቶስ የትውልድ ሐረግ የሚከተለው ነው።

- 2 አብርሃም ይስሐቅን ወለደ፤
 ይስሐቅ ያዕቆብን ወለደ፤
 ያዕቆብ ይሁዳንና ወንድሞቹን ወለደ፤
- 3 ይሁዳ ከትዕማር ፋሬስንና ዛራን ወለደ፤
 ፋሬስ ኤስርምን ወለደ፤
 ኤስርምም አራምን ወለደ፤
- 4 አራም አሚናዳብን ወለደ፤
 አሚናዳብ ነአሶንን ወለደ፤
 ነአሶን ሰልሞንን ወለደ፤
- 5 ሰልሞን ሶዴዝን ከረዓብ ወለደ፤
 ሶዴዝ ከሩት ኢዮቤድን ወለደ፤
 ኢዮቤድ እሴይን ወለደ፤
- 6 እሴይ ንጉሥ ዳዊትን ወለደ።
 ዳዊት የአርዮ ሚስት ከነበረችው ሰሎሞንን ወለደ፤
- 7 ሰሎሞን ሮብዓምን ወለደ፤
 ሮብዓም አቢያን ወለደ፤
 አቢያም አሣፍን ወለደ፤
- 8 አሣፍ ኢዮሣፍጥን ወለደ፤
 ኢዮሣፍጥ ኢዮራምን ወለደ፤
 ኢዮራም ያዝያንን ወለደ፤
- 9 ያዝያን ኢዮአታምን ወለደ፤
 ኢዮአታም አካዝን ወለደ፤
 አካዝ ሕዝቅያስን ወለደ፤
- 10 ሕዝቅያስ ምናሴን ወለደ፤
 ምናሴ አሞንን ወለደ፤
 አሞንም ኢዮስያስን ወለደ፤
- 11 ኢዮስያስ በባቢሎን ምርኮ ጊዜ፣
 ኢኮንያንንና ወንድሞቹን ወለደ፤
- 12 ከባቢሎን ምርኮ በኋላ፣
 ኢኮንያን ሰላትያልን ወለደ፤
 ሰላትያልም ዘሩባቤልን ወለደ፤
- 13 ዘሩባቤል አብዩድን ወለደ፤
 አብዩድ ኤልያቄምን ወለደ፤
 ኤልያቄም አዛርን ወለደ፤
- 14 አዛር ሳዶቅን ወለደ፤
 ሳዶቅ አኪምን ወለደ፤
 አኪምም ኤልዩድን ወለደ፤
- 15 ኤልዩድ አልዓዘርን ወለደ፤
 አልዓዘር ማታንን ወለደ፤

1:11 ዛና22:18፣
 24ሙ7:12-16፣ኢ.ሳ
 9:6፣7፣11፣1፣ኢር23፣
 5፣6፣ማቴ9:27፣
 ሉ-ቃ 1:32፣69፣
 7ላ3፣16፣ ራእ22፣16
 1:2 ዛና21:3፣12፣
 25፣26፣29፣35፣
 49፣10
 1:3 ዛና38፣27-30
 1:5 ዕብ11:31
 1:6 14ሙ16:1፣
 17፣12፣24ሙ12፣24
 1:10 2ነገ20:21
 1:11 2ነገ24፣14-16
 ፣ኢር27:20፣
 40፣1፣ዳግ1:1፣2
 1:12 1ዜና3፣17፣
 19፣ዕዝ3:2

1:16 ማቴ27:17፣
 ሉ-ቃ1:27
 1:18 ሉ-ቃ1:35
 1:19 ዛና24:1
 1:20 ማቴ27:19፣
 ሐሥ5:19
 1:21 ሙዘ30:8፣
 ሉ-ቃ1:31፣2፣11፣
 ዮሐ3:17፣ሐሥ5:31፣
 ሮሜ11:14፣ቴቶ
 2፣14
 1:22 ማቴ2:15፣17
 ፣23፣4፣14፣8፣17፣12፣1
 7፣21፣4፣26፣54፣56፣2
 7፣9፣ሉ-ቃ4፣21፣21፣22
 ፣24፣44፣ዮሐ13፣
 18፣19፣24፣28፣36
 1:23 ኢ.ሳ7:14፣
 8፣8፣10
 1:24 ሐሥ5:19
 1:25 ሳ፣21፣
 ሉ-ቃ 1:31
 2፣1፣ሉ-ቃ1፣5፣12፣4-7

ማታን ያዕቆብን ወለደ፤
 16 ያዕቆብ የሴፍን ወለደ፤
 የሴፍም የኢየሱስ ክርስቶስ እናት
 የማርያም እጮኛ ነበር።
 17 እንግዲህ ከአብርሃም እስከ ዳዊት ዐሥራ አራት ትውልድ፣ ከዳዊት እስከ ባቢሎን ምርኮ ዐሥራ አራት ትውልድ፣ ከባቢሎን ምርኮ እስከ ክርስቶስ ልደት ዐሥራ አራት ትውልድ ይሆናል።

የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት
 18 የኢየሱስ ክርስቶስ የልደት ታሪክ እንዲህ ነው። እናቱ ማርያም ለዮሴፍ ታጭታ ሳይገናኙ፣ በመንፈስ ቅዱስ ፀንሳ ተገኘች።
 19 እጮኛዋ የሴፍ ጻድቅ ሰው ስለ ነበርና ማርያምን በሰው ፊት ሊያጋልጣት ስላል ፈለገ በስውር ሊተዋት ወሰነ።

20 በዚህ ሐሳብ ሳለ፣ የእግዚአብሔር መልአክ በሕልም ተገለጠለት፤ እንዲህም አለው። “የዳዊት ልጅ የሴፍ ሆይ፤ እጮኛህን ማርያምን ወደ ቤትህ ለመውሰድ አትፍራ። የፀንሳችው በመንፈስ ቅዱስ ነውና።
 21 ወንድ ልጅ ትወልዳለች፤ ስሙንም ኢየሱስ ብለህ ትጠራዋለህ። ሕዝቡን ከገጠአታቸው ያድናቸዋልና።”

22 ጌታ በነቢዩ እንዲህ ሲል የተናገረው ይፈጸም ዘንድ ይህ ሁሉ ሆነ፤ 23-አኒሆ፤ ድንግል ትፀንሳለች፤ ወንድ ልጅም ትወልዳለች፤ ስሙንም አማኤል ይሉታል።” ትርጉሙም፤ “እግዚአብሔር ከእኛ ጋር” ማለት ነው።

24 የሴፍም ከእንቅልፉ ነቃ፤ ከዚያም የጌታ መልአክ እንዳዘዘው ማርያምን ወደ ቤቱ ወሰዳት። 25 ይሁን እንጂ የበኩር ልጇን እስክትወልድ ድረስ አላወቃትም፤ የተወለደውንም ሕፃን፣ “ኢየሱስ” ብሎ ጠራው።

የጠባባን ከምሥራቅ መምጣት

2 በንጉሡ በሃሮድስ ዘመን፣ ኢየሱስ በቤተ ልሔም ይሁዳ ከተወለደ በኋላ ጠባባን ከምሥራቅ ወደ ኢየሩሳሌም መጥተው፣ 2፣የተወለደው የአይሁድ ንጉሥ ወዴት

¹¹ የአኪን ማለት ነው፣ ሳ፣12 ይመ
¹⁷ ወይም መሊክ “ክርስቶስ” (በግሪክ) እና “መሲክ” (በዕብራይስጥ) ሁለቱም “የተቀባ” የሚል ትርጉም አላቸው
²¹ ኢየሱስ በግሪኩ ሲሆን በዕብራይስጡ ኢየሱ ነው፤ ትርጉሙም እግዚአብሔር ያድናል ማለት ነው
²⁴ ወደ ቤቱ ወሰዳት የሚለው የግሪኩ ቃል ሚስት እንድትሆን ወሰዳት ይለዋል

ነው? በምሥራቅም ኮከቡን አይተን ልንሰማ ድለት መጥተናልና” ሲሉ ጠየቁ።

³ንጉሡ ሄሮድስ ይህን በሰማ ጊዜ ታወከ፤ እንዲሁም መላዩቱ አዮሩሳሌም አብራታወከች። ⁴እርሱም የካህናት አለቆችንና የአይሁድ ሃይማኖት መምህራንን በሙሉ ሰብስቦ፤ ክርስቶስ፣ የት እንደሚወለድ ጠየቃቸው። ⁵አነርሱም፣ “በይሁዳ ቤተ ልሔም፤ ነቢዩ እንዲህ ብሎ ጽፎአልና አለ።

⁶“በይሁዳ ምድር የምትገኘው አንቺ ቤተ ልሔም፤ ከሌሎቹ የይሁዳ ገገሮች በምንም አታንሺም፤ የሕዝቤ የእስራኤል ጠባቂ የሚሆን፤ ከአንቺ ይወጣልና።”

⁷ከዚያም ሄሮድስ ጠቢባኑን በምስጢር አስጠርቶ በማነጋገር ኮከቡ የታየበትን ትክክለኛ ጊዜ ተረዳ። ⁸ጠቢባኑንም ወደ ቤተ ልሔም ልኮ፤ “ሂዱና ሕፃኑን ፈልጉ፤ እኔም ደግሞ ሄጄ እንድሰግድለት፤ እንዳገኛችሁት

ወደ እኔ ተመልሳችሁ የት እንዳለ ንገሩኝ” አላቸው።

⁹ጠቢባኑ ንጉሡ ያለውን ከሰሙ በኋላ ጉዞአቸውን ቀጠሉ። ይህም በምሥራቅ ላይ የት ኮከብ እየመራቸው ሕፃኑ እስካለበት ድረስ ወሰዳቸው። ¹⁰ኮከቡንም ሲያይ ከመጠን በላይ ተደሰቱ። ¹¹ወደ ቤትም በገቡ ጊዜ ሕፃኑን ከእናቱ ከማርያም ጋር አዩ፤ ተንበርክከውም ሰገዱለት። ሣጥኖቻቸውን ከፍተው ወርቅ፣ ዕጣን፣ ከርቤም አቀረቡለት። ¹²እግዚአብሔርም ወደ ሄሮድስ እንዳይመለሱ በሕልም ባሰጠንቀቃቸው መሠረት፤ መንገድ አሳብረው ወደ አገራቸው ተመለሱ።

ወደ ግብፅ ሸሽት

¹³ጠቢባኑ ከሄዱ በኋላ የጌታ መልአክ ለዮሴፍ በሕልም ተገልጦ፤ “ተነሥ! የምትመለስበትን ጊዜ እስካስታውቅህ ድረስ ሕፃኑንና እናቱን ይዘህ ወደ ግብፅ በመሸሸ በዚያ ቄይ፤ ሄሮድስ ሕፃኑን ሊገድለው ይሻልና” አለው።

¹⁴ስለዚህም ዮሴፍ ተነሣ፤ ሕፃኑንና እናቱን ይዞ በሌሊት ወደ ግብፅ ሄደ፤ ¹⁵በዚያም ሄሮድስ እስከ ሞተበት ጊዜ ድረስ ኖረ። በዚህም፣ “ልጄን ከግብፅ ምድር ጠራሁት” በማለት እግዚአብሔር በነቢዩ አንደበት የተናገረው ቃል ተፈጸመ።

¹⁶ሄሮድስ ጠቢባኑ እንዳታለሉት በተረዳ ጊዜ በጣም ተናደደ። ከጠቢባኑ በተነገረው ጊዜ መሠረት ዕድሜያቸው ሁለት ዓመት

2፥2 ዙፋ፡24፡17፤
ኤር23፡5፤ማ፡27፡11፤ማር15፡2፤
ሉቃ 23፡38፤
ዮሐ1፡49፤
18፡33-37
2፥5 ዮሐ7፡42
2፥6 2ሳሙ5፡2፤
ግዘ5፡2
2፥11 መገ72፡10፤
ኢሳ60፡3
2፥12 ቀ፡13፡19፡22፤
ግግ፡27፡19፡ዕብ11፡7
2፥13 ቀ፡12፡19፡22፤
ግግ፡27፡19፡ሐሥ5፡19፡ፈላ12፡4
2፥15 ቀ፡17፡23፡ዘ0
4፡22፡23፡ዳሴ11፡1፤
ግ፡4፡1፡22

2፥17 ቀ፡15፡23፤
ማ፡6፡1፡22
2፥18 ዘፍ35፡19፤
ኤር31፡5
2፥19 ቀ፡12፡13፤
22፡ግ፡27፡19፡ሐሥ5፡19
2፥20 ዘ04፡19
2፥22 ቀ፡12፡13፡19፤
ግግ፡27፡19፡ሉቃ2፡39
2፥23 ቀ፡15፡17፤
ግ፡4፡1፡22፤ግር1፡9፤
24፡6፡1፡ሉቃ1፡26፤
2፡39፡5፡14፡16፡23፤
ዮሐ1፡45፡46
3፥1 ቀ፡13፡14፡19፤
14፡11፡2-14፤ 14፡1-12፡ሉቃ1፡13፤
57-66፡3፡2-19፡ሐሥ19፡34
3፥2 ጳጳ7፡14፤ግ፡4፡4፤17፡6፤10፡7፡21፤
25፡34፡ሉቃ11፡20፤
17፡20፡21፡19፡11፤
21፡31፡ዮሐ3፡3፡5፤
ሐሥ1፡3፡6
3፥3 ኢሳ40፡3፤
ግሌ3፡1፤ሉቃ1፡7፡6፤
ዮሐ1፡23
3፥4 ዘሴ11፡22፤
2፡271፡8፤ግ፡4፡3፤1
3፥6 ቀ፡11፤ግር1፡4
3፥7 ግ፡6፡12፡34፤
23፡33፤ግሌ1፡18

ትና ከዚያም ቦታች የሆኑትን የቤተ ልሔምንና የአካባቢዋን መንደሮች ወንድ ልጆች ሁሉ ልኮ አስገደለ። ¹⁷በዚህም በነቢዩ በኤርምያስ እንዲህ ተብሎ የተነገረው ተፈጸመ፤

¹⁸“የልቅሶና የታላቅ ዋይታ ድምጽ፤ በራማ ተሰማ፤ ራሔል ስለ ልጆቿ አለቀሰች፤ መጽናናትም አልቻለችም፤ ልጆቿ ሁሉ አልቀዋልና።”

ከግብፅ ወደ ናዝሬት

¹⁹ሄሮድስ ከሞተ በኋላ የእግዚአብሔር መልአክ ለዮሴፍ በሕልም ተገልጦ፤ ²⁰“ተነሣ፤ ሕፃኑንና እናቱን ይዘህ ወደ እስራኤል ምድር ተመለስ፤ ሕፃኑን ለመግደል የሚሹት ሞተዋልና” አለው።

²¹ዮሴፍም ተነሥቶ ሕፃኑንና እናቱን በመያዝ ወደ እስራኤል ምድር ተመለሰ፤ ²²ንገር ግን አርኬላምስ በአባቱ በሄሮድስ ቦታ በይሁዳ መንገሡን በሰማ ጊዜ ወደዚያ መሄድ ፈራ። ጌታ በሕልም ስላስጠነቀቀው፤ ወደ ገሊላ አውራጃ ሄደ፤ ²³ናዝሬት ወደምትባል ከተማም ሄዶ መኖር ጀመረ። በዚህም በነቢያት፤ “ናዝሬቲ ይባላል” ተብሎ የተነገረው ትንቢት ተፈጸመ።

የመጥምቁ ዮሐንስ ስብከት

3፡1-12 ተጻ ምብ - ግር 1፡3-8፤ ሉቃ 3፡2-17

3 በዚያን ወራት መጥምቁ ዮሐንስ በይሁዳ ምድረ በዳ እየሰበከ መጣ።

²ስብከቱም፣ “መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ” የሚል ነበር። ³በነቢዩ በኢሳይያስ እንዲህ ተብሎ የተነገረለት እርሱ ነው።

“በምድረ በዳ፤ የጌታን መንገድ አዘጋጁ፤ ነጻናውንም አስተክከሉ” እያለ የሚጮህ ድምፅ።”

⁴የዮሐንስ ልብስ የግመል ጠጥር ሲሆን፤ የወገቡንም በጠፍር ይታጠቅ ነበር። ምግቡም አንበጣና የበረሃ ማር ነበር። ⁵ከአዮሩሳሌም፤ ከመላው ይሁዳና በዮርዳኖስ ዙሪያ ካለው አገር ሁሉ ሰዎች ወደ ዮሐንስ ይጉርፉ፤ ⁶ነጠአታቸውንም እየተናዘዙ በዮርዳኖስ ወንዝ በእርሱ ይጠመቁ ነበር።

⁷ብዙ ፈሪሳውያንና ሰዱቃውያን ወደ ሚያጠምቅበት ስፍራ ሲመጡ ባዩ ጊዜ እንዲህ አላቸው። “እናንተ የእፉኝት ልጆች!

² ወይም ኮከብ ለነግ አይተን
⁴ ወይም መሊሐ

⁹ ወይም ለነሣ አይተው

ለመሆኑ ከሚመጣው ቀኑ ላይ እንድታመ ልጡ ማን መከራችሁ! ⁸ ለእንስሳ የሚገባ ፍሬ አፍፍ። ⁹ ክብርም አባት አለን' በማለት ራሳችሁን አታታሉ፤ እግዚአብሔር ከእነዚህ ድንጋዮች ለክብርም ልጆች ሊያስነሣ ይችላል እሳችኋለሁ። ¹⁰ እነሆ፤ ምሣር የዛሬችን ሥር ሊቁርጥ ተዘጋጅቶአል፤ መልካም ፍሬ የማያፈራ ዛፍ ሁሉ ይቁረጣል፤ ወደ እሳትም ይጣላል።

¹¹ “እኔ ለንስሳ በውሃ አጠምቃችኋለሁ፤ ነገር ግን ጫማውን መሸከም የማይገባኝ፤ ከእኔ የሚበልጥ ኀያል ከእኔ በኋላ ይመጣል። እርሱም በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ያጠምቃችኋል። ¹² መንሹ በእጁ ነው፤ ዐውድማውን ያጠራል፤ ስንዴውን በጉተራ ይከታል፤ ገለባውን ግን የማይጠፋ እሳት ያቃጥለዋል።”

የኢየሱስ መጠመቅ

3፡13-17 ተጓ ምብ - ማር1፡9-11 ሉቃ3፡21-22፤ ዮሐ1፡31-34

¹³ በዚያን ጊዜ ኢየሱስ በዮሐንስ ለመጠመቅ ከገለላ ወደ ዮርዳኖስ መጣ። ¹⁴ ዮሐንስ ግን፤ “ይህን አይሆንም፤ እኔ ባንተ መጠመቅ ሲያስፈልገኝ እንዴት አንተ ወደ እኔ ትመጣለህ?” ብሎ ተከላክለ።

¹⁵ ኢየሱስም፤ “ግድ የለም ፍቀድልኝ፤ ይህን በማድረግ ጽድቅን ሁሉ መፈጸም ይገባኛልና” አለው፤ ዮሐንስም በነገሩ ተስማማ።

¹⁶ ኢየሱስም እንደ ተጠመቀ ከውሃው ወጣ፤ ወዲያውኑም ሰማይ ተከፍቶ የእግዚአብሔር መንፈስ እንደ ርግብ ሲወርድ በት አየ። ¹⁷ እነሆ፤ “በእርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው” የሚል ድምፅ ከሰማይ ተሰማ።

የኢየሱስ መፈተን

4፡1-11 ተጓ ምብ - ማር 1፡12-13 ሉቃስ 4፡1-13

4 ከዚህ በኋላ መንፈስ ቅዱስ ኢየሱስን በዲያብሎስ ይፈተን ዘንድ ወደ ምድረ በዳ ወሰደው። ² አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ከጸመ በኋላ ተራብ። ³ ፈታኝም ወደ ኢየሱስ ቀርቦ፤ “የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ እነዚህን ድንጋዮች እንጀራ እንዲሆኑ እዘዝ” አለው።

⁴ ኢየሱስም፤ “ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣው ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም” ተብሎ ተጽፎአል” ብሎ መለሰለት። ⁵ ቀጥሎም ዲያብሎስ ኢየሱስን ወደ ቅድስት ከተማ በመውሰድ ከቤተ መቅደሱም ዐናት ላይ አውጥቶ፤ ⁶ የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ ራስህን ወደ መሬት

3፡8 ሐሥ26፡20
3፡9 ሉቃ3፡8
3፡10 ማቴ7፡19፤ ሉቃ3፡9፤13፡6-9፤ ዮሐ15፡2፡6
3፡11 ፋፍጲሳ4፡4፤ ማር14፡8፤ ሐሥ 23፡4
3፡12 ማቴ13፡30፤ 25፡41
3፡13 ማቴ3፡1፤ ማር1፡4
3፡16 ኢሳ11፡2፤ 42፡1፤ ሐዝ11፡1፤ ዮሐ 1፡51፤ ሐሥ7፡56፤ 10፡11፤ ራሌ4፡1፤ 19፡11
3፡17 ዘጸ4፡12፤ መዝ27፡አሳ42፡1፤ ማቴ12፡18፤17፡5፤ ማር1፡11፤9፡7፤ ሉቃ 3፡22፡9፤35፤ ዮሐ12፡28፤ ሐሥ 13፡33፤ ፀሐ1፡1-5፤ 5፡5፤2ጴጥ1፡17፤18
4፡1 ዛፍ3፡1-7፤ ፀሐ1 4፡15
4፡2 ዘወ34፡28፤ 1፡7፡9፡8
4፡3 ማቴ3፡17፤ 14፡33፤16፡16፤ 27፤ 54፤ ማር3፡11፤ ሉቃ 1፡35፤22፡70፤ ዮሐ 1፡34፡49፤ 5፡25፡11፤ 27፡20፡31፤ ሐሥ9፡20፤ ሮሜ1፡4፤1ተሰ3፡5፤1ዮሐ5፡10-13፤ 20፡2፡አ2፡18
4፡4 ዘጸ83፡ዮሐ4፡34
4፡5 ነሀ11፡1፤8፡7፤ 9፡24፤ ማቴ27፡53
4፡6 ፋፍ3፤ መዝ 91፡1፤12
4፡7 ዘጸ6፡16
4፡10 ዘጸ6፡13፤ 1ዘኖ21፡1፤አዮ1፡6-9፤ ማቴ16፡23፤ ማር4፡15፤ ሉቃ10፡18፤ 13፡16፤22፡33፤1፤ ሮሜ16፡20፤2፡4፡2፤ 2፡11፤1፤14፤2ተሰ2፡9፤ ራሌ2፡9
4፡11 ማቴ26፡53፤ ሉቃ22፡43፤ ፀሐ1፡14፤1፡14፤1፡47
4፡12 ማቴ14፡3፤ ማር1፡14
4፡13 ማር1፡21፤9፡33፤ ሉቃ4፡23፤31፤ ዮሐ2፡12፡4፤46፤47
4፡14 ማቴ1፡22
4፡16 ኢሳ9፡12፤ ሉቃ2፡32፤ ዮሐ 1፡4፤5፡9
4፡17 ማቴ3፡2
4፡18 ማቴ15፡29፤ 16፡17፤18፤ ማር7፡31 ፤ዮሐ6፡1

ወርውር፤ እንዲህ ተብሎ ተጽፎአልና፤ “እግርህ በድንጋይ እንዳይሰናከል፤ በእጃቸው ያነሡህ ዘንድ፤ መላእክቱን ስለ አንተ ያዘልሃል።”

⁷ ኢየሱስም፤ “እንደዚሁም በመጻሕፍት፤ ‘እግዚአብሔር አምላክህን አትፈታተነው’ ተብሎ ተጽፎአል” በማለት መለሰለት።

⁸ እንደ ገናም ዲያብሎስ ኢየሱስን እጅግ ከፍ ወዳለ ተራራ አወጣው፤ የዓለምንም መንግሥታት ከክብራቸው አሳየውና፤ ⁹ “ወድቀህ ብትሰንግድልኝ ይህን ሁሉ እስጥ ሃለህ” አለው።

¹⁰ ኢየሱስም፤ “አንተ ሰይጣን ከፊቴ ራቅ! ‘ለአምላክህ ለእግዚአብሔር ስገድ፤ እርሱንም ብቻ አምልክ’ ተብሎ ተጽፎአልና” አለው።

¹¹ ከዚያም ዲያብሎስ ትቶት ሄደ፤ መላእክትም መጥተው አገለገሉት።

ኢየሱስ ስብከት መጀመሩ

¹² ኢየሱስ የዮሐንስን መታሰር በሰማ ጊዜ ወደ ገለላ ተመለሰ። ¹³ የናዝሬትንም ከተማ ትቶ፤ በዛብሎንና በንፍታሌም አካባቢ በባሕሩ አጠገብ በምትገኘው በቅፍርናሆም ከተማ መኖር ጀመረ። ¹⁴ በዚህም በነሲዩ አሳ ይያስ እንዲህ ተብሎ የተነገረው ትንቢት ተፈጸመ፤

¹⁵ “የዛብሎን ምድር፤ የንፍታሌም ምድር፤ ከዮርዳኖስ ማዶ በባሕር መንገድ አጠገብ፤ ያለው የአሕዛብ ገለላ፤

¹⁶ በጨለማ የሚኖር ሕዝብ፤ ታላቅ ብርሃን አየ፤ በሞት ጥላ ምድር ላለው፤ ብርሃን ወጣለት።”

¹⁷ ከዚያ ጊዜ አንሥቶ ኢየሱስ፤ “ንስሐ ግቡ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ቀርባለችና” እያለ መስበክ ጀመረ።

የመጀመሪያዎቹ ደቀ መዛሙርት መጠራት

4፡18-22 ተጓ ምብ - ማር1፡16-20 ሉቃ5፡2-11 ዮሐ1፡35-42

¹⁸ ኢየሱስ በገሊላ ባሕር አጠገብ ሲያልፍ፤ ሁለት ወንድማማቾች ማለትም ጴጥሮስ የተባለውን ስም ያንንና ወንድሙን እንደ ርያስን አያቸው። ግሣ አጥማጆች ነበሩና መረባቸውን ወደ ባሕሩ ይጥሉ ነበር። ¹⁹ ኢየሱስም፤ “ኑ፤ ተከተሉኝ፤ ሰዎችን አጥማጆች አደርጋችኋለሁ” አላቸው። ²⁰ ወዲያው መረባቸውን ትተው ተከተሉት።

²¹ አለፍ እንዳለም፤ ሌሎች ሁለት ወንድማማቾች፤ የዘብዴዎስን ልጅ ያዕቆብንና

4፡19 ፋፍ2፡22፤ ማቴ8፡22፤ ማር10፡21 ፤28፤5፡ሉቃ5፡28፤ ዮሐ1፡43፤21፤19፡22 4፡20 ፋፍ19 4፡21 ማቴ17፡1፤ 20፡20፤26፤37፤ ማር 3፡17፤1፤33፤ ሉቃ 8፡5፤1ዮሐ21፡2

ወንድሙን ዮሐንስን አየ። ከአባታቸው ከዘብዴዎስ ጋር በጀልባ ውስጥ መረባቸውን ያበጁ ነበር። ኢየሱስም ጠራቸው፤ 22ወዲያውኑ ጀልባቸውንም ሆነ አባታቸውን ትተው ተከተሉት።

የበሽተኞች መፈወስ

23ኢየሱስም በምኮራቦቻቸው እያስተማረ፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት የምሥራች ቃል እየሰበከ፤ በሕዝቡ መካከል ማን ራውንም ደዌና አመጣ እየፈወሰ በመላው ገሊላ ይዘዋወሩ ነበር።

24ከዚህም የተነሣ ዝናው በመላዋ ሶርያ ተሰማ፤ ሕዝቡም በተለያዩ በሽታዎች የታመሙትን፤ በክፉ ደዌ የሚሠቃዩትን፤ አጋንንት ያደሩባቸውን፤ የሚጥል በሽታ ያለባቸውን፤ ሽባዎችን ሁሉ ወደ እርሱ አመጡ፤ ፈወሰባቸውም።

25ከዚህም የተነሣ ከገሊላ፤ ከ'ዐሥሩ ከተሞች'፤ ከኢየሩሳሌም፤ ከይሁዳና ከዮርዳኖስ ማዶ የመጡ ብዙ ሰዎች ተከተሉት።

የተራራው ስብከት

5፡3-12 ተጓ ምብ - ሉቃ 6፡20-23

5 ብዙ ሕዝብ እንደ ተሰበሰበ ባየ ጊዜ፤ ወደ ተራራ ወጣና ተቀመጠ፤ ደቀ መዛሙርቱም ወደ እርሱ መጡ። 2እንዲህም እያለ ያስተምራቸው ጀመር፤

3በመንፈስ ድኸት የሆኑ ብፁዓን ናቸው፤ መንግሥተ ሰማይ የእነርሱ ናትና።

4የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው፤ መጽናናትን ያገኛሉና።

5የዋሆች ብፁዓን ናቸው፤ ምድርን ይወርሳሉና።

6ጽድቅን የሚረቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው፤ ይጠግባሉና።

7ምሕረት የሚያደርጉ ብፁዓን ናቸው፤ ምሕረትን ያገኛሉና።

8ልባቸው ንጹሕ የሆነ ብፁዓን ናቸው፤ እግዚአብሔርን ያዩታልና።

9ሰላምን የሚያወርዱ ብፁዓን ናቸው፤ የእግዚአብሔር ልጆች ተብለው ይጠራሉና።

10ስለ ጽድቅ ብለው የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው፤

መንግሥተ ሰማይ የእነርሱ ናትና።

11ሰዎች በእኔ ምክንያት ቢሰደቧችሁ፤ ቢያሳድዷችሁና ክፉውን ሁሉ በሐሰት ቢያስወሩባችሁ፤ ብፁዓን ናችሁ። 12በሰማይ የምትቀበሉት ዋጋ ታላቅ ስለ ሆነ ደስ ይበላችሁ፤ ሐሣት አድርጉ፤ ከእናንተ በፊት የነበሩትን ነቢያት እንደዚሁ አሳደዋቸዋልና።

4፡22 ቍ 19
4፡23 ማቴ3፡2፤
8፡16፡9፡35፤13፡54፤14፡14፡15፡30፡ማር4፡14፡21፡39፡13፡10፤ ሉቃ፡1፡5፡44፡7፡22፤ ዮሐ6፡59፤18፡20፤ ሐሥ10፡38፤20፡25፤ 28፡23፡31

4፡24 ማቴ8፡6፡16፤ 28፡9፡2፡32፤12፡22፤ 15፡22፤17፡15፡ማር1፡32፤2፡3፤5፡15፡16፤18፡1፡ቃ2፡2

4፡25 ማር 3፡7፡8፤ ሉቃ6፡17
5፡3 ቍ 10፡19፤ ማቴ25፡34

5፡4 ኢላ6፡1፡2፡3፤ ራእ7፡17

5፡5 መዘ37፡11፤ ሮሜ4፡13

5፡6 ኢላ5፡5፡1፡2
5፡7 ያዕ2፡13

5፡8 መዘ7፡15፤ 24፡34፡42፡2፡73፡1፤ ወብ12፡14፡ፊ፡22፡4

5፡9 ቍ4፡4፡45፤ ሮሜ8፡14፡14፡19፤ ያዕ 3፡18

5፡10 ቍ3፡19፤ ማቴ 25፡34፤ 1ጴጥ3፡14

5፡11 ኢላ5፡1፡7፤ ዮሐ15፡21

5፡12 2ኪና36፡16፤ መዘ9፡2፡ማቴ23፡31፤ 37፤ ሐሥ5፡41፡7፡52፤ 2ቆሮ6፡10፡12፡10፤ ቍ4፡1፡24፡1፡ተሰ2፡15፤ ያዕ11፡132፡38፤ ያዕ 1፡2፡1ጴጥ1፡6፤ 4፡13፡16

5፡13 ማር9፡50፤ ሉቃ14፡34፡35

5፡14 ዮሐ8፡12

5፡15 ማር4፡21፤ ሉቃ8፡16፡11፡33

5፡16 ማቴ9፡8፤ 1ቆሮ10፡31፤ፊል1፡11፡ቀ፡2፡14

5፡17ዮሐ10፡34፡35፤ ሮሜ3፡31

5፡18 መዘ19፡89፤ ኢላ40፡8፡55፡11፤ ማቴ24፡35፤ ማር13፡31፤ ሉቃ1፡16፡17፤ 21፡33

5፡19 ያዕ2፡10

5፡20 ኢላ26፡2፤ ማቴ18፡3፤ዮሐ3፡5

5፡21 ዘዕ20፡13፤ 21፡12፡ዘ፡5፡17

5፡22 መዘ7፡9፤ ማቴ18፡9፡26፡59፤ ማር9፡43፡48፤ ሉቃ1፡6፡24፤ ዮሐ11፡47፤ ሐሥ 5፡21፡27፤ 34፡41፤ 6፡12፤ 1ቆሮ13፡5፤

ጨውና ብርሃን

13“እናንተ የምድር ጨው ናችሁ፤ ጨው የጨውነት ባዕሙን ቢያጣ ባዕሙን መልሶ ሊሆነኝ ይችላል? ወደ ውጪ ተጥሎ በሰው ከመረገጥ በቀር ጥቅም አይኖረውም።

14“እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ፤ በተራራ ላይ ያለች ከተማ ልትደበቅ አትችልም፤ 15ሰዎችም መብራት አብርተው ከዕንቅብ ሥር አያስቀምጡትም፤ በቤት ውስጥ ላሉት ሁሉ እንዲያበራ በመቅረዝ ላይ ያስቀምጡታል እንጂ። 16እንደዚሁም ሰዎች ሥራችሁን አይተው በሰማይ ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ በሰዎች ፊት ይብራ።

የሕግ ፍጻሜ

17“ሐግንና የነቢያትን ቃል ለመሻር የመጣሁ አይምሰላችሁ፤ ለመፈጸም እንጂ ለመሻር አልመጣሁም። 18እውነት እላችኋለሁ፤ ሰማይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ ሕግ ሁሉ ይፈጸማል እንጂ ከሕግ አንዲት ፊደል ወይም አንዲት ነጥብ እንኳ አትሻርም። 19ስለዚህ ማንም ከእነዚህ ትእዛዛት አንስተኞቹቱን እንኳን ቢተላለፍ፤ ሌሎችንም እንዲተላለፉ ቢያስተምር በመንግሥተ ሰማይ ታናሽ ተብሎ ይጠራል፤ ነገር ግን እነዚህን ትእዛዛት እየፈጸመ ሌሎችም እንዲፈጽሙ የሚያስተምር በመንግሥተ ሰማይ ታላቅ ይባላል። 20ጽድቃችሁ ከፈራሳውያንና ከአራት ሕግ መምህራን ጽድቅ ልቅ ካልተገኘ መንግሥተ ሰማይ መግባት አትችሉም።

ነፍስ መግደል አይገባም

5፡25፡26 ተጓ ምብ - ሉቃ 12፡58፡59

21“ለቀደሙት ሰዎች፤ ‘አትግደል፤ የገደለ ይፈረድበታል’ እንደ ተባለ ሰምታችኋል፤ 22እኔ ግን እላችኋለሁ፤ ወንድሙን ያለ አግብብ የሚቈጣ ይፈረድበታል፤ ማንም ወንድሙን ‘ጅል’ የሚል በሽንጎ ፊት ይጠየቅበታል፤ ‘ደደብ’ የሚለው ደግሞ የገሃ ነመ እሳት ፍርድ ይጠብቀዋል።

23“ስለዚህ መባህን በመሠዊደው ላይ ለእግዚአብሔር በምታቀርብበት ጊዜ ወንድምን የተቀየሙብህ ነገር መኖሩ ትዝባልህ፤ 24መባህን በዚያው በመሠዊደው ፊት ተወው፤ በመጀመሪያ ሄደህ ከወንድምህ ጋር ተስማማ፤ ከዚያም ተመልሰህ መባህን ለእግዚአብሔር አቅርብ።

25“የከሰሰህ ባላጋራህ እንዳያስፈርድብህ፤ ዳኛውም ለአሳሪ አሳልፎ እንዳይሰጥህ፤ በወህኒም እንዳትጣል፤ በመንገድ ላይ ሳለህ ከባ

ኢ.ፊ.4፡26፡ያዕ1፡19፡ 20፡3፡6፡1፡ዮሐ3፡15

ላጋራህ ጋር ፈጥኑህ ተሰማማ።²⁶ እውነት እልሃለሁ። ካስፈረደብህ ግን የመጨረሻዋን ሳንቲም^ጥ እስክትከፍል ድረስ ከዚያ አትወጣም።

ግመንዝር አይገባም

²⁷ «አታመንዝር» እንደ ተባለ ሰምታችኋል።²⁸ እኔ ግን እላችኋለሁ። ሴትን በምኞት ዓይን የተመለከተ ሁሉ በልቡ ከእርሷ ጋር አመንዝርክል።²⁹ ቀኝ ዓይኑን የነጠአት ሰብብ ቢሆንብህ ነገር አውጥተህ ወዲያ ጣለው፤ ሰውነትህ በሙሉ ወደ ገሃ ነም ከሚጣል ከሰውነትህ አንዱን ክፍል ብታጣ ይሻልሃል።³⁰ ቀኝ እጅህ የነጠአት ሰብብ ቢሆንብህ ቈርጠህ ወዲያ ጣለው፤ ሰውነትህ በሙሉ ወደ ገሃም ከሚጣል ከሰውነትህ አንዱን ክፍል ብታጣ ይሻልሃል።

³¹ «ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ የፍቺ ወረቀት መስጠት አለበት» እንደተባለ ሰምታችኋል።³² እኔ ግን እላችኋለሁ። በላዩ ላይ ስታመንዝር ካላገኛት በስተቀር፣ ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ እንድታመንዝር ያደርጋታል። በዚህ ሁኔታ የተፈታችውን ሴት ያገባም እንዳመንዝረ ይቈጠራል።

ስለ መሐላ

³³ «ለቀደሙት ሰዎች፣ 'በሐሰት አትማል፤ በእግዚአብሔር ፊት የማልኸውንም ጠብቅ' እንደ ተባለ ሰምታችኋል።³⁴ እኔ ግን ፈጽሞ አትማሉ እላችኋለሁ። በሰማይም ቢሆን አትማሉ፤ የእግዚአብሔር ዜፋን ነውና፤³⁵ በምድርም ቢሆን አትማሉ፤ የእግዚአብሔር የእግሩ ማረፊያ ናትና፤ በአየሩሳሌምም አትማሉ፤ የታላቁ ንጉሥ ከተማ ናትና³⁶ በራሳችሁም ቢሆን አትማሉ፤ ከጠጥራችሁ መካከል አንዲቷን እንኳ ነጭ ወይም ጥቀር ማድረግ አትችሉምና።³⁷ ስለዚህ ስትነጋገሩ ቃላችሁ፣ 'አዎን' ከሆነ፣ 'አዎን'፣ አይደለም፤ ከሆነ 'አይደለም' ይሁን፤ ከዚህ ውጭ የሆነ ሁሉ ከክፉው የሚመጣ ነውና።

ስለ መበቀል

³⁸ «ዓይን ስለ ዓይን፣ ጥርስ ስለ ጥርስ» እንደ ተባለ ሰምታችኋል።³⁹ እኔ ግን እላችኋለሁ። 'ክፉ አድራጊውን ሰው አትቃወሙት'፤ ነገር ግን ቀኝ ጉንጭህን ለሚመታህ ሌላውን ጉንጭህን ደግሞ አዙርለት።⁴⁰ አንድ ሰው እጅ ጠባብህን ሊወሰድ ቢከስህ ካባህን ጨምረህ ስጠው።⁴¹ አንድ ሰው አንድ ኪሎ ሜትር ተኩል የሚያህል ርቀት እንድትሄድ ቢያስገድድህ ዕጥፋን መንገድ አብረኸው ሂድ።

5፡27 ስዕ20፡14፤
ዘ85፡18
5፡28
ም46፡25፤2ጸ፡ፓ2፤14
5፡29 ፋ*30፡ግቴ
18፡6፤8፡9፤ግር9፡42-
47፡ሉቃ17፡2፤
ሮሜ14፡21፤
1ቆሮ8፡13፤
2ቆሮ6፡3፤11፡29
5፡30 ፋ*29
5፡31 ዘ824፡1-4
5፡32 ሉቃ16፡18
5፡33 ዘሌ19፡12፤
ዘጥ30፡2፤ዘ823፡21፤
ግቴ23፡16-22
5፡34 ኢሳ66፡1፤
ግቴ23፡22፤ፆ65፡12
5፡35 መዘ48፡2
5፡37 ግቴ6፡13፤
13፡19፤38፡ፋዘ17፤
15፡ኢፌ6፡16፤
2ተሰ 3፡3፤ፆ65፡12፤
1ዮሐ 2፡13፤14፤
3፡12፤ 5፡18፤19
5፡38 ስዕ21፡24፤
ዘሌ24፡20፤ዘ819፡21
5፡39 ሉቃ6፡29፤
ሮሜ12፡17፡19፤
1ጴጥ3፡9
5፡42 ዘ815፡8፤
ሉቃ6፡30

5፡43 ዘሌ19፡18፤
ዘ823፡6፤መዘ139፡
21፡22፤ግቴ19፡19፤
22፡39፤ግር12፡31፤
ሉቃ10፡27፤ሮሜ13
፡9፤ገላ5፡14፤ፆ62፡8
5፡44 ሉቃ6፡27፡28
፡23፡34፤ፋዘ15፡20፤
ሐሥ7፡60፤
ሮሜ8፡35፤12፡14፤
1ቆሮ 4፡12፤
1ጴጥ2፡23
5፡45 ፋ*9፡አዮ
25፡3፤ሉቃ6፡35፤
ሮሜ8፡14
5፡46 ሉቃ6፡32
5፡48 ዘሌ19፡2፤
1ጴጥ1፡16
5፡49 ግቴ5፡16፤
23፡5
6፡4 ፋ*6፡18፤
ፋ*4 3፡23፡24
6፡5 ግር11፡25፤
ሉቃ18፡10-14
6፡6 2ነገ4፡33
6፡7 1ነገ18፡26-
29፤መዘ5፡2
6፡8 ፋ*32

⁴² ለሚለምንህ ስጥ፤ ከአንተም ሊበደር የሚሻውን ፊት አትን ሳው።
⁴³ «ወዳጅህን ውደድ፤ ጠላትህን ጥላ» እንደ ተባለ ሰምታችኋል።⁴⁴ እኔ ግን ጠላቶቻችሁን ውደዱ።⁴⁵ እንደዚህም በማድረግ ጋችሁ በሰማይ ላለው አባታችሁ ልጆች ትሆናላችሁ። እርሱ ፀሐዩን ለክፉዎችና ለደሳች ያወጣል፤ ዝናቡንም ለነጠአተኞችና ለጻድቃን ያዘንባል።⁴⁶ የሚወዷችሁን ብቻ የምትወዱ ከሆነ ምን ዋጋ ታገኛላችሁ? ቀራጮችህ ይህንኑ ያደርጉ የለምን? ⁴⁷ ወንድሞቻችሁን ብቻ እጅ የምትኑሁ ከሆነ ከሌሎች በምን ትሻላላችሁ? አሕዛብህ ይህንኑ ያደርጉ የለምን? ⁴⁸ ስለዚህ የሰማይ አባታችሁ ፍጹም እንደ ሆነ እና ንተም ፍጹማን ሁኑ።።።

ስለ ምጽዋት አሰጣጥ

6 «ሰዎች እንዲያዩላችሁ፣ መልካም ሥራችሁን በፊታቸው ከማድረግ ተጠንቀቁ፤ እንዲህ ካደረጋችሁ ከሰማይ አባታችሁ ዋጋ አታገኙም።

² «በሰዎች ዘንድ ለመከበር ብለው በየሳዳናውና በየምክራራው ጥሩምባ እንደሚያስነፉ ግብዥ፣ እናንተም ለድኸች ምጽዋት በምትሰጡበት ጊዜ ይታይልኝ ብላችሁ አታድርጉ፤ እውነት እላችኋለሁ እንዲህ የሚያደርጉ ዋጋቸውን በሙሉ ተቀብለዋል።³ እናንተ ግን ለድኸች ስትሰጡ ቀኝ እጃችሁ የሚያደርገውን ግራ እጃችሁ አይወቅ፤⁴ ምጽዋታችሁ በስወር ይሁን፤ በስወር የተደረገውን የሚያይ አባታችሁም ዋጋችሁን ይከፍላችኋል።

ስለ ጸሎት

6፡9-13 ተገ ምብ - ሉቃ 11፡2-4

⁵ «ስትጸልዩ እንደ ግብዥ አትሁኑ፤ እነርሱ ለሰዎች ለመታየት ሲሉ በየምክራቡና በየመንገዱ ማእዘን ላይ ቆመው መጸለይ ይወዳሉና፤ እውነት እላችኋለሁ። ሙሉ ዋጋቸውን ተቀብለዋል።⁶ አንተ ግን ስትጸልይ ወደ ክፍልህ ግባ፤ በሩንም ዘግተህ በስወር ወዳለው አባትህ ጸልይ፤ በስወር የተደረገውን የሚያይ አባትህም ዋጋህን ይከፍልሃል።⁷ ስትጸልዩ፣ ከንቱ ቃላት በመደጋገም ጸሎታቸው የሚሰማላቸው እንደሚመስላቸው አሕዛብ ነገራችሁን አታስረዝመ።⁸ እነርሱን አትምስሏቸው፤ አባታችሁ ከመለመናችሁ በፊት ምን እንደሚያስፈልጋችሁ ያውቃልና።

^፵26 ግሪኩ ከድራጌቱስ ይለል
^፶44 አንዳንድ የጥንት ቅጂች የሚረገግባቸውን ማርቆስ ለሚጠሩት ሙልካም አድርጎ ይለሉ

9። እናንተ ግን እንዲህ ብላችሁ ጸልዩ፤
“ በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ፤
ስምህ ይቀደስ፤

10 መንግሥትህ ትምጣ፤
ፈቃድህ በሰማይ እንደ ሆነች፤
እንዲሁ በምድር ትሁን።

11 የዕለት እንጀራችንን ዛሬ ስጠን።

12 እኛም ደግሞ የሰደሉንን ይቅር
እንደምንል፤

በደላችንን ይቅር በለን።

13 ወደ ፈተናም አታግባን
ከክፉው አድነን እንጂ፤
(መንግሥት፣ ኃይል፣ ክብርም፤
ለዘለዓለሙ ያንተ ነውና፤ አሜን።)።¹

14 እናንተ የበደሏችሁን ይቅር ብትሉ የሰማይ አባታችሁ ደግሞ እናንተን ይቅር ይላችኋል።¹⁵ ነገር ግን የሰማችን ኅጢአት ይቅር የማትሉ ከሆነ፤ አባታችሁም ኅጢአታችሁን ይቅር አይልላችሁም።

ስለ ጸም

16 “ስትጸሙ እንደ ግብዣች አትጠውልጉ፤ እነርሱ መጸማቸው እንዲታወቅላቸው ሆነ ብለው በፈታቸው ላይ የሐዘን ምልክት ያሳያሉና፤ እውነት እላችኋለሁ፤ እንዲህ የሚያደርጉ ዋጋቸውን በሙሉ ተቀብለዋል።

17 አንተ ግን በምትጸምበት ጊዜ ፊትህን ታጠብ፤ ራስህንም ተቀባ፤¹⁸ በዚህም መጸምህ በስውር ያለው አባትህ ብቻ የሚያውቀው፤ ከሰዎች ግን የተሰወረ ይሆናል፤ በስውር የተደረገውን የሚያይ አባትህም ዋጋህን ይከፍልሃል።

ሰማያዊ ሀብት

6፡22:23 ተጓ ምብ - ሉቃ 11:34-36

19 “ብል ሊበላው፣ ዝገት ሊያበላሸው፣ ሌባም ቁፍሮ ሊሰርቀው በሚችልበት በዚህ ምድር ላይ ለራሳችሁ ሀብት አታከማቹ።²⁰ ነገር ግን ብል ሊበላው፣ ዝገት ሊያበላሸው፣ ሌባም ቁፍሮ ሊሰርቀው በማይችልበት በዚያ በሰማይ ለራሳችሁ ሀብት አከማቹ፤²¹ ሀብትህ ባለበት ልብህም በዚያው ይሆናልና።

22 “ዐይን የሰውነት መብራት ነው፤ ስለዚህ ዐይንህ ጤናማ ከሆነ መላው ሰውነትህ በብርሃን የተሞላ ይሆናል።²³ ዐይንህ ታማሚ ከሆነ ግን መላው ሰውነትህ በጨለማ የተሞላ ይሆናል። እንግዲህ በአንተ ውስጥ ያለው ብርሃን ጨለማ ከሆነ፣ ጨለማው እንዴት ድቅድቅ ይሆን?

24 “አንድ ሰው ሁለት ጌቶችን ማገልገል አይችልም፤ አንዱን ጠልቶ ሌላውን ይወዳል፤ ወይም አንዱን አክብሮ ሌላውን ይንቃል። እግዚአብሔርንና ገንዘብን በአንድነት ማገልገል አይቻልም።

6፡9 ኤር3፡19፣ ማል 2፡10፣ 1ጴጥ1፡17
6፡10 ማቴ3፡2፣ 26፡39
6፡11 ምላ30፡8
6፡12 ማቴ18፡21-35
6፡13 ማቴ5፡37፣ ያዕ1፡13
6፡14 ማቴ18፡21-35፣ ማር11፡25፣26፣ ኤፌ 4፡32፣ ቍላ3፡13
6፡15 ማቴ18፡35
6፡16 ሠሌ16፡29፡31፣ 123፡27-32፣ ዙጥ 29፡7፣ ኢሳ58፡5፣ ዘካ 7፡5፡8፡19
6፡18 ጥ4፡46
ምላ23፡4፣ ሉቃ12፡16-21፣ ዕብ 13፡5፣ ያዕ5፡23
6፡20 ማቴ19፡21፣ ሉቃ12፡33፣16፡9፣ 18፡22፣1ጠ. ሞ6፡19
6፡21 ሉቃ12፡34
6፡24 ሉቃ16፡13

6፡25 ጥ27፡28፡31፣ 34፡ሉቃ10፡41፣ 12፡11፡22
6፡26 ኢዮ38፡41፣ መዝ 104፡21፣136፣ 25፣145፣15፣147፡9፣ ማቴ10፡29-31
6፡27 መዝ39፡5
6፡29 1፡10፡4-7
6፡30 ማቴ8፡26፣ 14፡31፣16፡8፣ ሉቃ 12፡28
6፡32 ጥ8
6፡33 መዝ37፡4፣ ማቴ3፡2፣19፡29
7፡1 ሉቃ6፡37፣ ሮሜ14፡4፡10፡13፣ 1ቆሮ4፡5፡5፡12፣ ያዕ 4፡1፡12
7፡2 ሕዝ35፡11፣ ማር4፡24፣ ሉቃ6፡38፣ሮሜ2፡1

ወይም አንዱን አክብሮ ሌላውን ይንቃል። እግዚአብሔርንና ገንዘብን በአንድነት ማገልገል አይቻልም።

አለመጨነቅ

6፡25-33 ተጓ ምብ - ሉቃ 12፡22-31

25 ስለዚህ እላችኋለሁ፣ ስለ ኑሮአችሁ ምን እንበላለን? ምን እንጠባለን? ምንስ እንለብላለን? በማለት አትጨነቁ። ሕይወት ከምግብ፣ ሰውነትስ ከልብስ አይበልጥምን? ²⁶ እስቲ የሰማይ ወፎችን ተመልከቱ፤ አይዘፈሩም፤ አያጭዱም፤ በጉተራም አያከማቹም፤ ይሁን እንጂ የሰማይ አባታችሁ ይመግባቸዋል። እናንተ ከእነርሱ እጅግ አትብልጡምን? ²⁷ ለመሆኑ ከእናንተ መካከል ተጨንቆ በዕድሜው ላይ አንዲት ሰዓት ተመጨመር የሚችል አለን?

28 “ደግሞስ ስለ ልብስ ለምን ትጨነቃላችሁ? እስቲ የሜዳ አበቦችን ተመልከቱ፤ አይለፉም፤ ወይም አይፈትሉም።²⁹ ስለዚህ እላችኋለሁ፤ ያን ያህል ክብር የነበረው ንጉሥ ሰሎሞን እንኳ ከእነዚህ አበቦች እንደ አንዲቱ አልለበሰም።³⁰ እናንተ እምነት የጉደላችሁ! እግዚአብሔር ዛሬ ታይቶ በነጋታው እሳት ውስጥ የሚጣለውን የሜዳ ሣር ይህን ያህል ካለበሰ እናንተንም እንዴት አብልጦ አያለብላችሁ? ³¹ ስለዚህ፣ ‘ምን እንበላለን? ምን እንጠባለን? ምንስ እንለብላለን?’ ብላችሁ አትጨነቁ፤ ³² አሕዛብ እነዚህን ነገሮች ሁሉ ለማግኘት ይጨነቃሉና፤ የሰማይ አባታችሁም እነዚህ ሁሉ ለእናንተ እንደሚያስፈልጓችሁ ያውቃል።³³ ከሁሉ አስቀድማችሁ ግን የእግዚአብሔርን መንግሥትና ጽድቁን እሹ፣ እነዚህ ሁሉ ይጨመሩላችኋል።³⁴ ስለዚህ ለነገ በማሰብ አትጨነቁ፤ የነገ ጭንቀት ለነገ ይደር፤ እያንዳንዱ ዕለት የራሱ የሆነ በቂ ችግር አለውና”።

በሌሎች ላይ አለ መፍረድ

7፡3-5 ተጓ ምብ - ሉቃ 6፡41-42

7 “እንዳይፈረድባችሁ በማንም ሰው ላይ አትፍረዱ፤ ጋምትፈርዱበትም ዐይነት ይፈረድባችኋል፤ በምትሰፍሩበትም መስፈሪያ ይሰፈርላችኋል።

3። በዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ ሳትመለከት፣ በወንድምህ ዐይን ያለውን ጉድፍ ለምን ታያለህ? ⁴ በዐይንህ ውስጥ ግንድ እያለ ወንድምህን፣ ‘ዐይንህ ውስጥ ያለውን ጉድፍ ላውጣልህ’ ማለት እንዴት ትችላለህ? ⁵ አንተ ግብዝ፣ አስቀድመህ በዐይንህ

¹13 በግሪኩ ይህ የለም፤ ሆኖም በሌሎቹ የጥንት ትርጉሞች ይገኛል
²27 ወይም በቀመጥ ላይ አንድ ክንድ

ውስጥ ያለውን ግንድ አውጣ፤ ከዚያም በወንድምህ ዐይን ውስጥ ያለውን ጥድፍ ለማውጣት አጥርተህ ታያለህ።

6“በእግራቸው እንዳይረግጡት፤ ተመልሰው ምን ክስ ወይን እንዳይበጩባቸው፤ የተቀደሰ ነገር ለውሾች አትስጡ፤ ዕንቁቻችሁንም በአረያ ፊት አትጣሉ።

ለምኑ፤ ፈልጉ፤ አንኳኩ

7:7-11 ተጓ ምብ - ሉቃ 11:9-13

7“ለምኑ፤ ይሰጣችኋል፤ ፈልጉ፤ ታገኛላችሁ፤ አንኳኩ፤ በሩም ይከፈትላችኋል። 8የሚለምን ሁሉ ይሰጠዋል፤ የሚፈልግም ያገኛል፤ ለሚያንኳኳም በሩ ይከፈትላታል።

9“ከእናንተ መካከል ልጅ ዳቦ ቢለምነው፤ ድንጋይ የሚሰጥ አባት አለ? 10ወይንም ግሣ ቢለምነው እባብ የሚሰጥ ይኖራልን? 11ታዲያ እናንተ ክፉዎች ሳላችሁ ለልጆቻችሁ መልካም ስጦታ መስጠት ካወቃችሁ፤ የሰማይ አባታችሁ ለሚለምኑት መልካም ስጦታን እንዴት አብልጦ አይሰጣቸውም? 12ሌሎች እንዲያደርጉላችሁ የምትፈልጉትን ነገር እናንተም አድርጉላቸው፤ እራትም፤ ነቢያትም በዚህ ይጠቃሉላሉና።

ጠባብና ሰፊው በር

13“በጠባብ በር ግቡ፤ ወደ ጥፋት የሚወስደው መንገድ ጉልቅ፤ በሩም ሰፊ ነውና፤ ብዙዎችም በዚያ ይገባሉ። 14ወደ ሕይወት የሚያደርሰው ግን መንገዱ ቀጭን፤ በሩም ጠባብ ነው፤ የሚገቡበትም ጥቂቶች ብቻ ናቸው።

ሐሰተኛ ነቢያት

15“በውስጣቸው ነጣቂ ተኮሎች ሆነው ሳሉ የበግ ለምድ ለብሰው መካከላችሁ በመግባት ከሚያሸምቁ ሐሰተኛ ነቢያት ተጠንቀቁ። 16ካጭሬያቸው ታውቋቸዋላችሁ፤ ከእሾህ ቀጥቋጦ ወይን፤ ከኮርንችትስ በለስ ይለቀማልን? 17እንዲሁም ጥፋ ዛፍ ሁሉ ጥፍ ፍሬ፤ መጥፎ ዛፍ ግን መጥፎ ፍሬ ያፈራል። 18ጥፋ ዛፍ መጥፎ ፍሬ፤ መጥፎም ዛፍ ጥፍ ፍሬ ማፍራት አይችልም። 19ጥፋ ፍሬ የማያፈራ ዛፍ ሁሉ ይቈረጣል፤ ወደ እሳትም ይጣላል። 20ስለዚህ በፍሬአቸው ታውቋቸዋላችሁ።

21“በሰማይ ያለውን ያባቴን ፈቃድ ሳይፈጽም ‘ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ፤’ የሚለኝ ሁሉ ወደ መንግሥተ ሰማይ አይገባም። 22በዚያ ቀን ብዙዎች፤ ‘ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ፤’

7:7 1ገን3:5፣ግቴ 18:19፣21:22፣ ዮሐ 14:13፣14፣ 15:7፣16፣1፣6:23፣24፣ ያሳ1:5-8፣ 4:2፣3፣5፣16፣ 1ዮሐ 3:22፣ 5:14፣15
7:8 ም፡፡17፣ ኦር 29:12፣13
7:11 ያሳ1:17
7:12 ሉቃ6:31፣ ሮሜ13:8-10፣ገላ5:14
7:13 ሉቃ13:24፣ ዮሐ10:7፣9
7:15 ኤር23:16፣ ሕዝ22:27፣ግቴ24:24፣ሉቃ6:26፣ሐሥ 20:29፣2ኡጥ2:1፣ 1ዮሐ4:1፣ፊጊ16፣13
7:16 ግቴ12:33፣ ሉቃ6:44፣ያሳ3:12
7:18 ሉቃ6:43
7:19 ግቴ3:10
7:21 ሆሴ8:2፣ ግቴ3:2፣12፣50፣25፣1 1:3፣ሐ13:13፣ሮሜ 2:13፣1፣ቆሮ12:3፣ያዕ 1:22፣1ዮሐ3:18
7:22 ግቴ10:15፣ ሉቃ10:20፣ሐሥ 19:13፣1፣ቆሮ13:1-3

7:23 መገ6:8፣ ግቴ25:12፣41፣ሉቃ 13:25-27
7:24 ጥ21፣ ያዕ 1:22-25
7:28 ግቴ11:1፣ 13:53፣54፣19፣11፣ 22:33፣26:1፣ግግ 1:22፣ 6:2፣11፣18፣ ሉቃ4:32፣ዮሐ7:46
8:2 ሠሌ13:45፣ ግቴ9:18፣10:8፣ 11:5፣15፣25፣18፣26፣ 20:20፣26፣6፣ ሉቃ 5:12፣17፣12
8:4 ሠሌ14:2-32፣ ግቴ9:30፣12፣16፣ ግግ5:43፣7:36፣ 8: 30፣ሉቃ4:41፣ 17:14
8:6 ግቴ4:24
8:8 መገ107:20

በስምህ ትንቢት አልተናገርንም? በስምህ አጋንንት አላወጣንም? በስምህስ ብዙ ታምራት አላደረግንም? ይሉኛል። 23በዚያ ጊዜ፤ ‘ከቶ አላወቅኋችሁም፤ እናንተ ክፉዎች፤ ከእኔ ራቁ!’ ብዬ በግልጽ እነግራቸዋለሁ።

ብልጥና ሞኝ ቤት ሠሪ

7:24-27 ተጓ ምብ - ሉቃ 6:47-49

24“እንግዲህ ይህን ቃልን ስምቶ በተግባር የሚያውል፤ ቤቱን በዐለት ላይ የሠራን ብልጥ ሰው ይመስላል። 25ደፍ ወረደ፤ ጎርፍም ጎረፈ፤ ነፋስም ነፈሰ፤ ያንን ቤት መታው፤ በዐለት መሠረትም ላይ ስለተመሠረተ አልወደቀም። 26ይህን ቃልን ስምቶ በተግባር የማያውለው ግን ቤቱን በአሸዋ ላይ የሠራን ሞኝ ሰው ይመስላል። 27ደፍ ወረደ፤ ጎርፍም ጎረፈ፤ ነፋስም ነፈሰ፤ ያንን ቤት መታው፤ ቤቱም ወደቀ፤ አወዳደቁም የከፋ ነበር።”

28ኢየሱስ ማስተማሩን በፈጸመ ጊዜ፤ ሕዝቡ በትምህርቱ ተደነቁ። 29ምክንያቱም እንደ አይሁድ ሃይማኖት መምህራናቸው ሳይሆን እንደ ባለ ሥልጣን አስተምሮአቸው ስለነበር ነው።

የለምጸው መንጻት

8:24 ተጓ ምብ - ግር 1:40-44፣ ሉቃ 5:12-14

8 ከተራራው በወረደ ጊዜም ብዙ ሕዝብ ተከተለው። 2እነሆ፤ አንድ ለምጸም ሰው ወደ ኢየሱስ ቀረበና ከፊቱ ተንባርክኮ እየሰገደለት፤ “ጌታ ሆይ፤ ብትፈቅድስ ልታነጻኝ ትችላለህ” አለው።

3ኢየሱስም እጁን ዘርግቶ ዳሰሰውና፤ “ፈቃዴ ነው፤ ንጹ!” አለው። ሰውየውም ወዲያውኑ ከለምጹ ነጻ። 4ከዚያም ኢየሱስ፤ “መሬወስህን ለማንም አታውራ፤ ነገር ግን ሄደህ ራስህን ለካህን አሳይ፤ ሙሴ ያዘዘውንም መባ አቅርብ፤ ይህም ምስክር ይሆንላቸዋል” አለው።

የመቶ አለቃው እምነት

8:5-13 ተጓ ምብ - ሉቃ 7:1-10

5ኢየሱስ ቅፍርናሆም እንደ ደረሰ አንድ የመቶ አለቃ ቀርቦ፤ እንዲህ ሲል ለመነው፤ “ጌታ ሆይ፤ አገልጋዬ ሽባ ሆኖ እጅግ በመሠቃየት ከቤት ተኝቶአል” አለው።

7ኢየሱስም፤ “እኔ መጥኛ እፈውሰዋለሁ” አለው።

8የመቶ አለቃው ግን መልሶ እንዲህ አለ፤ “ጌታ ሆይ፤ ወደ ቤቴ እንድትገባ የሚገባኝ አይደለሁም፤ ነገር ግን ከዚህ ሆነህ አን

*2 የግሪኩ ቃል የግድ ከለምጽ ጋር ብቻ የተያያዘ ሳይሆን የተለያዩ የቆዳ በሽታዎችንም ያመለክታል

ዲት ቃል ብቻ ተናገር፤ አገልጋዮም ይፈ ወሳል፤ ግእኔ ራሴ የምታዘዛቸው አለቆች፤ ለእኔም የሚታዘዙ የበታችች አሉኝ፤ ከእ ነርሱ አንዱን፤ ‘ሂድ!’ ስለው ይሂዳል፤ ሌላ ውን፤ ‘ና!’ ስለው ይመጣል፤ አገልጋዮንም፤ ‘ይህን አድርግ’ ስለው ያደርጋል።”

¹⁰ኢየሱስም በመልሱ ተደንቆ ይከተሉት ለነበሩት እንዲህ አላቸው፡ “እውነት እላችኋለሁ፤ ከእስራኤል መካከል እንኳ እንዲህ ያለ እምነት ያለው አንድ ሰው አላገኘ ሁም፤ ¹¹እላችኋለሁ፤ ብዙዎች ከምሥራቅና ከምዕራብ ይመጣሉ፤ በመንግሥተ ሰማይ ማእድ ዙሪያ ከአብርሃም፤ ከይስሐቅና ከያዕቆብ ጋር ይቀመጣሉ፤ ¹²መንግሥተ ሰማይ ተዘጋጅቶላቸው የነበሩት ግን ወደ ውጭ ወደ ጨለማው ይጣላሉ። በዚያም ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል።”

¹³ኢየሱስም መቶ አለቃውን፤ “ሂድ እንደ እምነትህ ይሁንልህ” አለው። አገልጋዮም በዚያች ቅጽበት ተፈወሰ።

ኢየሱስ ብዙዎችን መፈወሱ

8፡14-16 ተጓ ምብ - ማር 1፡29-34፤ ሉቃ 4፡38-41

¹⁴ኢየሱስ ወደ ጴጥሮስ ቤት ጎራ ሲል የጴጥሮስ ዐማት በትኩሳት ታማ ተኝታ አገኛት። ¹⁵እጇን ዳሰሳት፤ ትኩሳቱም ለቀ ቃት፤ ተነሥታም አገለገለችው።

¹⁶በዚያ ምሽት በአጋንንት የተያዙ ብዙ ሰዎችን ወደ ኢየሱስ አመጡ፤ እርሱም መናፍስትን በቃሉ አስወጣ፤ በሽተኞችንም ሁሉ ፈወሰ። ¹⁷በዚህም ኢሳይያስ እንዲህ ብሎ የተናገረው ትንቢት ተፈጸመ፡

“እርሱ ደዌያችንን ተቀበለ፤ ሕመማችንንም ተሸከመ።”

የኢየሱስ ተከታይ ለመሆን ውሳኔ ይጠይቃል

8፡19-22 ተጓ ምብ - ሉቃ 9፡57-60

¹⁸ኢየሱስ ብዙ ሰዎች በዙሪያው ተሰብስበው ባዩ ጊዜ ወደ ባሕሩ ማዶ እንዲሻገሩ አዘዛቸው። ¹⁹በዚህ ዜገ አንድ የአይሁድ ሃይማኖት መምህር ወደ እርሱ ቀርቦ፤ “መምህር ሆይ፤ ወደምትሂድበት ሁሉ እከ ተልሃለሁ” አለው።

²⁰ኢየሱስም፤ “ቀበሮዎች ጥድገት፤ የሰ ማይ ወፎችም ጎጆ አላቸው፤ የሰው ልጅ ግን ራሱን የሚያስጠጋበት ቦታ የለውም” ሲል መለሰለት።

²¹ደቀ መዝሙር የሆነ አንድ ሌላ ሰው ደግሞ፤ “ጌታ ሆይ፤ መጀመሪያ ሂጄ አባ ቴን እንድቀብር ፍቀድልኝ” አለው።

²²ኢየሱስ ግን፤ “ሙታን ሙታናቸውን ይቅበሩ፤ አንተ ተከተለኝ” አለው።

8፡10 ማቴ15፡28
8፡11 መዝ107፡3፤
ኢሳ49፡12፤59፡19፤
ሚል1፡11፤
ሉቃ 13፡29
8፡12 ማቴ13፡38፤
42፡50፤22፡13፤
24፡51፤25፡30፤
ሉቃ 13፡28
8፡13 ማቴ9፡22
8፡16 ማቴ4፡23፤24
8፡17 ኢሳ53፡4፤
ማቴ1፡22
8፡18 ማር4፡35
8፡20 ዳን7፡13፤
ማቴ12፡8፤32፡40፤
16፡13፤27፡28፤17፡9፤
19፡28፤
ማር2፡10፤8፡31
8፡22 ማቴ4፡19

ኢየሱስ ማዕበሉን ጸጥ አደረገ

8፡23-27 ተጓ ምብ - ማር 4፡36-41፤ ሉቃ 8፡22-25
8፡23-27 ማሙ - ማቴ 14፡22-23

²³ከዚያም ኢየሱስ ወደ ጀልባ ገባ፤ ደቀ መዛሙርቱም ተከትለውት ገብተው ሄዱ። ²⁴ድንገት ጎይለኛ ማዕበል ተነሥቶ ጀል ባይቱን እስኪሸፍን ድረስ አወካቸው፤ በዚህ ጊዜ ግን ኢየሱስ ተኝቶ ነበር። ²⁵ደቀ መዛሙርቱም ቀርበው ቀስቀሱትና፤ “ጌታ ሆይ! ጠፋን፤ አድነን” አሉት።

²⁶ኢየሱስም፤ “እናንተ እምነት የጉደላ ችሁ፤ ለምን ይህን ያህል ፈራችሁ!” አላቸው፤ ከዚያም ተነሥቶ ነፋሱንና ማዕበሉን ገሠጸ፤ ወዲያውም ጸጥታ ሰፈነ።

²⁷ሰዎቹም፤ “ነፋስና ባሕር እንኳ የሚታ ዘዘለት፤ ይህ እንዴት ያለ ሰው ነው?” እያሉ ተደነቁ።

ከርሱን መናፍስት ስለ ተፈወሱ ሁለት ሰዎች

8፡28-34 ተጓ ምብ - ማር 5፡1-17፤ ሉቃ 8፡26-27

²⁸ባሕሩን ተሻግሮ ጌርጌሴኖን፤ ወደሚባል አገር እንደ ደረሰ፤ አጋንንት ያደሩባቸው ሁለት ሰዎች ከሚኖሩበት የመቃብር ቦታ ወጥተው ተገናኙት። በዚያ መንገድ ሰው ማለፍ እስከማይችል ድረስ እጅግ አደገ ጥኝ ነበሩ። ²⁹እነርሱም፤ “የእግዚአብሔር ልጅ ሆይ፤ ከእኛ ምን ጥዳይ አለህ? ጊዜው ሳይደርስ ልታሠቃያን መጣህን?” እያሉ ጮኹ።

³⁰ከእነርሱ ትንሽ ራቅ ብሎ፤ የብዙ ዐሣማ መንጋ ተሰማርቶ ነበር። ³¹አጋንንቱም ኢየሱስን፤ “የምታስወጣን ከሆነ ዐሣማዎቹ መንጋ ውስጥ እንድንገባ ፍቀድልን” ብለው ለመነት። ³²ኢየሱስም፤ “ሂዱ!” አላቸው። አጋንንቱም ከሰዎቹ ወጥተው ዐሣማዎቹ ውስጥ ገቡ፤ ዐሣማዎቹም በሙሉ ከነበሩበት አፋፍ እየተጣደፉ ባሕሩ ውስጥ በመግባት ውሃው ውስጥ ሰጥመው ሞቱ። ³³የዐሣማዎቹ ጠባቂዎችም ሸሽተው ወደ ከተማ በመሄድ፤ የሆነውን ሁሉና በአጋንንት ተይዘው በነበሩት ሰዎች ላይ የተደረገውን ነገር አወሩ። ³⁴እነሆም፤ መላው የከተማ ነዋሪ ኢየሱስን ለመገናኘት ወጣ፤ ባይትም ጊዜ አገራቸውን ለቅቆ እንዲሄድ ለመነት።

የሸባው ሰው መፈወስ

9፡2-8 ተጓ ምብ - ማር 2፡3-12፤ ሉቃ 5፡18-26

⁹ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ባሕሩን በጀልባ ተሻግሮ ወደ ራሱ ከተማ መጣ። ²በዚያም ሰዎች አንድ ሽባ ሰው በቃሬዛ ተሸከመው

የሽባው ሰው መፈወስ

9፡2-8 ተጓ ምብ - ማር 2፡3-12፤ ሉቃ 5፡18-26

⁹ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ባሕሩን በጀልባ ተሻግሮ ወደ ራሱ ከተማ መጣ። ²በዚያም ሰዎች አንድ ሽባ ሰው በቃሬዛ ተሸከመው

²⁸ አንጻንድ ቅጆች ጌራሴኖን ይላሉ

8፡26 መዝ165፡7፤
89፡9፤107፡29፤
ማቴ6፡30
8፡28 ማቴ4፡24
8፡29 መሳ11፡12፤
2ሳሙ-16፡10፤17፤
17፡18፤ማር1፡24፤
ሉቃ4፡34፤ዮሐ2፡4፤
2ጴጥ2፡4
8፡34 ሉቃ5፡8፤
ሐሥ16፡39
9፡1 ማቴ4፡13
9፡2 ቍ22፤ማቴ
4፡24፤ዮሐ16፡33፤
ሉቃ7፡48

ወደ እርሱ አመጡ። ኢየሱስም እምነታቸውን አይቶ ሸባውን፣ “አይዘህ አንተ ልጅ፣ ኅጢአትህ ተሰርዮልሃል” አለው።

³በዚህን ጊዜ የአይሁድ ሃይማኖት መምህራን፣ “ይህም እግዚአብሔርን መሰደብ ነው” በማለት በልባቸው አፕረመረሙ።

⁴ኢየሱስ ሐሳባቸውን ተረድቶ እንዲህ አለ፣ “ክፉ ነገር በልባችሁ ለምን ታስባላችሁ? ሳለመሆኑ፣ ኅጢአትህ ይቅር ተብሎልሃል” ከማለትና “ተነሥተህ ሂድ” ከማለት የቱ ይቀላል? ፅንገር ግን የሰው ልጅ በምድር ላይ ኅጢአትን የማስተስረይ ሥልጣን እንዳለው እንድታውቁ ነው ብሎ፣ ሸባውን፣ “ተነሥ! ቃሬዛህን ይዘህ ወደ ቤትህ ሂድ” አለው።” ሸባውም ተነሥቶ ወደ ቤቱ ሄደ። ፳ሕዝቡም ይህን ባዩ ጊዜ በመደናቀቅ፣ በፍርሃት ተሞልተው፣ እንደ ዚህ ያለ ሥልጣን ለሰው የሰጠውን እግዚአብሔርን አመሰግኑ።

የማቴዎስ መጠራት

9:9-13 ተጓ ምብ - ግር 2:14-17፣ ሉቃ 5:27-32

⁹ኢየሱስ ከዚያ ተነሥቶ ሲሂድ ማቴዎስ የሚባል አንድ ሰው በቀረጥ ማስከፊያ ኬላ ተቀምጦ አየ፣ “ተከተለኝ” አለው፤ እርሱም ተነሥቶ ተከተለው።

¹⁰ኢየሱስ በማቴዎስ ቤት በማእድ ላይ ሳለ፣ ብዙ ቀረጥ ሰብሳቢዎችና ኅጢአተኞች መጥተው ከእርሱና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር አብረው ሊበሉ ተቀመጡ። ¹¹ፈረሳውያንም ይህን ባዩ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን፣ “መምህራችሁ ከቀረጥ ሰብሳቢዎችና ከኅጢአተኞች ጋር እንዴት አብሮ ይበላል?” ብለው ጠየቋቸው።

¹²ኢየሱስም የተናገሩትን በመስማቱ እንዲህ አላቸው፣ “ሐኪም የሚያስፈልገው ለሕመምተኞች እንጂ ለጤነኞች አይደለም፤ ¹³ሄዳችሁ፣ ከመሥዋዕት ይልቅ ምሕረትን እወዳለሁ፣ ኅጢአተኞችን እንጂ ጸድቃንን ልጠራ አልመጣሁምና የሚለውን ቃል ትርጉም አጠኑ።”

የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት ያልጸሙበት ምክንያት

9:14-17 ተጓ ምብ - ግር 2:18-22፣ ሉቃ 5:33-39

¹⁴የመጥምቁ ዮሐንስ ደቀ መዛሙርት ወደ ኢየሱስ ቀርበው፣ “እኛና ፈረሳውያን ስንጸም፣ ያንተ ደቀ መዛሙርት ግን ለምን አይጸሙም?” ብለው ጠየቁት።

¹⁵ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፣ “ሙሽራው አብሮአቸው እያለ ሚዜዎቹ እንዴት ሊያዝኑ ይችላሉ? ሙሽራው ከእነርሱ የሚወሰድ

9:3 ማቴ26:65፣ ዮሐ10:33
9:4 መገ94:11፣ ማቴ12:25፣ሉቃ6:8፣ 9:47፣11:17፣ ዮሐ 2:25
9:6 ማቴ8:20
9:8 ማቴ5:16፣ 15:31፣ሉቃ7:16፣ 13:13፣17:15፣23፣ 47፣ዮሐ15:8፣ሐሥ4:21፣11:18፣21፣20
9:9 ማቴ4:19
9:11 ማቴ11:19፣ ሉቃ5:30፣15:2፣ 19:7፣ገላ2:15
9:13 ሆሌ6:6፣ ማጊ 6:6-8፣ ማቴ12:7፣ ሉቃ19:10፣ 1ጠዋ 1:15
9:14 ማቴ3:1፣11፣ 18:19፣ሉቃ18:12
9:15 ዮሐ3:29፣ ሐሥ13:23፣14:23

9:18 ማቴ8:2፣ ማር5:23
9:20 ማቴ14:36፣ ማር3:10፣6:56፣ ሉቃ6:19
9:22 ሉቃ2:29፣ማቴ8:13፣15:28፣ማር10:52፣ሉቃ7:50፣ 17:19፣18:42፣ዮሐ16:33
9:23 2ዜና35:25፣ ኤር9:17:18
9:24 መገ76:5፣ ዳን2:2፣ ዮሐ11:11-14፣ ሐሥ7:60፣13:36፣ 20:10፣1ቆር11:30፣15:6፣18:20፣ 1ተሰ 4:13-16
9:25 ሉቃ7:14
9:26 ሉቃ31፣ ማቴ4:24፣14:1፣ ማር1:28፣45፣ሉቃ4:14፣37፣5፣15፣7፣17
9:27 ማቴ1:1፣ 12:23፣15:22፣ 20:30፣31፣21:9፣15፣ 22:42፣ማር10:47
9:28 ሐሥ14:9
9:29 ሉቃ22

በት ጊዜ ይመጣል፤ በዚያን ጊዜ ይጸማሉ። ¹⁶በአሮጌ ልብስ ላይ አዲስ ዕራፊ የሚጥፍ ሰው የለም፤ ይህ ከሆነ አዲሱ ዕራፊ ካረጀው ልብስ ላይ ተባብሮ ቀዳዳውን የባሰ ያሰፋዋል። ¹⁷በአሮጌ አቀማገጽ አዲስ የወይን ጠጅ ማንም አይጨምርም፤ ይህ ከሆነ አቀማገጹ የፈነዳል፤ የወይን ጠጅም ይፈሰሳል፤ አቀማገጹም ከጥቅም ውጭ ይሆናል። ነገር ግን አዲስ የወይን ጠጅ በአዲስ አቀማገጽ ይጨመራል፤ በዚህ ሁኔታ የወይን ጠጅና አቀማገጹ በደህና ተጠብቀው ይቆያሉ።

ከሞት የተነሣችው ልጅና ከደም መፍሰስ የተፈጠሩት ሴት

9:18-26 ተጓ ምብ - ግር 5:22-43፣ ሉቃ 8:41-56

¹⁸ኢየሱስ ሰዎቹን በማናገር ላይ ሳለ፣ አንድ ሹም ከፊቱ ተደፍቶ፣ “ልጄ ልትሞት ተቃርባለች፤ በሕይወት እንድትኖር መጥተህ እጅህን ጫንባት” አለው። ¹⁹ኢየሱስም ተነሥቶ አብሮት ሄደ፤ ደቀ መዛሙርቱም ተከተሉት።

²⁰ከዚያም ዐሥራ ሁለት ዓመት ሙሉ ደም እየፈሰሳት ትሠቃይ የነበረች አንዲት ሴት ከኋላው መጥታ የልብሱን ጫፍ ነካች። ²¹እርሷም በልቧ፣ “የልብሱን ጫፍ እንኳ ብካኝ እፈወሳለሁ” የሚል እምነት ነበረች።

²²ኢየሱስም ወደ ኋላ ዘወር ብሎ ሴቲቱን አያትና፣ “አይዘኝ፤ ልጄ ሆይ፤ እምነትሽ አድኖሻል” አላት። ሴቲቱም ወዲያውኑ ተፈወሰች።

²³ኢየሱስ ወደ ምክራብ አለቃው ቤት እንደ ደረሰ የሐዘን እምቢልተኞችንና የሚንጫጫውን ሕዝብ አይቶ፣ ²⁴“ዛር በሉ፤ ልጅቱ ተኝታለች እንጂ አልሞተችም” አላቸው፤ እነርሱ ግን ሳይቀበሉት። ²⁵ሕዝቡም ከወጣ በኋላ ወደ ውስጥ ገብቶ እጁን ያዘ፤ ልጅቱም ተነሥታ ቆመች። ²⁶ወሬውም በአካባቢው ሁሉ ተሰራጨ።

የዐይነ ስውሮቹና የድዳው መፈወስ

²⁷ኢየሱስም ከዚያ እንደ ሄደ ሁለት ዐይነ ስውሮች፣ “የዳዊት ልጅ ሆይ፤ ማረን” በማለት እየጮኹ ተከተሉት።

²⁸ዐይነ ስውሮቹም ኢየሱስ ወደ ገባበት ቤት ተከትለው ገቡ፤ ኢየሱስም፣ “ዐይናችሁን ላበራላችሁ እንደምችል ታምናላችሁ?” ሲል ጠየቃቸው።

እነርሱም፣ “አዎን፤ ጌታ ሆይ፤” ብለው መለሱለት።

²⁹ከዚያም ኢየሱስ ዐይናቸውን ዳስሶ፣ “እንደ እምነታችሁ ይሁንላችሁ” አላቸው።

30 ዐይናቸውም በራ፤ ኢየሱስም፣ “ይህን ማንም እንዲያውቅ” ብሎ በጥብቅ አስጠ ነቀቃቸው።³¹ እነርሱ ግን ወጥተው በአ ካባቢው ሁሉ ስለ ኢየሱስ አወና።

³² ከዚያም ሲወጡ፣ በጋኔን የተያዘ ድዳ ሰው ወደ እርሱ አመጡ።³³ ጋኔኑ ከወጣ ለት በኋላ ድዳው መናገር ጀመረ፤ ሕዝ ቡም ተደንቀው፣ “እንዲህ ያለ ነገር በእስ ራኤል ምድር ታይቶ አያውቅም” አሉ።

³⁴ ፈረሳውያን ግን፣ “አጋንንትን የሚያወ ጣው፣ በአጋንንት አለቃ ነው” አሉ።

ሠራተኞች ጥቂቶች ናቸው

³⁵ ኢየሱስ በምክርታቸው እያስተማረ፣ የእግዚአብሔርን መንግሥት የምሥራች እየሰበከ እንዲሁም ደዌንና ሕመምን ሁሉ እየፈወሰ በከተሞቹና በመንደሮቹ ዞረ።

³⁶ ሕዝቡም እረኛ እንደሌለው በግ ተጨን ቀውና ተመልካች የለሽ ሆኑው ባዩ ጊዜ አዘነላቸው።

³⁷ ደቀ መዛሙርቱንም እንዲህ አላቸው፤ “መከሩ ብዙ ነው፤ የመከሩ ሠራተኞች ግን ጥቂቶች ናቸው፤³⁸ ስለዚህ የመከሩ ጌታ፣ ወደ መከሩ ሠራተኞችን እንዲልክ ለምኑት።”

የዐሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት መላክ

10፡2-4 ተጓ ምብ - ማር3፡16-19፤ ሉቃ6፡14-16፤ ዮሐ1፡13
10፡9-15 ተጓ ምብ - ማር 6፡8-11፤ ሉቃ 9፡3-5፤ 10፡4-12
10፡19-22 ተጓ ምብ - ማር 13፡1-13፤ ሉቃ 21፡12-17
10፡26-33 ተጓ ምብ - ሉቃ 12፡2-9
10፡34፡35 ተጓ ምብ - ሉቃ 12፡51-53

10 ኢየሱስ በዐሥራ ሁለቱን ደቀ መዛ ሙርት ወደ እርሱ ጠርቶ ርኩ ሳን መናፍስትን እንዲያወጡ፣ ደዌንና ሕማ ምን ሁሉ እንዲፈውሱ ሥልጣንን ሰጣቸው።

² የዐሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ስም የሚከተ ለው ነው፡- መጀመሪያ ጴጥሮስ የተባለው ስምያንና ወንድሙ እንድርያስ፣ የዘብዴ ምስ ልጅ ያዕቆብና ወንድሙ ዮሐንስ፣³ ፊልጶስና በርቶሎሜዎስ፣ ቶማስና ቀረጥ ሰብሳቢው ማቴዎስ፣ የአልፍዮስ ልጅ ያዕ ቆብና ታዴምስ የተባለው ልብድዮስ፣⁴ ቀን ደዌው፣ ስምያንና በኋላ ኢየሱስን አሳልፎ የሰጠው አስቆ ሮቱ ይሁዳ።

⁵ እነዚህን ዐሥራ ሁለቱን ኢየሱስ እንዲህ ከሚል ትእዛዝ ጋር ላካቸው፤ “ወደ አሕ ዛብ አትሂዱ፤ ወደ ሳምራውያንም ከተማ አት ግቡ።⁶ ይልቁንስ የእስራኤል ቤት ወደ ሆኑት ወደ ጠፉት በጎች ሂዱ። ገሄዳ ችሁም፣ መንግሥት ሰማያት ቀርባለች፣ በላችሁ ስበኩ።⁸ በሽተኞችን ፈውሱ፤ ሙታንን አስሰሙ፤ ለምጻሞችን፣ አንዱ፣ አጋንንትን አስወጡ፤ በነጻ የተቀበላችሁት

9፡30 ማቴ8:4
9፡31 ቀ*26ማር7:36
9፡32 ማቴ4:24፤ 12:22-24
9፡33 ማር2:12
9፡34 ማቴ12:24
9፡35 ማቴ4:23
9፡36 ዞ፣27:17፤ 17:22፤17:26
34:5፤ 6፡ዘ4:10:2፤ ማቴ14፡ 14፤15፤32፤ ማር8:2
9፡37 ሉቃ10:2፤ ዮሐ4:35
10፡1 ማቴ4:23፤ ማር3፡13-15፤6፡7፤ ሉቃ4:36፤9:1
10፡4 ማቴ26:14-16፤25:47፤27:3፤ማር 14:10፤ዮሐ6:71፤ 12:4፤13:2፤26፤27፤ሐ ሥ1፡16
10፡5 17:16፤24፤ 27:17፤24፤ሉቃ9:52፤ 10:33፤17:16፤ ዮሐ 4፡4-26፤39፤40፤ 8፡48፤ሐ፡8፤5፤25
10፡6 ኤር50:6፤ ማቴ15:24
10፡7 ማቴ3:2

10፡9 ሉቃ22:35
10፡10 1ጢያ5፤18
10፡12 1ሳጢ25፤6
10፡14 ነሀ5፤13፤ ማር6፡11፤ሉቃ9:5፤ 10፡11፤ዮሐ13:5፤18፤6
10፡15 ዘፍ18፤20፤ 19፡24፤ማቴ11:22፤ 24፤12፤36፤ሐ፡17፤ 31፤2ጢጥ2፤6፤9፤17፤ 1፣ሐ4፤17፤ ይሁ6፤7
10፡16 ሉቃ10:3፤ ሐሥ20፤29፤1ቆሮ 14:20
10፡17 ማቴ5፤22፤ 23፤34፤ማር13፤9፤ ሐሥ5፤40፤22፤19፤ 26፤11
10፡18 ሐሥ25፤ 24-26
10፡19 ዘዕ4፤12
10፡20 ሉቃ12፤11፤ 12፤ሐሥ4፤8
10፡21 ቀ*35፤36፤ ማክ7፤6፤ማር13፤12
10፡22 ማቴ24፤13፤ ማር13፤13፤ ሉቃ21፤19፤ ዮሐ15፤21፤ ራእ2፤10
10፡23 ሉቃ17፤30
10፡24 ዮሐ13፤16
10፡25 ማር3፤22

ንም በነጻ ስጡ።⁹ በመቀነታችሁ ወርቅም ሆነ ብር ወይም መዳብ አትያዙ።¹⁰ ለመን ገዳችሁም ከረጢት፣ ትርፍና እጅ ጠባብ ወይም ጫማ ወይም በትር አትያዙ፤ ለሠ ራተኛ የዕለት ጥርሱ ይገባዋልና።

¹¹ “ወደ አንድ ከተማ ወይም መንደር ስትገቡ ሊቀበላችሁ ፈቃደኛ የሆነ ሰው ፈልጋችሁ በቤቱ ዕረፉ፤ እስክትወጡም ድረስ በዚያው ቁይ።¹² ወደ ማንኛውም ሰው ቤት ስትገቡ ሰላምታ አቅርቡ።¹³ ቤቱም የሚገባው ሆኖ ከተገኘ፣ ሰላማችሁ ይድረ ሰው፣ የማይገባው ከሆነ ግን ሰላማችሁ ወደ እናንተ ይመለስላችሁ።¹⁴ ማንም ሰው ሊያስተናግዳችሁ ወይም የምትናገሩትን ሊሰማ ፈቃደኛ ካልሆነ፣ ከቤቱ ወይም ከከተማው ስትወጡ የእግራችሁን ትቢያ አራግፋችሁ ውጡ።¹⁵ እውነት እላችኋለሁ፤ በፍርድ ቀን በዚያች ከተማ ከሚደር ሰው ቅጣት ይልቅ በሰዶምና በገሞራ የሚ ደርሰው ይቀላል።

¹⁶ እንደ በጎች በተኩሳዎች መካከል እልካችኋለሁ፤ ስለዚህ እንደ እባብ ብል ያች እንደ ርግብ የዋሃን ሁኑ።¹⁷ ሰዎች ይዘው ለፍርድ ወደ ሸንጎ ያቀርቧችኋል፤ በምክርታቸውም ይገርፏችኋል፤ ስለዚህ ከእነርሱ ተጠንቀቁ።¹⁸ በእኔ ምክንያት ወደ ገዢዎች ወደ ነገሥታት ትውስጃ ላችሁ፤ በእነርሱና በአሕዛብም ፊት ምስ ክር ትሆናላችሁ።¹⁹ በምትያዙበትም ጊዜ ምን እንናገራለን፤ ምንስ እንመልሳለን ብላችሁ አትጨነቁ፤ በዚያን ጊዜ የምት ናገሩት ይሰጣችኋል፤²⁰ በእናንተ የሚና ገረው የሰማዩ አባታችሁ መንፈስ እንጂ እናንተ አይደላችሁምና።

²¹ “ወንድም ወንድሙን ለሞት አሳልፎ ይሰጣል፤ አባትም ልጁን፣ ልጆች በወላጆቻቸው ጥቅም ላይ ያምጻሉ፤ ያስገድሏቸዋልም።²² ስለ ስሜ ሰዎች ሁሉ ይጠላችኋል፤ ነገር ግን እስከ መጨረሻ የሚጸና እርሱ ይድ ናል።²³ በአንድ ስፍራ ሲያሳድዱችሁ ወደ ሌላ ሸጎ፣ እውነት እላችኋለሁ፤ የእስራኤል ልን ከተሞች ሳታዳርሱ የሰው ልጅ ይመጣል።

²⁴ “ደቀ መዛሙር ከመምህራ፣ ሎሌም ከጌታው አይበልጥም፤²⁵ ደቀ መዛሙር መምህራን፣ ሎሌም ጌታውን ከመሰለ ይበ ቃዋል። ባለቤቱን ‘ብዌልዜቡል’ ካሉት ቤተ ስምቻንም እንዴት አብልጠው አይሏ ቸውም!

²⁴ ቀንናዎ የሚለው ቃል አራማይክ ሲሆን፣ ቀንናውያን የተባሉት በዚያን ጊዜ የርምን መንግሥት የሚቃወሙ የፖለቲካ ቡድን አባላት ነበሩ።
²⁵ የሠራተኛው ቃል የሚደ ከሐዋርያ ጋር ብቻ የተያዘ ሳይሆን የቆዳ በሽታዎችን የመለከታል

26። ስለዚህ አትፍሯቸው፤ የተሸፈነ መግለጡ፤ የተደበቀ መውጣቱ አይቀርምና። 27 በጨለማ የምንግራችሁን በብርሃን አውሩት፤ በጆሮአችሁ የሰማችሁትን በአደባባይ አውጁት፤ 28 ሥጋን መግደል እንጂ ነፍስን መግደል የማይችሉትን አትፍሩ፤ ይልቁንስ ነፍስንና ሥጋን በገሃነም ማጥፋት የማያቻለውን ፍሩ። 29 በአንድ ሳንቲም¹ ከሚሸጡት ሁለት ድንቢጦች አንዲቷ እንኳ ያለ አባታችሁ ፈቃድ ምድር ላይ አትወድቅም። 30 የራስ ጠጥራችሁ እንኳ አንድ ሳይቀር የተቈጠረ ነው። 31 ስለዚህ አትፍሩ፤ ከብዙ ድንቢጦች ይልቅ ዋጋችሁ የከበረ ነው።

32። በሰው ፊት ለሚመሰክርልኝ፤ እኔም በሰማይ ባለው አባቴ ፊት እመሰክርለታለሁ፤ 33 ነገር ግን በሰው ፊት የሚክደኝን፤ እኔም በሰማይ ባለው አባቴ ፊት እክደዋለሁ።

34። እኔ የመጣሁት ሰላምን በምድር ለማስፈን አይምሰሳችሁ፤ ሰይፍን እንጂ ሰላምን ለማውረድ አልመጣሁም። 35 እኔ የመጣሁት “ ልጅን ከአባት፤

ሴት ልጅን ከእናቷ ምራትንም ከዐማቷ ለመለዩየት ነው፤

36 የሰው ጠላቶቼ፤ የገዛ ቤተ ሰዎቹ ይሆናሉ።”

37። ከእኔ ይልቅ እናቱን ወይም አባቴን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባም፤ ከእኔ ይልቅ ወንድ ልጅን ወይም ሴት ልጅን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባም። 38 መስቀሉን ተሸክሞ የማይከተለኝ የእኔ ሊሆን አይገባውም። 39 ሕይወቱን ሊያድን የሚፈልግ ያጠፋታል፤ ሕይወቱን ስለ እኔ አሳልፎ የሚሰጥ ግን ያገኛታል።

40። እናንተን የሚቀበል እኔን ይቀበላል፤ እኔንም የሚቀበል የላከኝን ይቀበላል። 41 ነቢይን በነቢይ ስም የሚቀበል የነቢይን ዋጋ ያገኛል፤ ጻድቅንም በጻድቅ ስም የሚቀበል የጻድቅን ዋጋ ያገኛል። 42 ስለዚህ እውነት እላችኋለሁ፤ ማንም ሰው ከእነዚህ ከታናናሾች ለአንዱ ደቀ መዝሙራ በመሆኑ አንድ ጸዎ ቀዝቃዛ ውሃ ቢሰጠው ዋጋውን አይደግም።”

መጥምቁ የሐንስ ወደ ኢየሱስ የላከው ጥያቄ

11፡2-19 ተጓ ምሳ - ለቃ 7፡18-35

11 ኢየሱስ ለዐሥራ ሁለቱ ደቀ መዝሙርቱ ትእዛዙን ሰጥቶ ከጨረሰ በኋላ ለማስተማርና ለመስበክ ወደ ገሊላ ከተሞች¹ ሄደ።

2። የሐንስ በእስር ቤት ሆኖ ክርስቶስ በማድረግ ላይ ያለውን ነገር በሰማ ጊዜ፤

10፡26 ማር4፡22፤ ሉቃ8፡17
10፡28 ሉቃ8፡12፡13፤ ፀሐ110፡31
10፡30 1ሳጦ14፡45፤ 2ሳጦ14፡11፤ 1ሃ1፡52፤ ሉቃ21፡18፤ ሐሥ27፡34
10፡31 ማቴ6፡26፤ 12፡12
10፡32 ሮሜ10፡9
10፡33 ማር8፡38፤ 2ጢጥ2፡12
10፡35 ቍ21
10፡36 ሚክ7፡6
10፡37 ሉቃ14፡26
10፡38 ማቴ16፡24፤ ሉቃ14፡27
10፡39 ዮሐ12፡25
10፡40 ዘፀ16፡8፤ ማቴ18፡5፡ሉቃ9፡48፤ 10፡16፤ ዮሐ12፡44፤ 13፡20፤ ገላ4፡14
10፡42 ምሳ14፡31፤ 19፡17፤ ማቴ25፡40፤ ማር9፡41፤ ሐሥ10፡4፤ ፀሐ16፡10
11፡1 ማቴ7፡28
11፡2 ማቴ3፡1፤ 14፡3

11፡3 መዘ18፡26፤ ዮሐ11፡27፤ ፀሐ10፡37
11፡5 ኢሳይ54፡6፤ 61፡1፤ ማቴ15፡31፤ ሉቃ4፡18፡19
11፡6 ማቴ13፡21፤ 26፡31
11፡7 ማቴ3፡1
11፡9 ማቴ14፡5፤ 21፡26፤ ሉቃ1፡76፤ 7፡26
11፡10 ሚል3፡1፤ ማር1፡2፤ ዮሐ3፡28፤ ሉቃ7፡27
11፡13 ሉቃ16፡16
11፡14 ሚል4፡5፤ ማቴ17፡10-13፤ ማር9፡11-13፤ ሉቃ1፡17፤ ዮሐ1፡21
11፡15 ማቴ13፡9፤ 43፤ ማር4፡23፤ ሉቃ14፡35፤ ራእ2፡7
11፡18 ማቴ3፡4፤ ሉቃ1፡15
11፡19 ማቴ9፡11

ደቀ መዝሙርቱን ወደ እርሱ ልኮ፤ 3። “ይመጣል ተብሎ የሚጠበቀው አንተ ነህ? ወይስ ሌላ እንጠብቅ?” ሲል ጠየቀ። 4። ኢየሱስም፤ እንዲህ ብሎ መለሰላቸው፤ “ሄዳችሁ የምትሰሙትንና የምታዩትን ለየሐንስ ንገሩት፤ 5። ዕውሮች ያያሉ፤ አንካ ሶች ይራመዳሉ፤ ለምጻፎች² ይነጻሉ፤ ደን ቆሮታችን ይሰማሉ፤ ሙታን ይነሣሉ፤ ለድዥችም የምሥራች እየተሰበከ ነው፤ 6። በእኔ የማይሰናከልም ብፁዕ ነው።”

7። የሐንስ ደቀ መዝሙርት ከሄዱ በኋላ፤ ኢየሱስ ለሐንሱ ስለ የሐንስ እንዲህ ሲል ተናገረ፤ “ወደ ምድረ በዳ ምን ልታዩ ወጣችሁ? ሽምብቆ በነሳስ ሲወዛወዝ? 8። ወይስ ምን ልታዩ ወጣችሁ? ባሚረ ልብስ ያጌጠ ሰው? ባሚረ ልብስ ያጌጡ በነገሥታት ቤት አሉላችሁ! 9። ታዲያ ምን ልታዩ ወጣችሁ? ነቢይ ልታዩ? አዎን፤ ከነቢይም የሚ በልጥ ነው። 10። እንዲህ ተብሎ የተጻፈለት እርሱ ነው፤

“ በፊትህ መንገድህን ያዘጋጅልህ ዘንድ፤ ከአንተ አስቀድሜ መልእክተኞቹን እልክለሁ።”

11። እውነት እላችኋለሁ፤ ከሴት ከተወለዱት መካከል እንደ መጥምቁ የሐንስ ያለ አል ተነሣም፤ ሆኖም በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ የሚያንሰው ይበልጠዋል። 12። ከመጥምቁ የሐንስ ዘመን ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ መንግሥተ ሰማይ በብዙ ትገፋለች፤ የሚያገኛትም ብርቱዎች ናቸው፤ 13። ነቢያትም፤ የሙሴ ሕግም ሁሉ እስከ የሐንስ ድረስ ትንቢት ተናግረዋልና። 14። እንግዲህ ልትቀበሉት ከፈቀዳችሁ ይመጣል የተባለው ኤልያስ እርሱ ነው። 15። ሰማጆሮ ያለው ይሰማ።

16። ይህን ትውልድ በምን ልመስለው? በገበያ ተቀምጠው ንደኞቻቸውን እንዲህ እያሉ የሚጣሩ ልጆችን ይመስላሉ።

17። “ዋሽንት ነፋንላችሁ፤ አልጨፈራችሁም፤ ሙሽ አወረድንላችሁ፤ አላለቀሳችሁም”

18። የሐንስ ከመብልና ከመጠጥ ተቈጥሶ በመምጣቱ፤ ‘ኃኔን አለበት’ ይሉታልና። 19። የሰው ልጅ እየበላና እየጠጣ መጣ፤ እነርሱም፤ ‘በልቶ የማይጠግብ፤ ጠጪ እንዲሁም የቀረጥ ሰብሳቢዎችና የጎጠ አተኞች

¹29 ግሪኩ አንድ አሳሪያን ይላል
²1 ግሪኩ ወደ ከተሞቻቸው ይላል
³5 የግሪኩ ቃል የግድ ከሰዎች ጋር ብቻ የተያያዘ ሳይሆን የተለያዩ የቆዳ ሰባታዎችንም ያመለክታል

ወዳጅ፣ አሉት። ጥበብ ግን በሥራዎ ጸደቀች።”

ንስሐ ሰላልገቡ ከተሞች የተነገረ ወዮታ

11፡21-23 ተጓ ምብ - ሉቃ 10፡13-15

20 ከዚያም አየሱስ ብዙውን ታምራት ያደረገባቸው ከተሞች ንስሐ ባለመግባታቸው እንዲህ ሲል ወቀሳቸው፤ ²¹“ወያላሽ ኮራዚን፤ ወያላሽ ቤተ ሳይዳ፤ በእናንተ የተደረገው ታምራት በጢሮስና በሲዶና ተደርጎ ቢሆን ኖሮ፣ ገና ድሮ ማቅ ለብ ሰው፣ ዐመድ ነንሰው ንስሐ በገቡ ነበር። ²²ስለዚህ እላችኋለሁ። በፍርድ ቀን ከእናንተ ይልቅ ለጢሮስና ለሲዶና ቅጣቱ ይቀልሳቸዋል። ²³አንቺም ቅርፍህም ወደ ሰማይ ከፍ ከፍ ማለት ፈለግሽ? ነገር ግን ወደ ሲኦል ትወርጃለሽ፤ በአንቺ የተደረገው ታምራት በሰዶም ቢደረግ ኖሮ፣ እስከ ከዛሬ በቆየች ነበር። ²⁴ስለዚህ እልሻለሁ። በፍርድ ቀን ከአንቺ ይልቅ ቅጣቱ ለሰዶም ይቀልሳታል።”

ክርስቶስ የሚሰጠው ዕረፍት

11፡25-27 ተጓ ምብ - ሉቃ 10፡21-22

25 በዚያን ጊዜ አየሱስ እንዲህ አለ፡ “የሰማይና የምድር ጌታ አባት ሆይ፤ ይህን ከጥበበኞችና ከዐዋቂዎች ሰውረህ ለሕፃናት ስለ ገለጥሳቸው አመስግንሃለሁ። ²⁶አዎን አባት ሆይ፤ ይህ በፈትህ በጎ ፈቃድህ ሆኖ ተገኝቶአልና።

27 “ሁሉ ነገር ከአባቴ ተሰጥቶኛል፤ ከአብ ሌላ ወልድን የሚያውቅ የለም፤ ከወልድና ወልድ ራሱ ፈቅዶ ከሚገልጥላቸው ሌላ አብን የሚያውቅ የለም።

28 “እናንተ ሽክም የከበዳችሁና የደከማችሁ ሁሉ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም ዕረፍት እሰጣችኋለሁ። ²⁹ቀንበሬን ተሸክሙ፤ ከእኔም ተማና፤ እኔ በልቤ የዋህና ትሑት ነኝና፤ ለነፍሳችሁም ዕረፍት ታገኛላችሁ። ³⁰ቀንበሬ ልዝብ ሽክሜም ቀላል ነውና።

ሰንበትን ስለ ማክበር

12፡1-8 ተጓ ምብ - ማር 2፡23-28፤ ሉቃ 6፡1-5
12፡9-14 ተጓ ምብ - ማር 3፡1-6፤ ሉቃ 6፡6-11

12 ከዚህ በኋላ አየሱስ በሰንበት ቀን በእህል ዕርሻ ውስጥ አለፈ፤ ደቀ መዛሙርቱም ስለ ራባቸው እሸት ቀጥፈው ይበሉ ጀመሩ። ²ፈሪሳውያንም ይህን አይተው፣ “እነሆ፣ ደቀ መዛሙርትህ በሰንበት ቀን መደረግ የሌለበትን እያደረጉ ነው” አሉት።

³እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ዳዊትና አብረውት የነበሩት ሰዎች በተራቡ ጊዜ

11፡21 ሉል3፡4፣ አዎ1፡9፣ዮ፡3፣5-9፣ ማቴ1፡5፣21፣ማር3፡8፣ 6፡4፣8፣22፣ ሉቃ6፡ 17፡9፣10፣ዮሐ1፡44፣ 12፡21፣ሐሠ12፡20
11፡22 ሉቃ24፣ ማቴ 10፡15
11፡23 ሉቃ14፡13-15፣ማቴ4፡13
11፡24 ማቴ10፡15
11፡25 ማቴ13፡11፣ 1፡16፣17፡ሐቃ22፡42፣ 23፡34፣ዮሐ1፡1፣4፣1፣ 12፡27፡28፣ 1ቆ፣ 1፡26-29
11፡27 ማቴ28፡18፣ ዮሐ3፡35፣10፡15፣ 17፡25፡26
11፡28 ዘ833፡14፣ ዮሐ7፡37
11፡29 መዘ116፡7፣አ.ር6፡16፣ዮሐ13፡15፣ፈ.ል2፡5፣1፡ጴ.ጥ2፡21፣1ዮሐ2፡6
11፡30 1ዮሐ5፡3
12፡1 ዘ823፡25
12፡2 ቶ10፡ዘ8
20፡10፡23፡12፡ዘ8
5፡14፡ሉቃ13፡14፣ 14፡3፣ዮሐ5፡10፡17፡23
9፡16
12፡3 1ሳሙ21፡6

12፡4 ዘ624፡5-9
12፡5 ዘ1፡ጴ፡28፡9፡10፣ ዮሐ7፡22፡23
12፡6 ሉቃ4፡42
12፡7 ሆሴ6፡6፣ጫካ 6፡6-8፣ማቴ9፡13
12፡8 ማቴ8፡20
12፡10 ሉቃ2፡3፣ማር 3፡2፣12፡13፣ሉቃ 11፡54፣14፡1፣20፡20
12፡11 ሉቃ14፡5
12፡12 ማቴ6፡26፣ 10፡31
12፡14 ዘ637፡18፣ መዘ7፡1፣10፡ማቴ 26፡4፣27፡1፣ማር3፡6፣ ሉቃ6፡11፣ዮሐ5፡18፣ 7፡1፣19፡11፡53
12፡15 ማቴ4፡23
12፡16 ማቴ8፡4
12፡17 ማቴ1፡22
12፡18 ማቴ3፡17፣ ዮሐ3፡34
12፡21 ሉቃ42፡1-4

እርሱ ምን እንዳደረገ አላነበባችሁምን? ⁴ወደ እግዚአብሔር ቤት ገባ፤ ለካህናት እንጂ ለእርሱም ሆነ አብረውት ለነበሩት ያልተፈቀደውን የተቀደሰ ኅብስት በላ። ⁵ወይስ ካህናት ሰንበትን ሽረው በቤተ መቅደስ ውስጥ ሥራ ቢውድ በደል እንደ ማይሆንባቸው ከአራት ሕግ አላነበባችሁም? ⁶ነገር ግን እላችኋለሁ። ከቤተ መቅደስ የሚበልጥም በዚህ አለ። ⁷ከመሥዋዕት ይልቅ ምሕረትን እወዳለሁ። የሚለው ቃል ምን ማለት እንደ ሆነ ብታውቁ ኖሮ፣ በንጹሐን ላይ ባልፈረዳችሁ ነበር። ⁸የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነውና።”

⁹ከዚያ ስፍራ ዕልፍ ብሎ በመሄድ ወደ ምጥረባቸው ገባ፤ ¹⁰በዚያም አንድ እጁ ሽባ የሆነ ሰው ነበር፤ አየሱስን ሊከሱት ምክንያት ፈልገው፣ “በሰንበት ቀን መፈወስ ተፈቅዶአል?” ብለው ጠየቁት።

¹¹እርሱም፤ “ከእናንተ መካከል የአንዱ ሰው በግ በሰንበት ቀን ጥድንድ ቢገባበት በጉን ከገባበት ጥድንድ ጎትቶ አያጠጣውምን? ¹²ታይያ ሰው ከበግ እጅግ አይበልጥምን? ስለዚህ በሰንበት ቀን በጎ ማድረግ ተፈቅዶአል” አላቸው።

¹³ከዚያም ሰውየውን፣ “እጅህን ዘርጋ” አለው፤ ሰውየውም እጁን ዘረጋ፤ እንደ ሌላኛውም እጁ ደህና ሆነለት። ¹⁴ፈሪሳውያን ግን ከዚያ ወጣ ብለው አየሱስን እንዴት እንደሚገድሉት ተማከሩ።

እግዚአብሔር የመረጠው አገልጋይ

¹⁵አየሱስ ሐሳባቸውን አውቆ ከዚያ ዘወር አለ። ብዙ ሕዝብም ተከተለው፤ ሕመምተኞችን ሁሉ ፈወሰ፤ ¹⁶ማንነቱን ለማንም እንዳይናገሩ አዘዛቸው። ¹⁷ይህም የሆነው በነቢዩ በአሳይያስ እንዲህ ተብሎ የተነገረው ትንቢት ይፈጸም ዘንድ ነው፤

18 “እነሆ የመረጥሁት፣ የምወደውና በእርሱ ደስ የሚለኝ አገልጋዬ፣

መንፈሴን በእርሱ ላይ አኖራለሁ፤ እርሱም ለአሕዛብ ፍትሕን ያውጃል።

19 እርሴጩቃጩቅም ወይም አይሮኸም፣ ድምፁም በአደባባይ አይሰማም። ²⁰ፍትሕን ለድል እስኪያበቃ ድረስ፣ የተቀጠቀጠውን ሽምቤቆ አይሰብርም፤ የሚሰጠውንም የጣፍ ክር አያጠፋም። ²¹አሕዛብ በስሙ ተስፋ ያደርጋል።”

⁶ ወይም አንድ ነገር፣ ሉቃ 41 እና 42 ይመ

ኢየሱስ በአጋንንት ሥልጣን አጋንንትን ያወጣል መባሉ

12:25-29 ተጓ ምብ - ግር 3:23-27፣ ሉቃ 11:17-22
22፤ ከዚህ በኋላ በጋኔን ተይዞ ማየትና መናገር የማይችል ሰው ወደ እርሱ አመጡ፤ ኢየሱስም ፈወሰው፤ ሰውየውም ማየትና መናገር ቻለ። 23 ሕዝቡም ሁሉ ተደንቀው፤ “ይህ ሰው የዳዊት ልጅ ይሆንን?” አሉ።

24፤ ገር ግን ፈሪሳውያን ይህን በሰሙ ጊዜ፤ “ይህ ሰው አጋንንትን የሚያወጣው በአጋንንት አለቃ በብዔልዜቡል ብቻ መሆን አለበት” አሉ።

25 ኢየሱስም ሐሳባቸውን ዐውቆ እንዲህ አላቸው፤ “እርስ በእርሱ የተከፋፈለ መንግሥት ሁሉ ይወድቃል፤ እርስ በእርሱም የተከፋፈለ ከተማ ወይም ቤት አይጸናም። 26 ሰይጣንም ሰይጣንን የሚያስወጣ ከሆነ፤ እርስ በእርሱ ተለያይቷል ማለት ነው፤ እንዲህ ከሆነ ደግሞ መንግሥቱ እንዴት ጸንቶ ሊቆም ይችላል? 27 እኔ አጋንንትን የማስወጣው በብዔልዜቡል ከሆነ፤ ልጆቻችሁ በምን ሊያስወጧቸው ነው? ስለዚህ ልጆቻችሁ ይፈርዱላችኋል። 28 ገር ግን እኔ አጋንንትን የማስወጣው በእግዚአብሔር መንፈስ ከሆነ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እናንተ መጥታለች።

29 “ወይስ አንድ ሰው ወደ ኅይለኛ ሰው ቤት ገብቶ ንብረቱን ለመዝረፍ ቢፈልግ፤ አስቀድሞ ያንን ኅይለኛ ሰው ሳያስር እንዴት አድርጎ ይሳካለታል?

30 “ከእኔ ጋር ያልሆነ ሁሉ ይቃወማል፤ ከእኔም ጋር የማይሰበስብ ሁሉ ይበትናል። 31 ስለዚህ እላችኋለሁ፤ ገጢአት መሥራትና የስድብ ቃል ሁሉ መናገር ለሰዎች ይቅር ይባላላቸዋል፤ ነገር ግን በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚነገር የስድብ ቃል ይቅር አይባልም። 32 ማንም ሰው በሰው ልጅ ላይ የሚናገረው ክፉ ቃል ይቅር ይባላል፤ በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚናገረው ክፉ ቃል ግን በዚህም ሆነ በወዲያኛው ዓለም ይቅር አይባልም።

33 “ዛፍ ሁሉ በፍሬው ስለሚታወቅ፤ መልካም ፍሬ እንድታገኙ መልካም ዛፍ ይነሱችሁ፤ መጥፎ ዛፍ ቢኖራችሁ ግን መጥፎ ፍሬ ታገኛላችሁ። 34 እናንተ የእፍኝት ልጆች፤ እናንተ ክፉዎች ስትሆኑ መልካም ነገር መናገር እንዴት ትችላላችሁ? በልብ ውስጥ የሞላውን አንደበት ይናገረዋልና። 35 መልካም ሰው በልቡ ካከማቸው መልካም ነገር ስን ነገር ያወጣል፤ ክፉ ሰውም በልቡ ካከማቸው ክፉ ነገር

12:22 ማቴ4:24
12:23 ማቴ9:27
12:24 ማቴ9:34፣ ማር3:22
12:25 ማቴ9:4
12:26 ማቴ4:10
12:27 ሉቃ24፣ ሐሥ 19:13
12:28 ማቴ3:2
12:30 ማር9:40፣ ሉቃ11:23
12:31 ማር3:28፣ 29፣ ሉቃ12:10
12:32 ማር10:30፣ ሉቃ20:34፣35፣ ኤጲ 1:21፣ ቲቶ2:12፣ ፀብ6:5
12:33 ማቴ7:16፣ 17፣ ሉቃ6:43፣44
12:34 ማቴ3:7፣ 15:18፣23፣33፣ ሉቃ 6:45

12:37 ኢዮ15:6፣ ምሳ10:14፣18፣21፣ ያዕ3:2
12:38 ማቴ16:1፣ ማር8:11፣12፣ ሉቃ11:16፣ ዮሐ2:11፣18፣44፣ 48፣6፣30፣1ቆ፣1:22
12:39 ማቴ16:4፣ ሉቃ11:29
12:40 ማቴ8:20፣ 16:21
12:41 ዮና1:2፣3፣5
12:42 ነገ10:1፣ 2ኪና9:1
12:45 2ጴጥ2:20
12:46 ማቴ1:18፣ 2፣11፣13፣14፣20፣ 13፣55፣ ሉቃ1:43፣ 2፣33፣34፣48፣51፣ ዮሐ2:15፣12፣ 7፣35፣19፣25፣26፣ ሐሥ1:14፣ 1ቆ፣9:5፣17፣19

መጥፎ ነገር ያወጣል። 36 ነገር ግን እላችኋለሁ፤ ሰዎች ስለ ተናገሩት ከንቱ ቃል ሁሉ በፍርድ ቀን ይጠየቁበታል። 37 ምክንያቱም ከቃልህ የተነሣ ትጸድቃለህ፤ ከቃልህም የተነሣ ይፈረድብሃልና።

ማረጋገጫ ምልክት ስለ መሻት

12:39-42 ተጓ ምብ - ሉቃ 11:29-32
12:43-45 ተጓ ምብ - ሉቃ 11:24-26

38 ከዚያም አንዳንድ የአይሁድ ሃይማኖት መምህራንና ፈሪሳውያን፤ “መምህር ሆይ፤ ከአንተ ታምራዊ ምልክት ማየት እንፈልጋለን” አሉት።

39 እርሱ ግን መልሶ እንዲህ አላቸው፤ “ክፉና አመንዝራ ትውልድ ምልክትን ይጠይቃል፤ ነገር ግን ከነቢዩ ዮናስ ምልክት በስተቀር ሌላ ምልክት አይሰጠውም። 40 ዮናስ በዓሣ ዐንባሪ ሆኖ ውስጥ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት እንደ ቈዩ፤ እንዲሁ የሰው ልጅ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት በምድር ሆኖ ውስጥ ይቈያል። 41 የነገሩ ሰዎች በፍርድ ዕለት ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥተው ይፈርዱበታል፤ እነርሱ በዮናስ ስብከት ንስሐ ገብተዋልና፤ እነሆ፤ ከዮናስ የሚበልጥ እዚህ አለ። 42 በፍርድ ዕለት የደቡብ ንግሥት ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥታ ትፈርድበታለች፤ የሰሎሞንን ጥበብ ለመስማት ከምድር ዳርቻ መጥታለችና። እነሆ፤ ከሰሎሞን የሚበልጥ እዚህ አለ።

43 “ርኩስ መንፈስ ከሰው ከወጣ በኋላ ዕረፍት ለማግኘት ውሃ በሌለበት ደረቅ ቦታ ይንከራተታል፤ የሚሻውን ዕረፍት ግን አያገኝም። 44 ከዚያም፤ ‘ወደ ነበርሁበት ቤት ተመልሼ ልሂድ’ ይላል፤ ሲመለስም ቤቱ ባይሆን፤ ጸድቶና ተዘጋጅቶ ያገኘዋል። 45 ከዚያም ይሂድና ከራሱ የባሉ ሌሎች ሰባት ክፉ መናፍስት ይዞ ይመጣል፤ እነርሱም ሰውየው ውስጥ ገብተው ይኖራሉ። የዚያም ሰው የኋለኛው ሁኔታ ከፊተኛው የከፋ ይሆናል። በዚህ ክፉ ትውልድም ላይ እንዲሁ ይሆንበታል።”

የኢየሱስ እናትና ወንድሞች

12:46-50 ተጓ ምብ - ግር 3:31-35፣ ሉቃ 8:19-21

46 ኢየሱስ ለሕዝቡ ሲናገር ሳለ፤ እናቱና ወንድሞቹ ሊያነጋግሩት ፈልገው በውጭ ቆመው ነበር። 47 አንድ ሰውም፤ “እነሆ፤ እናትህና ወንድሞችህ ሊያነጋግሩህ ፈልገው በውጭ ቆመዋል” አለው።⁰

48 ኢየሱስም፤ “እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው?” ሲል መለሰለት። 49 በእጁም ወደ ደቀ መዛሙርቱ እያመለከተ

⁰47 አንዳንድ ትርጉሞች ይህን ጥቅስ ይዘላሉ

እንዲህ አለ። “እናቴና ወንድሞቼ እነዚህ ናቸው፤ ⁵⁰በሰማይ ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፣ ወንድሜ፣ እናቴና እናቴም ነው።”

የዘራው ምሳሌ

13፡1-15 ተጓ ምብ - ማር 4፡1-12፤ ሉቃ 8፡4-10
13፡16-17 ተጓ ምብ - ሉቃ 10፡23-24
13፡18-23 ተጓ ምብ - ማር 4፡13-20፤ ሉቃ 8፡11-15

13 በዚያኑ ቀን ኢየሱስ ከቤት ወጥቶ በባሕሩ ዳር አጠገብ ተቀመጠ። ²ብዙ ሕዝብም ስለ ከበወው በባሕሩ ዳር ትቶአቸው ጀልባ ላይ ወጥቶ ተቀመጠ። ³ብዙ ነገሮችን በምሳሌ እንዲህ ሲል ነገራቸው፤ “አንድ ገበሬ ዘር ሊዘራ ወጣ። ሳኪ ራም ሳለ፣ አንዳንድ ዘር መንገድ ዳር ወደቀ፤ ወፎችም መጥተው ለቅመው በሉት።” ⁵አንዳንድ ዳንዱ ዘር ዐፈሩ ስለ በሆነ፣ ድንጋያማ መሬት ላይ ወደቀ፤ ዐፈሩ ስለ ስለ ሆነም ፈጥኖ በቀለ። ⁶ነገር ግን ፀሐይ ሲመታው ጠወለገ፣ ሥር ባለመስደዱም ደረቀቀ። ⁷አንዳንዱም ዘር በእሾኽ መካከል ወደቀ፤ እሾኹም አደገና በታያውን አንቆ አስቀረው፤ ⁸ሌላው ዘር ደግሞ በጥሩ መሬት ላይ ወደቀ፤ ፍሬም አፈራ፤ አንዱ መቶ፣ አንዱ ሥልሳ፣ አንዱም ሠላሳ ፍሬ ሰጠ። ⁹ሰማ ጆሮ ያለው ይስማ!”።

¹⁰ከዚያም ደቀ መዛሙርቱ ወደ እርሱ ቀርበው፣ “ለምን ለሕዝቡ በምሳሌ ትናገራለህ?” አሉት።

¹¹እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ለእናንተ የመንግሥተ ሰማይን ምስጢር ማወቅ ተሰጥቶአችኋል፤ ለእነርሱ ግን አልተሰጣቸውም።” ¹²ላለው ይጨመርለታል፤ ይበዛለትማል፤ ከሌለው ግን ያ ያለው እንኳ ይወስድበታል። ¹³ስለዚህ እንዲህ በማለት በምሳሌ የምንግራቸው ለዚህ ነው፤

“እያየ ስለማያዩ፣

እየሰሙ ስለማይሰሙ ወይም ስለማያስተውሉ ነው።

¹⁴እንዲህ ተብሎ የተነገረው የኢሳይያስ ትንቢት በእነርሱ ይፈጸማል፤

“ መስማትንስ ትሰማላችሁ፤ ነገር ግን አታስተውሉም፤ ማየትንም ታያላችሁ፤ ነገር ግን ልብ አትሉም።”

¹⁵የሕዝቡ ልብ ደንድኖአልና፤ ጆሮአቸውም አይሰማም፤ እንዲያዩም ዐይናቸውን ጨፍነዋል፤

ይህ ባይሆን ኖሮ፣ በዐይናቸው አይተው፣ በጆሮአቸው ሰምተው፣ በልባቸውም አስተውለው፣

12፡50 ማቴ6፡10፤ ዮሐ15፡14
13፡1 ቀ36፤ ማቴ 9፡28
13፡2 ሉቃ5፡3
13፡8 ዘፍ26፡12
13፡9 ማቴ11፡15
13፡11 ማቴ3፡2፤ 11፡25፤16፡17፤19፤ 11፡ፆሐ6፡65፤ 1ቆሮ 2፡10፡14፤ ቁ41፡27፤ 1ዮሐ2፡20፡27
13፡12 ማቴ25፡29
13፡13 ዘፍ29፡4፤ ኢር5፡21፤ሕዝ12፡2
13፡14 ቀ35፤ ማቴ1፡22
13፡15ኢሳ6፡9፤10፤ ዮሐ12፡40፤ኢሥ28፤ 26፡27፤ሮዘ11፡8

ወደ እኔ በተመለሱና በፈወሰኋቸው ነበር።” ¹⁶የእናንተ ዐይኖች ስለሚያዩ፣ ጆሮዎቻችሁም ስለሚሰሙ ግን የተባረኩ ናቸው። ¹⁷እውነት እላችኋለሁ፤ ብዙ ነቢያትና ብዙ ጻድቃን እናንተ የምታዩትን ለማየትና የምትሰሙትንም ለመስማት ተመኝተው ነበር፤ ግን አልሆነላቸውም።

¹⁸“እንግዲህ የዘራውን ምሳሌ ስሙ፤ ¹⁹የእግዚአብሔርን መንግሥት ቃል ስምቶ ከማ ያስተውል ከማንኛውም ሰው ልብ ውስጥ ክፉው መጥቶ የተዘራውን ዘር ይነጥቃል። ይህ እንግዲህ በመንገድ ዳር የተዘራው ዘር ነው።” ²⁰በደንጋያማ መሬት ላይ የተዘራው፣ ቃሉን ስምቶ ወዲያውኑ በደስታ የሚቀበለውን ሰው ይመስላል። ²¹ነገር ግን ሥር መስደድ ባለመቻሉ ብዙ አይቆይም፤ በቃሉ ምክንያት መከራ ወይም ስደት ሲመጣ ወዲያውኑ ይሰናከላል። ²²በእሾኽ መካከል የተዘራው ዘር ቃሉን ስምቶ ለዚህ ዓለም በመጨነቅና በብልጽግና ሐሳብ በመታለል ታንቆ ያላፈራውን ሰው ይመስላል። ²³በጥሩ መሬት ላይ የተዘራው ዘር ግን ቃሉን ስምቶ የሚያስተውለውን ሰው ይመስላል፤ በእርግጥም ፍሬ ያፈራል፤ አንዱ መቶ፣ አንዱ ሥልሳ፣ አንዱም ሠላሳ ፍሬ ሰጠ።”

የእንክርዳዱ ምሳሌ

²⁴ኢየሱስም ሌላ ምሳሌ እንዲህ ሲል ነገራቸው፤ “መንግሥተ ሰማይ በዕርሻው ቦታ ጥሩ ዘር የዘራን ሰው ትመስላለች።” ²⁵ነገር ግን ሰው ሁሉ ተኝቶ ሳለ፣ ጠላቱ መጥቶ በስንዴው መካከል እንክርዳድ ዘርቶ ሄደ። ²⁶ስንዴው በቅሎ ማፍራት ሲጀምር እንክርዳዱም አብር ብቅ አለ።

²⁷“የዕርሻው ባለቤት አገልጋዮችም ወደ እርሱ ቀርበው፣ ‘ቧታ ሆይ፣ በዕርሻህ ቦታ ጥሩ ዘር ዘርተህ አልነበረምን? እንክርዳዱ ከየት መጣ?’ አሉት።”

²⁸“እርሱም፣ ‘የጠላት ሥራ ነው’ አላቸው።”

አገልጋዮቹም፣ ‘እንክርዳዱን ሄደን እንድንነቅለው ትፈልጋለህ?’ ብለው ጠየቁት።

²⁹“እርሱ ግን፣ ‘አይሆንም፤ ምክንያቱም እንክርዳዱን እንነቅላለን ስትሉ ስንዴውንም አብራችሁ ልትነቅሉ ትችላላችሁ።”

³⁰ተወአቸው፤ እስከ መከር ጊዜ አብረው ይደጉ። በዚያን ጊዜ አጫጆቹን እንክርዳዱን አስቀድማችሁ ንቀሉ፤ በእሳትም እንዲቃጠል በየነደው እስሩት፣ ስንዴውን ግን ስብስባችሁ በጉተራዬ ክተቱ እላችሁ ለሁ” አላቸው።

13፡16 ማቴ16፡17
13፡17 ዮሐ8፡56፤ ዕብ11፡13፤ 1ጴጥ10-12
13፡19 ማቴ4፡23፤ 5፡37
13፡21 ማቴ11፡6፤ 26፡31
13፡22ማቴ19፡23፤ 1ጢሞ6፡9፤10፡17
13፡23 ቀ8
13፡24 ቀ31፡33፤ 45፡47፤ማቴ18፡23፤ 20፡1፤22፡2፤25፡1፤ ማር4፡26፡30
13፡30 ማቴ3፡12

የሰናፍጭና የእርሾ ምሳሌ

13:31-32 ተጓ ምብ - ማር 4:30-32፤
13:31-33 ተጓ ምብ - ሉቃ 13:18-21

³¹ሌላ ምሳሌ እንዲህ ሲል ነገራቸው፤ “መንግሥተ ሰማይ አንድ ሰው ወስዶ በዕርሻው ቦታ የዘራትን የሰናፍጭ ዘር ትመሰላለች። ³²የሰናፍጭ ዘር ከሌሎች ዘሮች ሁሉ ያነሰች ብትሆንም፤ ሲታደግ ግን ከቀጥቋጦዎች ሁሉ በልጣ፤ የሰማይ ወርቅ መጥተው በቅርንጫፎቿ ላይ እስኪያርፉ ድረስ ዛፍ ትሆናለች።”

³³አሁንም ሌላ ምሳሌ እንዲህ ሲል ነገራቸው፤ “መንግሥተ ሰማይ ሴት ወስዳ ሊጡ በሙሉ እስኪሰካ ድረስ በሦስት መስፈሪያዎ ዱቄት ውስጥ ርመደባለቅ የሸሸገችውን እርሾ ትመስላለች።”

³⁴አያሱስ ለሕዝቡ ይህን ሁሉ በምሳሌ ተናገረ፤ ምሳሌም ሳይጠቀም የነገራቸው አንድም ነገር አልነበረም። ³⁵በዚህም በነቢዩ እንዲህ ተብሎ የተነገረው ተፈጸመ፤

“አፌን በምሳሌ እከፍታለሁ፤
ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ የተሰወረውንም እናገራለሁ።”

የእንክርዳዱ ምሳሌ ትርጉም

³⁶ከዚያም ሕዝቡን ትቶ ወደ ቤት ገባ። ደቀ መዛሙርቱም ወደ እርሱ ቀርበው፤ “በዕርሻው ውስጥ ስላለው እንክርዳዱ የተናገርኸውን ምሳሌ ትርጉም ንገረን” አሉት።

³⁷እርሱም እንዲህ ሲል መለሰ፤ “ጥፋውን ዘር የዘራው የሰው ልጅ ነው፤ ³⁸ዕርሻውም ይህ ዓለም ነው፤ ጥፋው ዘር የእግዚአብሔርን መንግሥት ልጆች ያመለክታል፤ እንክርዳዱም የክፉው ልጆች ናቸው። ³⁹ዘር ቶት የሂደው ጠላትም ዲያብሎስ ነው፤ መከፋ የዓለም መጨረሻ ሲሆን፤ አጫጆቹም መላእክት ናቸው።

⁴⁰“እንክርዳዱ ተነቅሎ በእሳት እንደሚቃጠል ሁሉ በዓለም መጨረሻም እንዲሁ ይሆናል። ⁴¹የሰው ልጅ መላእክቱን ይልካል፤ እነርሱም ለጎጢአት ምክንያት የሆኑትን ክፉ የሚያደርጉትን ሁሉ ለቅመው ከመንግሥቱ ያወጣሉ። ⁴²ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ወዳለበት ወደ እቶን እሳት ይጥሏቸዋል። ⁴³በዚያን ጊዜ ጻድቃን በአባታቸው መንግሥት እንደ ፀሐይ ያበራሉ። ሰሚ ጆሮ ያለው ይስማ።

የተደበቀ ሀብትና የዕንቁው ምሳሌ

⁴⁴“መንግሥተ ሰማይ በዕርሻ ውስጥ የተደበቀ ሀብት ትመስላለች፤ አንድ ሰው ባገኛት ጊዜ መልሶ ሸጋት፤ ከመደሰቱም

13:31 ፉ*24፤ ማቴ17:20፤ ሉቃ17:6
13:32 መዝ104:12፤ ሕዝ17:23፤31:6፤ ዳን4:12
13:33 ፉ*24፤ ዘፍ 18:6፤74:59
13:34 ዮሐ16:25
13:35 ፉ*14፤ መዝ 78:2፤ ማቴ1:22፤ ሮሜ 16:25፤26፤ 1ቆሮ 2:7፤ኡፌ3:9፤ ቍላ 1:26
13:36 ማቴ15:15
13:37 ማቴ8:20
13:38 ዮሐ8:44፤ 45፤1ዮሐ3:10
13:39 ኢል3:13፤ ማቴ24:3፤28:20፤ ራእ14:15
13:41 ማቴ8:20፤ 24:31
13:42 ማቴ8:12
13:43 ዳን12:3፤ ማቴ11:15
13:44 ፉ*24፤ ኢሳ 55:11፤ ማቴ19:21፤ ፊል 3:7:8

13:45 ፉ*24
13:47 ፉ*24፤ማቴ 22:10
13:49 ማቴ25:32
13:50 ማቴ8:12
13:53 ማቴ7:28
13:54 ማቴ4:23፤ 7:28
13:55 ማቴ12:46፤ ሉቃ3:23፤ዮሐ6:42
13:57 ሉቃ4:24፤ ዮሐ4:44፤6:61
14:1 ማር8:15፤ ሉቃ3:1፤19፤9:7-7፤ 13:31፤23፤7:8፤ ሐሥ4:27፤12:1

የተነሣ ሄዶ፤ ያለውን ሁሉ በመሸጥ ያንን የዕርሻ ቦታ ገዛ።
⁴⁵“እንዲሁም መንግሥተ ሰማይ ውብ ዕንቁ የሚፈልግ ነጋዴ ትመስላለች፤ ⁴⁶እጅግ ውድ የሆነ ዕንቁ ባገኘም ጊዜ ሄዶ ያለውን ሁሉ ሸጠ ገዛው።

የመረቡ ምሳሌ

⁴⁷“ደግሞም መንግሥተ ሰማይ ወደ ባሕር ተጥሎ የዓሣ ዓይነቶችን የያዘ መረብ ትመስላለች፤ ⁴⁸ዓሣ አጥማጆቹ የመረቡ ሲሞላላቸው ኅትተው ወደ ባሕሩ ዳር አወጡት፤ ከዚያም ተቀምጠው ጥፋ ጥፋውን እየለዩ በቅርጫት ውስጥ ጨመሩ፤ መጥፎ መጥፎውን ግን ጣሉት። ⁴⁹በዓለም መጨረሻም ልክ እንደዚሁ ይሆናል፤ መላእክት መጥተው ጎጢአተኞችን ከጻድቃን በመለየት፤ ⁵⁰ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ወዳለበት ወደ እቶን እሳት ይጥሏቸዋል።”

⁵¹አያሱስ፤ “ይህ ሁሉ ገብቷችኋል?” አላቸው።

እነርሱም፤ “አዎን” አሉት።

⁵²እርሱም፤ “ስለዚህም የመንግሥተ ሰማይን ምስጢር የተረዳ ማንኛውም የኦሪት ሕግ መምህር፤ ከከበረ ሀብቱ ክምችት አዲሱንም አሮጌውንም የሚያወጣ ባለንብረት ይመስላል” አላቸው።

በገዛ አገሩ ያልተከበረው ነቢይ

13:54-58 ተጓ ምብ - ማር 6:1-6

⁵³አያሱስ እነዚህን ምሳሌዎች እንደ ጨረሰ፤ ከዚያ ስፍራ ተነሥቶ ሄዶ፤ ⁵⁴ወደ ገዛ አገሩ መጣ፤ በምክራባቸውም ሕዝቡን ያስተምር ጀመር። እነርሱም በመገረም እንዲህ አሉ፤ “ይህ ሰው ይህን ጥበብና እነዚህን ታምራት የማድረግ ኅይል ከየት አገኘ? ⁵⁵ይህ የአናጢው ልጅ አይደለምን? የእናቱስ ስም ማርያም አይደለምን? ወን ድሞቹስ የዕቆብ፤ ዮሴፍ፤ ስምያንና ይሁዳ አይደሉምን? ⁵⁶እኅዮቹስ ከእኛው ጋር አይደሉምን? ታዲያ ይህ ሰው ይህን ሁሉ ከወዴት አገኘው?” ⁵⁷ስለዚህም ሳይቀበሉት ቀሩ።

አያሱስ ግን፤ “ነቢይ የማይከበረው በራሱ አገርና በራሱ ቤት ነው እንጂ በሌላ ቦታ ይከበራል” አላቸው። ⁵⁸ባለማመናቸውም ምክንያት ብዙ ታምራትን በዚያ አሳደረገም።

የመጥምቁ ዮሐንስ መሞት

14:1-12 ተጓ ምብ - ማር 6:14-29

14 በዚያን ጊዜ የአራተኛው ክፍል ገዥ የክረው፤ ሄሮድስ ስለ አያሱስ
³³ ምናልባት 22 ሊትር ያህል

ዝና ሰማ፤ ²ባለሚሎቹንም፤ “እንዲህ ከሆነ መጥምቁ ዮሐንስ ከሞት ተነሥቶ መጥቶአል ማለት ነው፤ ይህ ሁሉ ድንቅ ታምራት በእርሱ የሚደረገውም ለዚህ ነው” አላቸው።

³ቀደም ሲል ሄሮድስ፣ በወንድሙ በፊልጶስ ሚስት በሄሮድያዳ ምክንያት ዮሐንስን አስይዞ ወሀኒ አስገብቶት ነበር። ⁴ምክንያቱም ዮሐንስ፣ “እርሷን እንድታገባ ሕግ አይፈቅድልህም” ይለው ነበር። ⁵ሄሮድስም ዮሐንስን ሊገድለው ፈልጎት ሕዝቡ እንደ ነቢይ ይመለከተው ስለ ነበር ፈራ።

⁶ሄሮድስ የልደቱን ቀን ሲያከብር፣ የሄሮድያዳ ልጅ በዘፈን ደስ ሰሰላችው፣ ገየምትጠይቀውን ሁሉ ሊሰጣት በመሐላ ቃል ገባላት። ፤ልጅቷም በእናቷ ተመክራ፣ “የመጥምቁ ዮሐንስን ራስ በሳሕን ላይ አድርገህ አሁኑኑ ስጠኝ” አለችው። ⁹በዚህ ጊዜ ንጉሡ አዘነ፣ ይሁን እንጂ ስለ መሐላውና ከእርሱ ጋር ስለነበሩ እንግዶች ሲል ጥያቄዎ እንዲፈጸምላት አዘዘ። ¹⁰ልኮም በወሀኒ ውስጥ እንዳለ የዮሐንስን ራስ አስቆረጠ። ¹¹የተቆረጠውንም ራስ በሳሕን ላይ አድርገው ለልጅቱ ሰጧት፤ ልጅቱም ወስዳ ለእናቷ ሰጠች። ¹²የዮሐንስ ደቀ መዛሙርትም አስከፊነን ወስደው ቀበሩት፤ ከዚያም ሄደው የሆነውን ለኢየሱስ ነገሩት።

ኢየሱስም አምስት ሺህ ሰዎችን በታምር መገባ

14:13-21 ተገ ምብ - ማር 6:32-44፤ሉቃ9:10-17፤ዮሐ6:1-13
14:13-21 ማሙ - ማቴ 15:32-38

¹³ኢየሱስ የሆነውን ነገር በሰማ ጊዜ፣ ከነበረበት ተነሥቶ ወደ አንድ ገለልተኛ ስፍራ በጀልባ ሄደ። ሕዝቡም ይህን ሰምተው፣ ከየከተማው በእግር ተከተሉት።

¹⁴ኢየሱስም ከጀልባው ሲወርድ ብዙ ሕዝብ አይቶ ራራላቸው፤ ሕመምተኞቻቸውንም ፈወሰላቸው።

¹⁵እየመሸ በመሄዱም ደቀ መዛሙርቱ ወደ እርሱ ቀርበው፣ “ይህ ስፍራ ምንም የማይችሉበት ምድረ በዳ ነው፤ ጊዜው እየመሸ ስለሆነ፣ ወደ መንደሮች ሄደው የሚበሉት ምግብ እንዲገዙ ሕዝቡን አሰናብት” አሉት።

¹⁶ኢየሱስ ግን፣ “መሄድ አያስፈልጋቸውም፤ የሚበሉትን እናንተ ስጧቸው” አላቸው።

¹⁷እነርሱም፣ “በዚህ ያለን አምስት እንጂ ራና ሁለት ዓሣ ብቻ ነው” አሉት።

¹⁸እርሱም፣ “እስቲ ያለውን ወደ እኔ አምጡት” አላቸው። ¹⁹ከዚያም ሕዝቡ በጎሩ ላይ እንዲቀመጡ አዘዘ፤ አምስቱን እንጂራና ሁለቱን ዓሣ ይዞ ዓይኑን ወደ

14:2 ማቴ3:1
14:3 ማቴ4:12፣ 11:2፣ሉቃ3:19;20
14:4 ዘሌ18:16፣ 20:21
14:5 ማቴ11:9
14:10 ማቴ17:12
14:12 ሐሥ8:2
14:14 ማቴ4:23፣ 9:36
14:17 ማቴ16:9
14:19 1ሳሙ9:13፣ ማር8:6፣ ሉቃ9:16;24;30፣ ሐሥ24;220;7:11፣ 27;35፣1ቆር10:16፣ 1ጢጥ4:4

ሰማይ በማቅናት አመስግኖና ባርኮ እንጀራውን ቁረሰ፤ ለደቀ መዛሙርቱም ሰጠ። እነርሱም ለሕዝቡ ሰጡ። ²⁰ሁሉም በልተው ጠገቡ፣ ከዚያም ደቀ መዛሙርቱ የተረፈውን ቍርስራሽ ማራ ሁለት መሰብሰሙሉ አነሡ። ²¹የበሉትም ከሴቶችና ከሕፃናት ሌላ አምስት ሺህ ወንዶች ያህሉ ነበር።

ኢየሱስ በባሕር ላይ በእግሩ ሄደ

14:22-33 ተገ ምብ - ማር 6:45-51፣ ዮሐ 6:15-21፣ 14:34-36 ተገ ምብ - ማር 6:53-56

²²ወዲያውኑ ደቀ መዛሙርቱ በጀልባ ተሰፍረው ወደ ማዶ እንዲቀድሙት አዘዛቸውና እርሱ ሕዝቡን ለማሰናበት ወደኋላ ቀረጉት አለ። ²³ሕዝቡን ካሰናበተ በኋላም ለመጸለይ ብቻውን ወደ ተራራ ወጣ፤ በጨለመም ጊዜ ብቻውን በዚያው ነበር። ²⁴በዚያ ጊዜ ጀልባዋ ባሕሩን ዘልቃ” እየተጓዘች ሳለች ነፋስ ተነሥቶ በማዕበል ትንገላታ ጀመር።

²⁵ከሌሊቱ በአራተኛው ክፍል ኢየሱስ በባሕሩ ላይ እየተራመደ ደቀ መዛሙርቱ ወዳለበት መጣ። ²⁶ደቀ መዛሙርቱም በባሕሩ ላይ እየተራመደ ሲመጣ ባይት ጊዜ ፈሩ፤ እነርሱም፣ “ምትህት ነው!” በማለት በፍርሃት ጮኹ።

²⁷ኢየሱስም ወዲያውኑ፣ “አይዞአችሁ፤ እኔ ነኝ አትፍሩ” አላቸው።

²⁸ጴጥሮስም፣ “ይታ ሆይ፤ አንተ ከሆን ህስ፣ በውሃው ላይ እየተራመድሁ ወደ አንተ እንድመጣ እዘዘኝ” አለው።

²⁹እርሱም፣ “ና” አለው።

ጴጥሮስም፣ ከጀልባው ወርዶ በውሃው እየተራመደ ወደ ኢየሱስ አመራ። ³⁰ነገር ግን የነፋሱን ነገይል ባየ ጊዜ ፈራ፤ መስጠምም ሲጀምር፣ “ይታ ሆይ፤ አድነኝ!” ብሎ ጮኹ።

³¹ኢየሱስም ወዲያውኑ እጁን ዘርግቶ ያዘውና፣ “አንተ እምነት የጎደለህ፤ ለምን ተጠራጠርህ?” አለው።

³²ጴጥሮስና ኢየሱስ ጀልባው ላይ እንደ ወጡ ነፋሱ ጸጥ አለ። ³³ከዚያም በጀልባው ውስጥ የነበሩት፣ “በእውነት አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ” ብለው ሰገዱለት።

ፊውስ በጌንሴሬጥ

³⁴ባሕሩን ከተሻገሩ በኋላ ጌንሴሬጥ ወደ ተባለ ቦታ ደረሱ። ³⁵የግሪማቶም ኢየሱስ መሆኑን ባወቁ ጊዜ፣ በዙሪያው ወዳለ አካባቢ ሁሉ መልእክት ላኩ፣ የታመሙትን

²⁴ ግሪኩ *ጠቁ ምዕራፍ* ይላል

14:23 ሉቃ3:21
14:26 ሉቃ24:37
14:27 ጳጌ10:12፣ ማቴ9:2፣17:7፣ 28:10፣ሉቃ1:13;30፣ 2፣10፣ሐሥ18:9፣ 23;11፣ራእ1:17
14:31 ማቴ6:30
14:33 መዝ27:ማቴ4:3

ሁሉ ወደ እርሱ በማስመጣት፤ ³⁶በሽተኞቹ የልብሱን ጫፍ ብቻ ይነኩ ዘንድ እንዲፈቅድላቸው ለመነት፤ የነኩትም ሁሉ ተፈወሱ።

የፈሪሳውያን ወግ

15:1-20 ተጓ ምብ - ማር 7:1-23

15 ከዚያም ከኢየሱሳሌም የመጡ ፈሪሳውያንና የአራት ሕግ መምህራን ወደ ኢየሱስ ቀርበው፤ ²“ደቀ መዛሙርትህ የአባቶችን ወግ የሚሾሩት ለምን ድነው? ምግብ ሲበሉት እጃቸውን አይታጠቡም” አሉት።

³ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “እናንተስ ለወጋችሁ ስትሉ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ለምን ትሽራላችሁ? ⁴እግዚአብሔር፤ ‘አባትህንና እናትህን አክብር፤ በአባቱ ወይም በእናቱ ላይ ክፉ ቃል የሚናገር ይገደል’ ብሎ ሲያዝ፤ ⁵እናንተ ግን፤ ማንም ሰው አባቱን ወይም እናቱን፤ ‘ላደርግላችሁ የሚገባውን ማንኛውንም ነገር ለእግዚአብሔር መባ አድርጌ አቅርቤ አለሁ’ ቢላቸው፤ ⁶አንድ ሰው ይህን ካደረገ ዘንድ አባቱን ወይም እናቱን አክብሮአል’ ትላላችሁ። ስለዚህ ለወጋችሁ ብላችሁ የእግዚአብሔርን ቃል ትሽራላችሁ። ⁷እናንተ ግብዘት፤ ኢሳይያስ ስለ እናንተ እንዲህ ብሎ በትንቢት የተናገረው ትክክል ነው፤

⁸ይህ ሕዝብ በከንፈሩ ያከብረኛል፤

ልቡ ግን ከእኔ የራቀ ነው፤

⁹በከንቱ ያመልኩኛል፤

ትምህርታቸውም የሰው ሥርዓት ነው።”

¹⁰ሕዝቡን ወደ እርሱ ቀረብ እንዲሉ አድርጎ እንዲህ አላቸው፤ “ስሙ አስተውሉም፤ ¹¹ሰውን የሚያረክሰው ከአፉ የሚወጣው እንጂ ወደ አፉ የሚገባው አይደለም።”

¹²ከዚያም ደቀ መዛሙርቱ ቀርበው፤ “ፈሪሳውያን ያልኸውን ሰምተው እንደተቈጡ አወቅህ?” አሉት።

¹³እርሱ ግን እንዲህ አላቸው፤ “የሰማዩ አባቴ ያልተከለው ተክል ሁሉ ይነቀሳል።

¹⁴ተወአቸው፤ እነርሱ ፅውዮችን የሚመሩ ፅውር መሪዎች ናቸው፤ ፅውር ፅውርን ቢመራ ሁለቱም ተያይዘው ገደል ይገባሉ።”

¹⁵ጴጥሮስም፤ “ምሳሌውን አስረዳን” አለው።

¹⁶እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “እናንተም እስካሁን አላስተዋላችሁም ማለት ነውን?

¹⁷በአፍ የሚገባ ሁሉ ወደ ሆድ ዘልቆ፤

14:36 ማቴ9:20
15:2 ሉቃ11:38
15:4 ዘጠ20:12፤
21:17፤ዘሌ20:9፤
ዘዳ5:16፤ኤፊ6:2
15:9 ኢሳ29:13፤
ሚል2:2፤ቀላ2፤
20:22
15:11 ቀሳ18፤
ሐሥ 10:14፤15
15:13 ኢሳ60:21፤
61:3
15:14 ማቴ23:16፤
24፤ሉቃ6:39፤ሮሚ
2፤19
15:15 ማቴ13:36
15:16 ማቴ16:9

ከዚያም ወደ ውጪ እንደሚወጣ አታውቁምን? ¹⁸ከአፍ የሚወጣ ግን ከልብ ይመነጫል፤ ሰውንም የሚያረክሰው ይህ ነው፤ ¹⁹ክፉ ሐሳብ፤ ነፍስ መግደል፤ ማመንዘር፤ ዝሙት፤ መስረቅ፤ በሐሰት መመስከርና ስም ማጥድፍ ከልብ ይመነጫልና። ²⁰ሰውን የሚያረክሱ እነዚህ ናቸው እንጂ እጅን ሳይታጠቡ መብላት ሰውን አያረክሰም።”

የከነዓናዊቷ ሴት እምነት

15:21-28 ተጓ ምብ - ማር 7:24-30

²¹ኢየሱስም ከዚያ ወጥቶ ወደ ጢሮስና ወደ ሲዶና አገር ሄደ። ²²አንዲት ከነዓናዊት ሴት ከዚያ አካባቢ በመውጣት ወደ ኢየሱስ መጥታ፤ “ጌታ ሆይ፤ የጻዊት ልጅ፤ ራራልኝ፤ ልጄ በርኩስ መንፈስ ተይዛ በጣም ትወቃያለች” ብላ ጮኸች።

²³እርሱ ግን አንድም ቃል አልመለሰላትም፤ በዚህ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ወደ እርሱ ቀርበው፤ “እየተከተለችን ትጮኸላችና ብታሰናብታትስ?” ብለው ጠየቁት።

²⁴እርሱም፤ “የተላክሁት ከእስራኤል ቤት ሆነው ወደ ጠፉት በጎች ብቻ ነው” አለ።

²⁵ሴትዋም እግሩ ላይ ወድቃ፤ “ጌታ ሆይ፤ ርዳኝ” አለች።

²⁶እርሱም መልሶ፤ “የልጆችን እንጀራ ወስዶ ለውሾች መወርወር አይገባም” አላት።

²⁷እርሷም፤ “አምን ጌታ ሆይ፤ ውሾችም እኮ ከጌታቸው ማዕድ የወዳደቀውን ፍርፋሪ ይበላላሉ” አለችው።

²⁸በዚህ ጊዜ ኢየሱስ፤ “አንቺ ሴት እም ነትሽ ታላቅ ነው እንደ ፈለግኸው ይህንልሽ” አላት። ልጇም ከዚያ ሰዓት ጀምሮ ተፈወሰች።

²⁹ኢየሱስ ከዚያ ተነሥቶ በገሊላ ባሕር አጠገብ ወዳለው ስፍራ በመሄድ ወደ ተራራ ወጥቶ ተቀመጠ። ³⁰ቀጥሩ ብዙ የሆነ ሕዝብም አንካሳችን፤ ዐይነ ስውሮችን፤ ሽባዎችን፤ ዲዳዎችን እንዲሁም ሌሎች ብዙዎችን ሕመምተኞች ይዘው ወደ እርሱ በማምጣት በእግሩ ሥር አስቀመጧቸው፤ እርሱም ፈወሳቸው። ³¹ሕዝቡም ዲዳው ሲናገር፤ ሽባው ደህና ሲሆን፤ አንካሳው ቀጥብሎ ሲሄድ፤ ዐይነ ስውሩም ሲያይ ተመልክተው ተደነቁ፤ የእስራኤልንም አምላክ አመሰገኑ።

ኢየሱስ አራት ሺህ ሰዎች በታምር መገባ

15:29-31 ተጓ ምብ - ማር 7:31-37
15:32-39 ተጓ ምብ - ማር 8:1-10
15:32-39 ማመ - ማቴ 14:13-21

³²ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ጠርቶ፤

15:18 ማቴ12:34
፤ሉቃ6:45፤ዮሳ3:6
15:19 ገላ5:19-21
15:20 ሮሚ14:14
15:21 ማቴ11:21
15:22 ማቴ4:24፤
9:27
15:24 ማቴ10:6፤
23፤ሮሚ15:8
15:25 ማቴ8:2
15:28 ማቴ9:22
15:30 ማቴ4:23
15:31 ማቴ9:8

“ሕዝቡ ከእኔ ጋር ሦስት ቀን ስለሆናቸውና የሚበሉት ስለሌላቸው አዝንላቸዋለሁ፤ በመንገድ ላይ በራብ ዝለው እንዳይወድቁ ጠማቸውን ልሰዳቸው አልፈኝ ድም።” አለ።

³³ ደቀ መዛሙርቱም፣ “በዚህ ምንም በሌለበት ምድረ ቡዳ ይህንን ሁሉ ሕዝብ ለማብላት በቂ እንጀራ ከየት እናገኛለን?” በማለት መለሱለት።

³⁴ ኢየሱስም፣ “ለመሆኑ ስንት እንጀራ አላችሁ?” ሲል ጠየቀ።

እነርሱም፣ “ሰባት እንጀራና ጥቂት ትናንሽ ዓሣ አሉት።”

³⁵ እርሱም ሕዝቡን መሬት ላይ እንዲቀመጡ አዘዛቸው፤ ³⁶ ሰባቱን እንጀራና ዓሣውን ይዞ ካመሰገነ በኋላ ቁርሶ ለደቀ መዛሙርቱ ሰጣቸው፤ እነርሱም ለሕዝቡ አከፋፈሉ። ³⁷ ሁሉም በልተው ጠገቡ፤ ደቀ መዛሙርቱም የተረፈውን ቀናርስራሽ ሰባት መሶብ ሙሉ አነሡ። ³⁸ የበለ-ትም ከሴቶችና ከሕፃናት ሌላ አራት ሺህ ወንዶች ነበሩ። ³⁹ ኢየሱስ ሕዝቡን ካሰናበተ በኋላ በጀልባ ወደ መጌዶል ሄደ።

ኢየሱስ ከሰማይ ምልክት እንዲያሳይ መጠየቁ

16፡1-12 ተጓ ምሳ - ማር 8፡11-21

16 ፈሪሳውያንና ሰዱቃውያን ወደ ኢየሱስ ቀርበው ሊፈትኑት በመሻት ከሰማይ ምልክት እንዲያሳያቸው ጠየቁት።

² እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፤ “ምሽት ላይ፣ ‘ሰማዩ ስለ ቀላ ብራ ይሆናል’ ትላላችሁ፤ ³ ንጋት ላይም፣ ‘ሰማዩ ቀልቶ አል፣ ከብዶአልም፤ ስለዚህ ዝናብ ይዘን ባል’ ትላላችሁ። የሰማዩን ገጽታ ትለያላችሁ፤ ነገር ግን የዘመኑን ምልክት መለየት አትችሉም። ⁴ ክፉና አመንዝራ ትውልድ ምልክት ይፈልጋል፤ ነገር ግን ከዮናስ ምልክት በስተቀር ሌላ ምልክት አይሰጠውም።” ከዚያም ኢየሱስ ትቶአቸው ሄደ።

የፈሪሳውያንና የሰዱቃውያን እርሾ

⁵ ባሕሩን እንደ ተሻገሩም፣ ደቀ መዛሙርቱ እንጀራ መያዝ ረስተው ነበር።

⁶ ኢየሱስም፣ “ልብ በሉ፤ ከፈሪሳውያንና ከሰዱቃውያን እርሾ ተጠበቁ” አላቸው።

⁷ እነርሱ ግን እርስ በርሳቸው፣ “እንጀራ ስላልያዝን ይሆናል” ተባባሉ።

⁸ ኢየሱስም ሐሳባቸውን አውቆ እንዲህ አላቸው፣ “እናንተ እምነት የጌደላላችሁ፤

15፡32 ማቴ9፡36
15፡36 ማቴ14፡19
15፡37 ማቴ16፡10
16፡1 ማቴ12፡38፤ ሐሥ4፡1
16፡3 ሉቃ12፡54-56
16፡4 ማቴ12፡39
16፡6 ሉቃ12፡1
16፡8 ማቴ6፡30
16፡9 ማቴ14፡17-21

እርስ በርሳችሁ እንጀራ ስለ አለመያዛችሁ ለምን ትነጋገራላችሁ? ⁹ አምስቱ እንጀራ ለአምስት ሺህ ሰው በቅቶ ስንት መሶብ ተርፎ እንዳነሣችሁ አታስታውሱምን? ¹⁰ እንዲሁም ሰባቱ እንጀራ ለአራት ሺህ ሰው በቅቶ ስንት መሶብ ተርፎ እንዳነሣችሁ ልብ አላላችሁም ማለት ነውን? ¹¹ ታዲያ የነገርኋችሁ ስለ እንጀራ እንዳልሆነ እንዴት አታስተውሉም? አሁንም ከፈሪሳውያንና ከሰዱቃውያን እርሾ ተጠንቀቁ።” ¹² በዚህ ጊዜ ያስጠነቀቃቸው እንጀራውስጥ ስለሚጨመረው እርሾ ሳይሆን፣ ከፈሪሳውያንና ከሰዱቃውያን ትምህርት መሆኑ ገባቸው።

ጴጥሮስ ስለ ኢየሱስ ማንነት መናገሩ

16፡13-16 ተጓ ምሳ - ማር 8፡27-29፤ ሉቃ 9፡18-20

¹³ ኢየሱስ ፊልጶስ ቂሣርያ ወደተባለው አገር በደረሰ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን፣ “ለመሆኑ ሰዎች፣ የሰውን ልጅ ማን ነው ይላሉ?” ብሎ ጠየቃቸው።

¹⁴ እነርሱም፣ “አንዳንዶቹ መጥምቁ ዮሐንስ፣ ሌሎች ኤልያስ፣ ሌሎች ደግሞ ኤርምያስ ወይም ከነቢያት አንዱ ነው ይላሉ” አሉት።

¹⁵ እርሱም፣ “እናንተስ እኔን ማን ትሉኛላችሁ?” አላቸው።

¹⁶ ስምዖን ጴጥሮስም፣ “አንተ ክርስቶስ፣ የሕይወት እግዚአብሔር ልጅ ነህ” በማለት መለሰ።

ኢየሱስ ስለሚደርስበት መከራ ተናገረ

16፡21-28 ተጓ ምሳ - ማር 8፡31 - 9፡1፤ ሉቃ 9፡22-27

¹⁷ ኢየሱስም እንዲህ አለው፣ “የዮና ልጅ ስምዖን ሆይ፣ ብፁዕ ነህ፤ ይህን የገለጠልህ በሰማይ ያለው አባቱ እንጂ ሥጋና ደም አይደለም። ¹⁸ አንተ ጴጥሮስ፤ ነህ፤ በዚህ ዐለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራለሁ፤ የገንዘብ ስማደን መክፈቻዎች እስጥላለሁ፤ በምድር ያሰርኸው ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል፤ በምድርም የፈታኸው ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል።” ²⁰ ቀጥሎም እርሱ ክርስቶስ መሆኑን ለማንም እንዳይናገሩ ደቀ መዛሙርቱን አስጠነቀቃቸው።

²¹ ኢየሱስ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ወደ ኢየሩሳሌም ይሄድ ዘንድ፣ በዚያም በሽማግሌዎች፣ በካህናት አለቆችና በአራት ሕግ

16፡10 ማቴ15፡34-38
16፡12 ሐሥ4፡1
16፡14 ማቴ3፡1፤ ማር6፡15፤ ዮሐ21
16፡16 መዛ2፡2፤ ኤር10፡10፤ ማቴ4፡3፤ ሐሥ14፡15፤ 2ቆሮ6፡16፤ 1ተሰ19፤ 1ጢሞ3፡15፤ 3ቆሮ10፡31፤ 2፡22
16፡17 ማቴ13፡11፤ 1ቆሮ15፡50፤ ኤፌ6፡12፤ 3ቆሮ2፡14
16፡18 ዮሐ1፡42፤ ኤፌ2፡20
16፡19 ኢላ22፡22፤ ማቴ18፡18፤ ዮሐ20፡23፤ ራፊ3፡7
16፡20 ማር8፡30
16፡21 መዛ2፡6፤ ኢላ5፡3፤ ሆሴ6፡2፤ ማቴ12፡40፤ 17፡22፤ 23፡26፤ 67፡68፤ 27፡1፤ 2፡63፤ ማር9፡31፤ 1ተሰ34፤ ሉቃ9፡22፤ 51፤ 17፡25፤ 18፡31-33፤ 24፡6፤ 7፡21፤ 46፤ ዮሐ2፡19፤ 18፡22፤ 23፡19፤ 3፤ ሐሥ2፡23፤ 13፤ 1ቆሮ15፡34

⁹ 2 አንዳንድ የጥንት ቅጂች የቀጥጥር 2 ከፊልና ቀጥጥር 3 በሙሉ ላላቸውም
¹⁶ 16 ወይም መሲሕ ቀጥ 20 ይደግፍ
¹⁸ 18 ጴጥሮስ ትርጉሙ ዐለት ማለት ነው
¹⁸ 18 ወይም ለቆዳጊት አይቻለም

መምህራን እጅ መከራን ይቀበልና ይገደል ዘንድ፣ በሦስተኛው ቀን ከሞት ይነሣ ዘንድ እንደሚገባው ለደቀ መዛሙርቱ ይገልጽላቸው ጀመር።

ኢየሱስ ስለሚደርስበት መከራ ለሁለተኛ ጊዜ ተናገረ

²²ጴጥሮስም ኢየሱስን ወደ ጌን ሳብ አድርጎ፣ “ጌታ ሆይ፣ እንዲህ ያለ ነገር ፈጽሞ አይድረስብህ” እያለ ይገሥጸው ጀመር።

²³ኢየሱስም ወደ ጴጥሮስ ዘወር ብሎ፣ “አንተ ሰይጣን፣ ሂድ ከዚህ! የሰው እንጂ የእግዚአብሔር ነገር በከላብህ ስለ ሌላ መሰናክል ሆነህብኛል!” አለው።

²⁴ከዚያም ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ አላቸው፣ “ሊከተለኝ የሚወድ ራሱን ይካድ፣ መስቀሉንም ተሸክሞ ይከተለኝ፤ ²⁵ነፍሱንም ሊያድን የሚፈልግ ሁሉ ያጠፋታል፤ ነገር ግን ነፍሱን ስለ እኔ የሚያጠፋት ያድናታል። ²⁶ሰው ዓለምን ሁሉ ቢያተርፍ፣ ነፍሱን ግን ቢያጣ ምን ይጠቅመዋል? ወይስ ሰው በነፍሱ ምትክ ሊከፍለው የሚችለው ዋጋ ምንድን ነው? ²⁷የሰው ልጅ በአባቱ ክብር ከመላእክት ጋር ይመጣል፤ ለእያንዳንዱም ሰው እንደ ሥራው ዋጋውን ይከፍለዋል። ²⁸እውነት እሳችኋለሁ፣ እዚህ ከቆሙት ሰዎች መካከል የሰው ልጅ በመንግሥቱ ሲመጣ እስከ ሚያዩ ድረስ ሞትን የማይቀምሱ አሉ።”

የኢየሱስ መልክ በቅጽበት መቀየር

17:1-8 ተጓ ምብ - ሉቃ 9:28-36
17:1-13 ተጓ ምብ - ማር 9:2-13

17 ከስድስት ቀን በኋላ ኢየሱስ፣ ጴጥሮስንና ያዕቆብን እንዲሁም የያዕቆብን ወንድም ዮሐንስን ወደ አንድ ከፍ ያለ ተራራ ብቻቸውን ይዞአቸው ወጣ።

²⁰በዚያም በፊታቸው መልኩ ተቀየረ፣ ፊቱ እንደ ፀሐይ አበራ፣ ልብሱም እንደ ብርሃን አንጸባረቀ። ³ወዲያውም መሴና ኤልያስ ከኢየሱስ ጋር ሲነጋገሩ ታዩአቸው።

⁴ጴጥሮስም ኢየሱስን፣ “ጌታ ሆይ፣ በዚህ ብንሆን ለእኛ መልካም ነው፣ ፈቃድህ ከሆነ፣ አንድ ለአንተ፣ አንድ ለሙሴ፣ አንድ ለኤልያስ ሦስት ጻዕኖች ልሥራ” አለው።

⁵እርሱ እየተናገረ ሳለ፣ ብሩህ ደመና ሸፈናቸው፣ ከደመናውም ውስጥ፣ “በእርሱ ለሰ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው፣ እርሱን ስሙት” የሚል ድምጽ ተሰማ።

⁶ደቀ መዛሙርቱም ይህን ሲሰሙ ደን ግጠው በግንባራቸው መሬት ላይ ተደፉ። ⁷ኢየሱስም ቀርቦ ነካቸውና፣ “ተነሡ፣ አትፍሩ” አላቸው። ⁸ቀና ብለው ሲመለከቱም

16:23 ማቴ4:10
16:24 ማቴ10:38፣ ሉቃ14:27
16:25 ዮሐ12:25
16:27 2ኪፍ6:23፣ ኢዮ34:11 ማዘ62፣ 12፣ኢር17:10፣ሕዝ18:20፣ማሐ8:20፣ ሉቃ17:30፣ ዮሐ14:3፣ ሐሥ11:1፣ 1ቆ፣ 1፣7:3፣12-15፣ 2ቆ፣ 5፣10፣ 1ተሰ2፣19፣ 4፣16፣ ራጎ1፣7፣122፣7፣12፣20
17:1 ማቴ4:21
17:5 ማቴ3:17፣ ሐሥ3:22፣23

ከኢየሱስ በስተቀር ሌላ ማንንም አላዩም። ⁹ከተራራው በመውረድ ላይ ሳሉ ኢየሱስ፣ “የሰው ልጅ ከሞት እስኪነሣ ድረስ ያያችሁትን ለማንም እንዳትናገሩ” ብሎ አዘዛቸው።

¹⁰ደቀ መዛሙርቱም፣ “ታዲያ የአራት ሕግ መምህራን፣ ኤልያስ አስቀድሞ መምጣት አለበት የሚሉት ለምንድን ነው?” ብለው ጠየቁት።

¹¹እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፣ “ኤልያስ በእርግጥ መጥቶ ሁሉንም ነገር ያስተካክላል፤ ¹²ነገር ግን እሳችኋለሁ፣ ኤልያስ መጥቶአል፤ ሆኖም የፈለጉትን ነገር አደረጉበት እንጂ አላወቁትም። እንዲሁም የሰው ልጅ በእጃቸው መከራን ይቀበላል።” ¹³በዚህ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ የነገራቸው ስለ መጥምቁ ዮሐንስ መሆኑን ተረዱ።

ኢየሱስ የሚጥል በሽታ ያለበትን ልጅ ፈጣኑ

¹⁴ወደ ሕዝቡ እንደ ተመለሱ፣ አንድ ሰው ወደ ኢየሱስ ቀርቦ በፊቱ ተንበረከከና እንዲህ አለ፤ ¹⁵“ጌታ ሆይ፣ እባክህ ልጄን ማርልኝ፣ በሚጥል በሽታ እጅግ እየተሠቃየ ነው፣ ብዙ ጊዜ እሳት ውስጥ ይወድቃል፤ ውሃ ውስጥም ይገባል፤ ¹⁶ወደ ደቀ መዛሙርትህ አመጣሁት፣ ነገር ግን ሊፈውሱት አልቻሉም።” ¹⁷ኢየሱስም፣ “አንት የማታምን ጠማማ ትውልድ፣ እስከ መቼ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ፣ እስከ መቼስ እታገሣችኋለሁ። ልጄን ወደዚህ አምጡት” አለ። ¹⁸ከዚያም ኢየሱስ ጋኔኑን ገሠጸውና ከልጁ ወጣ፣ ልጁም ከዚያች ሰዓት ጀምሮ ጻፈ።

¹⁹ደቀ መዛሙርቱም ለብቻቸው ወደ ኢየሱስ ቀርበው፣ “እኛ ጋኔኑን ማስወጣት ያልቻልነው ለምንድን ነው?” ብለው ጠየቁት።

²⁰እርሱም እንዲህ አላቸው፣ “እምነታችሁ በማንሱ ምክንያት ነው፣ እሳችኋለሁ፣ የሰናፍጭ ቅንጣት የምታህል እምነት ቢኖራችሁ፣ ይህንን ተራራ፣ ከዚህ ተነሥተህ ወደዚያ ነገር ብትሉት ይሄዳል፤ የሚሳናችሁም የረድ አይኖርም፤ ²¹የዚህ ዓይነቱ ግን በጸሎትና በጾም ካልሆነ በስተቀር አይወጣም።”

²²በገሊላ ተሰባስበው ሳሉ ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፣ “የሰውን ልጅ አሳልፈው ለሰዎች ይሰጡታል፤ ²³ይገድሉታልም፤ እርሱም በሦስተኛው ቀን ይነሣል።” ደቀ መዛሙርቱም እጅግ አዘኑ።

²⁵ የግሪኩ ቃል ትርጉም ሕይወት ወይም ነፍስ ነው፣ ቀ*26 ይመ

17:7 ማቴ14:27
17:9 ማቴ8:20፣ 16:21፣ማር8:30
17:11 ማቴ4:6፣ ሉቃ1፣16:17
17:12 ማቴ11:14፣ 14:3፣10፣1፣16:21
17:13 ማቴ3:1
17:15 ማቴ4:24
17:20 ማቴ13:31፣ 21:21፣ሉቃ17:6፣ 1ቆ፣13:2
17:22 ማቴ8:20
17:23 ማቴ16:21 ፣ሐሥ2:23፣13

ስለ ቤተ መቅደስ ግብር ክፍያ

24ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ቅፍርናሆም ከደረሱ በኋላ፣ የቤተ መቅደሱ ግብር ተቀ ባዮች ወደ ጴጥሮስ ቀርበው “መምህ ራችሁ ሁለቱን ዲናር የቤተ መቅደስ ግብር አይከፍልምን?” አሉት።

25እርሱም፣ “ይከፍላል እንጂ” አላቸው።

ጴጥሮስ ወደ ቤት እንደ ገባ ኢየሱስ በቅድሚያ፣ “ስምዎን፣ የምድር ነገሥታት ግብር ወይም ቀረጥ የሚቀበሉት ከራሳቸው ልጆች ወይስ ከሌሎች ይመስል ሃል?” አለው።

26ጴጥሮስም፣ “ከሌሎች ነው የሚቀበ ሉት” አለው።

ኢየሱስም እንዲህ አለ፣ “እንግዲያውስ ልጆች ነጻ ናቸው፣ 27ሆኖም እንዳናስቀይ ማቸው ሄደህ መንጠቆህን ወደ ባሕር ጣል፤ መጀመሪያ የምትይዘውን ዓሣ አፋን ስትከፍት የምታገኘውን አንድ እስታቴር በእኔና በአንተ ስም ክፈል።”

በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ የሚበልጥ ማን ነው?

18፡1-5 ተጓ ምብ - ማር 9፡33-37፣ ሉቃ 9፡46-48

18 በዚያ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ወደ ኢየሱስ ቀርበው፣ “በመንግሥተ ሰማይ ከሁሉ የሚበልጥ ማን ነው?” ብለው ጠየቁት።

2ኢየሱስ አንድ ሕፃን ጠርቶ በመካከላቸው አቆመና እንዲህ አላቸው፣ 3“እውነት እላችኋለሁ፣ ካልተለወጣችሁ እንደ ሕፃናት ካልሆናችሁ ፈጽሞ ወደ መንግሥተ ሰማይ አትገቡም። ፋስሊዚ በመንግሥተ ሰማይ ከሁሉ የሚበልጥ እንደዚህ ሕፃን ራሱን ዝቅ የሚያደርግ ነው።

5“እንደዚህ ያለውንም ሕፃን በስሜ የሚ ቀበል እኔን ይቀበላል። ፊንገር ግን በእኔ ከሚያምኑት ከእነዚህ ከታናናሾቹ አንዱን የሚያሰናክል ሰው፣ ከባድ የወፍሬም ድን ጋይ በዐንገቱ ታስሮ ወደ ጥልቅ ባሕር ተጥሎ ቢሰጥም ይሻለዋል። ገይህኛ ዓለም የመሰናክል ምክንያት በመሆኗ ወዮላት! መሰናክል መምጣቱ አይቀርምና፣ ነገር ግን የመሰናክሉ ምክንያት ለሚሆነው ሰው ወዮላት። 8እጅህ ወይም እግርህ ለመሰናክል ምክንያት ቢሆንብህ፣ ቁርጠህ ጣለው፣ ሁለት እጅ ወይም ሁለት እግር ኖሮህ ወደ ዘለዓለም እሳት ከምትጣል፣ አንካሳ ወይም ሽባ ሆነህ ወደ ሕይወት መግባት ይሻልሃል። 9እንዲሁም ዐይኑህ ለመሰናክል ምክንያት ቢሆንብህ፣ አውጥተህ ጣለው፣ ሁለት ዐይን ኖሮህ ወደ ገሃነመ እሳት

17፡24 ዘፀ30፡13
17፡25 ማቴ22፡17-21፣ ሮሜ13፡7
17፡27 ዮሐ6፡61
18፡3 ማቴ3፡2፣ 19፡14፣ 1ጴጥ2፡2
18፡4 ማር9፡35
18፡5 ማቴ10፡40
18፡6 ማቴ5፡29፣ ማር9፡42፣ ሉቃ17፡2
18፡7 ሉቃ17፡1
18፡8 ማቴ5፡29

18፡9 ማቴ5፡22፡29
18፡10 ዘፍ48፡16፣ መዝ34፡7፣ ሐሥ12፡11፣ 15፣ ፀሐ1፡14

ከምትጣል፣ አንድ ዐይን ኖሮህ ወደ ሕይወት መግባት ይሻልሃል። 10“ከእነዚህ ከታናናሾች መካከል አንዱን እንዳትንቁ ተጠንቀቁ፣ እሳችኋለሁና፣ በሰማይ ያሉት መላእክታቸው በሰማይ ያለውን የአባቴን ፊት ሁልጊዜ ያያሉ፣ 11የሰው ልጅ የጠፋትን ለማዳን መጥቶአልና።

የጠፋው በግ ምሳሌ

12“እስቲ ንገሩኝ፣ አንድ ሰው መቶ በሳች ቢኖሩትና ከእነርሱም አንዱ ቢጠፋብት ዘጠና ዘጠኙን በተራራ ላይ ትቶ የጠፋውን ለመፈለግ አይሄድምን? 13እውነት እላችኋለሁ፣ የጠፋውን በግ ሲያገኝ፣ ካልጠፋት ከዘጠና ዘጠኙ ይልቅ በዚያ በተገኘው ደስ ይለዋል። 14እንደዚሁም ከእነዚህ ከታናናሾቹ መካከል አንዱ እንኳ እንዲጠፋ በሰማያት ያለው አባታችሁ ፈቃድ አይደለም።

ስለ መቀያየም

15“ወንድምህ ቢበድልህ ሄደህ አንተና እርሱ ብቻ ሆናችሁ ጥፋቱን ንገረው። ቢሰማህ፣ ወንድምህን እንደ ገና የራስህ ታደርገዋለህ። 16ባይሰማህ ግን ቃል ሁሉ በሁለት ወይም በሦስት ምስክሮች ፊት ስለሚጸና፣ አንድ ወይም ሁለት ሰው ይዘህ እንጋግረው። 17እነርሱን ባይሰማ ለቤተ ክርስቲያን ንገር፣ ቤተ ክርስቲያንንም ባይሰማ እንደ አሕዛብና እንደ ቀረጥ ሰብሳቢ ቀጥጠረው።

18“እውነት እላችኋለሁ፣ በምድር ያሰራችሁት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል፣ በምድርም የፈታችሁት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል።

19“ደግሞም እውነት እላችኋለሁ፣ በምድር ላይ ሁለት ሆናችሁ ስለ ምንም ነገር በመስማማት ብትጠይቁ በሰማይ ያለው አባቴ ያደርግላችኋል፣ 20ሁለት ወይም ሦስት ሆነው በሰማይ በሚሰበሰቡት መካከል በዚያ እገኛ ለሁና።”

ይቅርታ ስለ ማድረግ

21በዚህ ጊዜ ጴጥሮስ ወደ ኢየሱስ ቀርቦ፣ “ጌታ ሆይ፣ ወንድሜ ቢበድለኝ ስንት ጊዜ ይቅር ልበለው? እስከ ሰባት ጊዜ ነውን? አለው። 22ኢየሱስም “እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት እንጂ እስከ ሰባት ጊዜ ብቻ አልህም” አለው።

23“ስለዚህ መንግሥተ ሰማይ፣ በአገልጋዮቹ እጅ የነበረውን ሂሳብ ለመተሳሰብ የፈለገን ንጉሥ ትመስላለች። 24ሂሳቡን ማጣራት እንደ ጀመረም ዐሥር ሺህ ታላ

18፡15 ዘሌ19፡17፣ ሉቃ17፡33፣ 746፡1፣ ያዕ5፡19፡20
18፡16 ዘኅ35፡30፣ ዘ817፡6፣ 19፡15፣ ዮሐ8፡17፣ 24፣ 13፡1፣ 1ጠጥ5፡19፣ ፀሐ10፡28
18፡17 ሮሜ16፡17፣ 1፡4፣ 6፡1-6
18፡18 ማቴ16፡19፣ ዮሐ20፡23
18፡19 ማቴ7፡7
18፡20 ማቴ28፡20
18፡21 ማቴ6፡14፣ ሉቃ17፡4
18፡22 ዘፍ4፡24
18፡23 ማቴ13፡24፣ 25፡19

፵15 አንዳንድ ትጆች ቢበድልህ/ጠአት ቢራራ ይላሉ

ንትጽ ዕዳ ያለበትን አንድ አገልጋይ አቀረቡለት።²⁵ አገልጋዩም ያለበትን ዕዳ መክፈል ስላቃተው እርሱ ራሱ፣ ሚስቱ፣ ልጆቹና ንብረቱ ሁሉ ተሸጠው ዕዳው እንዲከፈል ጌታው አዘዘ።

²⁶ በዚህ ጊዜ አገልጋዩ እግሩ ላይ ወድቆ፣ ‘ታገሰኝ፣ ያለብኝን ዕዳ ሁሉ እከፍልሃለሁ’ ሲል ለመነው።²⁷ ጌታውም አዘነሱትና ማረው፣ ዕዳውንም ትቶለት አሰናበተው።

²⁸ ‘ያ አገልጋይ ከጌታው ፊት እንደ ወጣ አንድ መቶ ዲናርጽ የእርሱ ዕዳ ያለበትን አገልጋይ ባልንጀራውን አግኝቶ እንቅ አድርጎ በመያዝ፣ ‘ያለብህን ዕዳ ክፈለኝ!’ አለው።

²⁹ ባልንጀራው አገልጋይም ከፊቱ ወድቆ፣ ‘ታገሰኝ እከፍልሃለሁ’ ብሎ ለመነው።

³⁰ ነገር ግን ሊታገሠው ፈቃደኛ ስላልነበረ፣ ያለበትን ዕዳ እስኪከፍለው ድረስ ወህኒ ቤት አስገባው።³¹ የሆነውን ነገር ያዩ ሌሎች አገልጋዮችም በጣም አዘኑ፤ ሄደውም ሁኔታውን በሙሉ ለጌታቸው ነገሩት።

³² በዚህ ጊዜ ጌታው አገልጋዩን አስጠርቶ እንዲህ አለው፣ ‘አንተ ክፉ አገልጋይ፣ ስለ ለመንኸኝ ያን ሁሉ ዕዳ ተውሁልህ።³³ እኔ እንደ ማርሁህ አንተም ባልንጀራህን ልትምረው አይገባህም ነበርን?’³⁴ በቀጣም ያለበትን ዕዳ ከፍሎ እስኪጨርስ ድረስ ለአሳሪዎች አሳልፎ ሰጠው።

³⁵ ስለዚህ እያንዳንዳችሁ ወንድሞቻችሁን ከልባችሁ ይቅር ካላላችሁ፣ የሰማዩ አባቴም እንደዚሁ ያደርግባችኋል።”

ስለ መፋታት የቀረበ ጥያቄ

19፡1-9 ተጓ ምጥጥር10፡1-12

19 ኢየሱስ ይህን ተናግሮ ከጨረሰ በኋላ፣ ገሊላን ትቶ ከዮርዳኖስ ማዶ ወዳለው ወደ ይሁዳ አውራጃ ሄደ።² በዙሕዝብም ተከተለው፤ በዚያም ፈወሰቸው።³ ፈሪሳውያንም ሊፈትኑት ቀርበው፣ “ለመሆኑ አንድ ሰው በማንኛውም ምክንያት ሚስቱን መፍታት ተፈቅዶአልን?” ሲሉ ጠየቁት።

⁴ እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፣ “ፈጣሪ በመጀመሪያ ወንድና ሴት አድርጎ እንደ ፈጠራቸው አላነበባችሁምን?⁵ እንዲህም አለ፣ ‘ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል፣ ከሚስቱም ጋር ይጣመራል፣ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ’ የተባለው በዚህ ምክንያት አይደለምን? ፍጡንግዲህ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ሁለት አይደሉም፤ ስለዚህ እግዚአብሔር ያጣመረውን ሰው አይለዩው።”

18፡25 ዘላ25፡39፣ 2፡74፣1፡5፤5፡8፣ ሉቃ7፡42
18፡26 ማቴ8፡2
18፡35 ማቴ6፡14፣ ያዕ2፡13
19፡1 ማቴ7፡28
19፡2 ማቴ4፡23
19፡3 ማቴ5፡31
19፡4 ዘፍ1፡27፣5፡2
19፡5 ዘፍ2፡24፣ 1፡4፣6፡16፣ኤፌ5፡31

ገእነርሱም፣ “ታዲያ፣ ሙሴ አንድ ወንድ የፍቸውን የምስክር ወረቀት ሰጥቶ ሚስቱን እንዲያሰናብት ለምን አዘዘ?” አሉት።

⁸ ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፣ “ሙሴ የእ ሳቸሁን ጥንካሬ አይቶ ሚስቶቻችሁን እን ያት ራትፈቱ ፈቀደላችሁ እንጂ ከመጀመሪያ ያው እንዲህ አልነበረም፤⁹ እላችኋለሁ፣ በትዳሯ ላይ ዝሙት ፈጽማ እስካልተገኘች ድረስ ሚስቱን ፈትቶ ሌላ ሴት የሚያገባ ሁሉ አመንዝራይሆናል፤ እርሷንም አመንዝራያደርጋታል፣ የተፈታችውንም ሴት የሚያገባ ያመነዝራል።”

¹⁰ ደቀ መዛሙርቱም፣ “የባልና የሚስት ጉዳይ እንዲህ ከሆነ አለማግባት ይሻላል” አሉት።

¹¹ ኢየሱስ ግን እንዲህ አላቸው፣ “ከተሰጣቸው በስተቀር ይህንን ትምህርት ማንም ሊቀበል አይችልም፤¹² ምክንያቱም አንዳንዶች ጃንደረባ ሆነው ይወለዳሉ፤ ሌሎች በሰው እጅ ተሰልበው ጃንደረባ ይሆናሉ፤ ደግሞም ለመንግሥተ ሰማይ ሲሉ ራሳቸውን ጃንደረባ የሚያደርጉ አሉ። ይህን መቀበል የሚችል ይቀበል።”

ኢየሱስ ሕፃናትን ባረካቸው

19፡13-15 ተጓ ምጥጥር 10፡13-16፣ ሉቃ 18፡15-17

¹³ ከዚያም እጆቹን በላይቸው ላይ ጭኖ እንዲጸልይላቸው ሕፃናትን ወደ እርሱ አቀረቧቸው። ደቀ መዛሙርቱ ግን ሕፃናቱን ያመጡትን ሰዎች ገዳጃቸው።

¹⁴ ኢየሱስም፣ “ሕፃናት ወደ እኔ ይምጡ፤ አትከልክሏቸው፣ መንግሥተ ሰማይ እንደ እነርሱ ላሉት ናትና” አላቸው።¹⁵ እጁንም ጭኖ ከባረካቸው በኋላ ከዚያ ስፍራ ተነሥቶ ሄደ።

የሀብታሙ ጥያቄ

19፡16-29 ተጓ ምጥጥር 10፡17-30፣ ሉቃ 18፡18-30

¹⁶ ከዚያም አንድ ሰው ወደ ኢየሱስ ቀርቦ፣ “መምህር ሆይ፣ የዘላለምን ሕይወት አገኝ ዘንድ ምን መልካም ነገር ልሥራ” ሲል ጠየቀው።

¹⁷ ኢየሱስም፣ “ስለ መልካም ነገር ለምን ትጠይቀኛለህ? መልካም የሆነ አንዱ ብቻ ነው፣ ወደ ሕይወት ለመግባት ከፈለግህ ግን ትእዛዙን ጠብቅ” አለው።

¹⁸ ሰውየውም፣ “የትኞቹን ትእዛዙን?” ሲል ጠየቀ።

ኢየሱስም እንዲህ አለው፣ “አትግደል፣ አታመንዝር፤ አትስረቅ፤ በሐሰት አትመስ

⁵24 በሚሊዮን የሚቆጠር ብር የሚያህል ነው
⁶28 ጥቂት ብር ይህል ነው

ክር፤ ¹⁹አባትህንና እናትህን አክብር፤ ጎረቤትህን እንደ ራስህ ውደድ።”

²⁰ጎልማሳውም ሰውዬ፣ “እነዚህንም ጠብቄ አለሁ፤ ከዚህ ሌላ የሚጎድለኝ ምን አለ?” አለው።

²¹ኢየሱስም፣ “ፍጹም ለመሆን ከፊለግህ፣ ሄደህ ንብረትህን ሁሉ ሸጠህ፣ ገንዘቡን ለድቆች ሰጥ፣ በሰማይም ሀብት ታገኛለህ። ከዚያም መጥተህ ተከተለኝ” አለው።

²²ጎልማሳው ሰውዬም ይህን ሲሰማ ብዙ ሀብት ስለ ነበረው እያዘነ ሄደ።

²³ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ አለ፡ “እውነት እላችኋለሁ፣ ለሀብታም ወደ መንግሥተ ሰማይ መግባት እጅግ አስቸጋሪ ነው። ²⁴ደግሜ እላችኋለሁ፣ ሀብታም ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢሾልክ ይቀላል።”

²⁵ይህን ሲሰሙ፣ ደቀ መዛሙርቱ እጅግ በመገረም፣ “እንግዲያስ ማን ሊደን ይችላል?” ሲሉ ጠየቁ።

²⁶ኢየሱስም እየተመለከታቸው፣ “ይህ በሰው ዘንድ አይቻልም፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ግን ሁሉም ነገር ይቻላል” አላቸው።

²⁷ጴጥሮስም መልሶ፣ “እኛ ሁሉን ትተን ተከትለንሃል፤ ታዲያ ምን እናገኝ ይሆን?” አለው።

²⁸ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ “እውነት እላችኋለሁ፣ በሚመጣው አዲስ ዓለም የሰው ልጅ በክብር ዙፋን ላይ በሚቀመጥበት ጊዜ፣ እናንተም የተከተላችሁኝ በዐሥራ ሁለት ዙፋን ላይ ተቀምጣችሁ በዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ ላይ ትፈርዳላችሁ። ²⁹ስለ ስሜ ብሎ ቤቶችን፣ ወንድሞችን፣ እሳቶችን፣ አባትን፣ እናትን፣ ልጆችን ወይም ዕርሻን የሚተው ሁሉ መቶ ዕጥፍ ይቀበላል፣ የዘላለምንም ሕይወት ይወርሳል። ³⁰ነገር ግን ብዙ ፊተኞች ኋለኞች፣ ብዙ ኋለኞችም ፊተኞች ይሆናሉ።”

የወይን ቦታው ሠራተኞች ምሳሌ

20 “መንግሥተ ሰማይ ለወይን ቦታ ሠራተኞችን ለመቅጠር ማልዶ የወጣን የአትክልት ስፍራ ባለቤት ትመስላለች። ²በቀን አንዳንድ ዲናር ሊከፍላቸው ከተስማሙ በኋላ ሠራተኞቹን በወይን ቦታ አስማራቸው።

³ከጠቁቱ ሦስት ሰዓት ላይ በመውጣት ሥራ ፈትተው በገበያ ቦታ የቆሙትን ሌሎች ሰዎች አግኝቶ፣ ⁴እናንተም ሄዳችሁ በወይን ቦታ ሥሩ፤ ተገቢውን ክፍያ እስጣችኋለሁ” አላቸው። ⁵እነርሱም ሄዱ።

“ከቀኑ በስድስት ሰዓትና በዘጠኝ ሰዓት

19፥19
ዘ020:12-16;
ዘ18:19:18; ዘ85፥16-20;
ማቴ5:43
19፥21 ማቴ5:48;
6፥20; ሐሥ2፥45
19፥23
ማቴ13:22;
1ጠ.ሞ6:9-10
19፥26 ዘ9:18;14;
እ.ዮ42:2;
ኤር32:17;
ሉቃ1:37;18:27;
ሮሜ4:21
19፥27 ማቴ4:19
19፥28 ማቴ20:21;
25:31; ሉቃ22:28-30;
ራእ3:21;4:4;
20:4
19፥29 ማቴ6:33;
25:46
19፥30 ማቴ20:16;
ማር10:31;
ሉቃ 13:30
20፥1 ማቴ13:24;
21:28;33

19፥19
ዘ020:12-16;
ዘ18:19:18; ዘ85፥16-20;
ማቴ5:43
19፥21 ማቴ5:48;
6፥20; ሐሥ2፥45
19፥23
ማቴ13:22;
1ጠ.ሞ6:9-10
19፥26 ዘ9:18;14;
እ.ዮ42:2;
ኤር32:17;
ሉቃ1:37;18:27;
ሮሜ4:21
19፥27 ማቴ4:19
19፥28 ማቴ20:21;
25:31; ሉቃ22:28-30;
ራእ3:21;4:4;
20:4
19፥29 ማቴ6:33;
25:46
19፥30 ማቴ20:16;
ማር10:31;
ሉቃ 13:30
20፥1 ማቴ13:24;
21:28;33

ላይ ወጥቶ ሌሎች የቀን ሠራተኞችን ቀጠረ። ስንደሰት በኋላ በዐሥራ አንድ ሰዓት ገደማ ወጥቶ ቆመው የነበሩ ሌሎች ሰዎች አገኘና፣ ‘ቀኑን ሙሉ ያለ ሥራ እዚህ ለምን ትቆማላችሁ?’ በማለት ጠየቃቸው። ⁷‘እነርሱም፣ ‘የሚቀጥረን ሰው ስለ አጣን ነው’ አሉት።

እርሱም፣ ‘እናንተም ሄዳችሁ በወይን ቦታ ሥሩ’ አላቸው።

⁸‘በመሸም ጊዜ የወይን አትክልት ባለቤት የሠራተኞቹን ተቈጣጣሪ፣ ‘ኋላ ከመጡት ጀምረህ መጀመሪያ እስከመጡት ድረስ ያሉትን ሠራተኞች በሙሉ ጥራና ደመወዛቸውን ክፈላቸው’ አለው።

⁹‘በዐሥራ አንደኛው ሰዓት ገደማ የተቀጠሩት ሠራተኞች ቀርበው፣ እያንዳንዳቸው አንዳንድ ዲናር ተቀበሉ። ¹⁰በመጀመሪያ የተቀጠሩት ሲቀርቡ ብልጫ ያለው ክፍያ የሚያገኙ መስሎአቸው ነበር፤ ነገር ግን እነርሱም አንዳንድ ዲናር ተከፈላቸው። ¹¹ክፍያውን ሲቀበሉ በባለቤቱ ላይ በማጥረም አንድ ሰዓት ብቻ ሲሠሩ፣ ቀኑን ሙሉ በሥራ ስንደክምና በፀሐይ ስንንቃቃ ከዋልነው ጋር እንዴት እኩል ትከፍለናለህ?’ አሉት።

¹³‘እርሱም አንደኛውን ሠራተኛ እንዲህ አለው፣ ‘ወዳጄ ሆይ፣ በደል አላደረስሁብ ህም፤ በአንድ ዲናር ለመሥራት ከእኔ ጋር ተሰማምተህ አልነበረምን?’ ¹⁴በል ድርሻህን ይዘህ ሂድ፣ ለአንተ የሰጠሁትን ያህል በመጨረሻ ለመጣውም ሰው መስጠት እፈልጋለሁ። ¹⁵ታዲያ በራሴ ገንዘብ የፈለግሁትን ማድረግ አልችልምን? ወይስ ቸር በመሆኔ ምቀኝነት ያዘህን?’

¹⁶‘ስለዚህ ኋለኞች ፊተኞች፣ ፊተኞችም ኋለኞች ይሆናሉ።”

ኢየሱስ ስለሚደርስበት መከራ ለሦስተኛ ጊዜ ተናገረ

20:17-19 ተን ምብ - ማር 10:32-34; ሉቃ 18:31-33

¹⁷ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም በመሄድ ላይ ሳለ ዐሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ለብቻቸው ወስዶ እንዲህ አላቸው፣ ¹⁸‘እንግዲህ

ወደ ኢየሩሳሌም መሄዳችን ነው፤ የሰው ልጅ ለካህናት አለቆችና ለአራት ሕግ መምህራን አልፎ ይሰጣል፤ እነርሱም እንዲሞት ይፈርዱበታል፤ ¹⁹እንዲያላገጡ በት፣ እንዲገርፉትና እንዲሰቅሉት ለአሕዛብ አሳልፈው ይሰጡታል፤ በሦስተኛውም ቀን ከሞት ይነሣል።”

⁹29 አንዳንድ ቅጂዎች እናትን ወይም ሚስትን ይላሉ

በጌታ መንግሥት ውስጥ ከፍተኛ ሥፍራ የማግኘት ጥያቄ

20፡20-28 ተጓ ምብ - ማር 10፡35-45

20 ከዚያም፣ የዘብዴዎስ ልጆች እናት ከልጆቿ ጋር ወደ ኢየሱስ ቀርባ በጉልበቷ በፊት በመንበርከክ፣ አንድ ነገር እንዲያደርግላት ለመነኘት።

21 እርሷም፣ “ምን ትፈልጊያለሽ?” አላት።

22 እርሷም፣ “እነዚህ ሁለት ልጆቼ፣ በመንግሥትህ አንዱ በቀኝህ፣ አንዱ በግራህ እንዲቀመጡ ፍቀድ” አለችው።

23 ኢየሱስም፣ “የምትለምኑትን አታውቁም፤ እኔ የምጠጣውን ጽዋ ልትጠጡ ትችላላችሁን?” አላቸው።

እነርሱም፣ “እንችላለን” አሉት።

23 እርሷም፣ “ከጽዋዬ በእርግጥ ትጠጣላችሁ፤ ነገር ግን በቀኝና በግራዬ መቀመጥ አባቴ ላዘጋጀላቸው ነው እንጂ እኔ የምፈቅደው ነገር አይደለም” አላቸው።

24 ሰሥሩም ይህንን በሰሙ ጊዜ፣ ሁለቱን ወንድማማቾች ተቈጧቸው። 25 ኢየሱስም አንድ ላይ ጠርቶ እንዲህ አላቸው፣ “የአሕዛብ ገዢዎች በሕዝባቸው ላይ ጌቶች እንደሚሆኑ፣ ባለ ሥልጣናቸውም በንይል እንደሚገዙቸው ታውቃላችሁ። 26 በእናንተ መካከል ግን እንዲህ መሆን የለበትም። ከእናንተ ትልቅ መሆን የሚፈልግ አገልጋያችሁ ይሁን፤ 27 የበላይ ለመሆን የሚሻም የእናንተ የበታች ይሁን፤ 28 የሰው ልጅ እንዲያገለግሉት ሳይሆን፣ ለማገልገልና ነፍሱንም ለብዙዎች ቤዛ አድርጎ ለመስጠት መጥቶአልና።”

የሁለት ዐይነ ስውሮች መፈወስ

20፡29-34 ተጓ ምብ - ማር 10፡46-52፣ ሉቃ 18፡35-43

29 ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ከኢያሪከ ወጥተው ሲሄዱ ብዙ ሕዝብ ተከተለው።

30 በዚያም ሁለት ዐይነ ስውሮች በመንገድ ዳር ተቀምጠው ነበር፤ ኢየሱስም በዚያ ማለፉን ሲሰሙ፣ “ጌታ ሆይ፣ የዳዊት ልጅ ማረን!” በማለት ጮኹ። 31 ሕዝቡም በግሃጹ ቃል ዝም እንዲሉ ነገሯቸው፤ እነርሱ ግን አምርረው በመጮኹ፣ “ጌታ ሆይ፣ የዳዊት ልጅ ማረን!” አሉ።

32 ኢየሱስም ቆም ብሎ ጠራቸውና፣ “ምን እንዳደርግላችሁ ትፈልጋላችሁ?” አላቸው።

33 እነርሱም፣ “ዐይኖቻችን እንዲያዩ እንፈልጋለን” አሉት።

34 ኢየሱስም ራራላቸው፤ ዐይኖቻቸውንም ዳሰሰ፣ ወዲያው አይ፣ ተከተሉትም።

20፡20 ማቴ4፡21፣ 8፡2
20፡21 ማቴ19፡28
20፡22 ኢላ51፡17፣ 22፡ኢር49፡12፣ ማቴ 26፡39፣42፣ ማር14፣ 36፡ሉቃ22፡42፣ ዮሐ18፡11
20፡23 ሉቃ12፡2፣ 2፡22፣24፡25
20፡26 ማር9፡35
20፡28 ዘፀ30፡12፣ ኢላ42፡1፣44፡22፣ 53፡10፣ማቴ8፡20፣ 26፡28፣ሉቃ12፡37፣ 22፡27፣ዮሐ13፡13-16፣ 24፡ፎ8፡9፣ ፊል 2፡7፣1ጢሞ2፡6፣ ቲቶ 2፡14፣ ዕብ9፡28፣ 1ጴጥ 1፡18፡19
20፡30 ማቴ9፡27

ኢየሱስ በታላቅ ክብር ወደ ኢየሩሳሌም መግባቱ

21፡1-9 ተጓ ምብ - ማር 11፡1-10፣ ሉቃ 19፡29-38
21፡4-9 ተጓ ምብ - ዮሐ 12፡12-15

21 ኢየሩሳሌም መቃረቢያ ደብረ ዘይት ተራራ ላይ ወደምትገኘው ቤተ ፋኚ ወደ ተባለችው ስፍራ እንደ ደረሱ፣ ኢየሱስ ሁለት ደቀ መዛሙርት ላከ፤ 2 እንዲህ አላቸው “ባቅራቢያችሁ ወዳለው መንደር ሂዱ፤ እንደ ደረሳችሁም አንዲት አህያ ከነውርንጫዋ ታስራ ታገኛላችሁ፤ ፈትታችሁም ወደ እኔ አምጧቸው። 3 መንገዱ ሰው ለምን እንዲህ ታደርጋላችሁ ቢላችሁ፣ “ጌታ ይፈልጋቸዋል” በሉት፤ ወዲያውኑ ይሰዳቸዋል።”

4 ይህ የሆነውም በነቢዩ እንዲህ በማለት የተነገረው ይፈጸም ዘንድ ነው።

5 “ለጽዮን ልጅ እንዲህ በላት፤

“እነሆ፣ ንጉሥሽ ትሑት ሆኖ፣

በአህያዬቱና በግልገሏ፣

በውርንጫዬቱም ላይ ተቀምጦ ወደ አንቺ ይመጣል።”

6 ደቀ መዛሙርቱም ሄደው ኢየሱስ እንዳዘዛቸው አደረጉ። 7 አህያዬቱንና ውርንጫዋን አምጥተው ልብሰቻቸውን በላያቸው ላይ አጥፍ፤ እርሱም ተቀመጠባቸው። 8 ከሕዝቡም አብዛኛው ልብሰቻቸውን፣ በመንገድ ላይ አነጠፉ፤ ሌሎቹም ከዛፎች ቅርንጫፍ እየዘነጠፉ በመንገዱ ላይ ጣልጣል አደረጉ። 9 ቃድሞት ከፊቱ የሚሄደውና ከኋላው ይከተለው የነበረው ሕዝብም እንዲህ እያለ ይጮኹ ነበር፤

“ሆሳዕና ለዳዊት ልጅ።”

“በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው፤”

“ሆሳዕና በአርያም!”

10 ኢየሩሳሌም በገባ ጊዜም ከተማዋ በመላ፣ “ይህ ማነው?” በማለት ታወከች።

11 እጅቦት የመጣው ሕዝብም፣ “ይህ በገሊላ ከምትገኘው ከናዝሬት የመጣው ነቢዩ ኢየሱስ ነው” አሉ።

ኢየሱስ በቤተ መቅደስ ሲነግዱ ያገኛቸውን አስወጣቸው

21፡12-16 ተጓ ምብ - ማር 11፡15-18፣ ሉቃ 19፡45-47

12 ከዚያም ኢየሱስ ወደ ቤተ መቅደስ ገብቶ በቤተ መቅደስ ውስጥ ይሸጡና ይዝቱ የነበሩትን አባረራቸው፤ የገንዘብ ለዋጮችን ጠረጴዛና የርግብ ሻጮችን መቀመጫ በመገለባበጥ፣ 13 “ቤቴ የጸሎት ቤት ይባላል።”

21፡1 ማቴ24፡3፣ 26፡30፣ማር14፡26፣ ሉቃ19፡37፣21፡37፣ 22፡39፣ዮሐ8፡1፣ ሐሥ1፡12
21፡4 ማቴ1፡22
21፡5 ኢላ62፡11፣ ዘካ9፡9
21፡8 2ኃ79፡13
21፡9 ቶ15፡መዘ118፡26፣ማቴ9፡27፣ 23፡39፣ሉቃ2፡14
21፡11 ዘዳ18፡15፣ ሉቃ7፡16፡39፣ 24፡19፣ዮሐ1፡21፡25፣ ዘካ9፡9
21፡12 ዘፀ30፡13፣ ዘሌ1፡14፣ዘዳ14፡26
21፡13 ኢላ56፡7፣ ኢር7፡11

ላል' ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን፤ 'የዘ ራፊዎች ዋሻ አደረጋችሁት' አላቸው።

14 በቤተ መቅደሱም ውስጥ ዐይነ ስውሮችና ሽባዎች ወደ እርሱ ቀረቡ፤ እርሱም ፈወሳቸው። 15 ነገር ግን የካህናት አለቆችና የአራት ሕግ መምህራን ያደረጋቸውን ታምራትና፤ 'ሆሳፍ፤ ለጳዊት ልጅ' እያሉ የሚጮኹትን ሕፃናት ባዩ ዝዘ በቀጣ ተሞሉ። 16 እነርሱም፤ 'እነዚህ ሕፃናት የሚሉትን ትሰማለህ' አሉት።

ኢየሱስም፤ 'አዎን እሰማለሁ፤ እንዲህ የሚለውን ከቶ አላነበባችሁምን?'

“ከልጆችና ጡት ከሚጠቡ፤ ሕፃናት አፍ ምስጋናን አዘጋጀህ።”

17 ትቶአቸው ከከተማው ወጣ፤ ወደ ቢታንያም ሄደ በዚያው አደረ።

ፍሬ አልባ የሆነችው በለስ

21:18-22 ተጓ ምብ - ማር 11:12-14:20-24

18 ኢየሱስ በማግስቱ ማለዳ ወደ ከተማ ዪቱ በመመለስ ላይ ሳለ ተራብ፤ 19 በመንገድ ጻርም አንድ የበለስ ዛፍ አይቶ ወደ እርሷ ሲሄድ ከቅጠል በስተቀር ምንም ስላ ላገኘባት፤ 'ከእንግዲህ ፍሬ አይኑርብሽ!' አላት፤ የበለሷ ዛፍ ወዲያውኑ ደረቀች። 20 ደቀ መዛሙርቱም የሆነውን አይተው በመደናቀቅ፤ 'የበለሷ ዛፍ እንዴት ባንዴ ልትደርቅ ቻለች?' አሉ።

21 ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ 'እውነት እላችኋለሁ፤ እምነት ቢኖራችሁ ባትጠራጠፍ፤ በበለሷ ዛፍ ላይ የሆነውን ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ ይህንን ተራራ፤ 'ከዚህ ተነቅለህ ባሕር ውስጥ ግባ' ብትሉት እንኳ ይሆናል፤ 22 እምነት ካላችሁ በጸሎት የምትለምኑትን ሁሉ ትቀበላላችሁ።'

በኢየሱስ ሥልጣን ላይ የቀረበ ጥያቄ

21:23-27 ተጓ ምብ - ማር 11:27-33፤ ሉቃ 20:1-8

23 ኢየሱስ ወደ ቤተ መቅደስ ገብቶ በማ ስተማር ላይ ሳለ፤ የካህናት አለቆችና የሕዝብ ሽማግሌዎች ቀርበው፤ 'ይህን ሁሉ ነገር የምታደርገው በምን ሥልጣን ነው? ሥልጣኑን የሰጠህ ማን ነው?' ብለው ጠየቁት።

24 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፤ 'እኔም አንድ ጥያቄ እጠይቃችኋለሁ፤ መልሱን ብትነገሩኝ፤ እኔም እነዚህን ነገሮች በምን ሥልጣን እንደማደርግ እነግራችኋለሁ፤ 25 የዮሐንስ ጥምቀት የመጣው ከየት ነበር? ከሰማይ ወይስ ከሰዎች?'

እነርሱም እርስ በርስ በመነገር እንዲህ

21:14 ማቴ4:23
21:15 ቆ9:ማቴ9:27፤ሉቃ19:39
21:16 መዝ8:2
21:17 ማቴ26:6፤ ማር11:1፤ሉቃ24:50፤ ዮሐ11:1፤8:12፤1
21:19 ኢሳ44:4፤ ኤር8:13
21:21 ማቴ17:20
፤ሉቃ17:6፤1ቆ፣13:2፤ዮሐ1:6
21:22 ማቴ7:7
21:23 ሉቃ4:7፤7:27

ተባባሉ፤ 'ከሰማይ ነው?' ካልን 'ታዲያ ለምን አላመናችሁብትም?' ይለናል፤ 26 'ከሰዎች ነው' ካልን ደግሞ፤ 'ሕዝቡ የሕንሰን ነቢይ ነው' ብሎ ስለሚያምን እንፈራለን።'

27 ስለዚህ፤ 'አናውቅም' ብለው ለኢየሱስ መለሱለት።

እርሱም፤ 'እኔም እነዚህን ነገሮች በምን ሥልጣን እንደማደርግ አልነግራችሁም' አላቸው።

የመታዘዝ ትርጉም

28 ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ 'ምን ይመስላችኋል? ሁለት ወንዶች ልጆች ያሉት አንድ ሰው ነበረ፤ ወደ መጀመሪያው ልጁ ሄደ፤ 'ልጄ ሆይ፤ ዛሬ ወደ ወይኑ ቦታ ሄደህ ሥራ' አለው።

29 'ልጄም፤ 'አልሄድም' አለው፤ ኋላ ግን ተጸጽቶ ሄደ።

30 'ወደ ሁለተኛው ልጁ ሄዶ እንደዚያው አለው፤ ልጄም 'እሺ እሄዳለሁ' አለው፤ ነገር ግን ሳይሄድ ቀረ።

31 'ከሁለቱ የአባቱን ፈቃድ የፈጸመው የትኛው ነው?'

እነርሱም፤ 'የመጀመሪያው ልጅ' አሉት። ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ 'እውነት እላችኋለሁ፤ ቀረጥ ሰብሳቢዎችና አመንዝራዎች ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በመግባት ይቀድሟችኋል። 32 መጥምቁ የሕንስ የጽድቅን መንገድ ሊያሳዩትሁ ወደ እናንተ መጣ፤ እናንተ አላመናችሁትም፤ ቀረጥ ሰብሳቢዎችና አመንዝራዎች ግን አመኑት። የሆነውን ካዩችሁ በኋላ እንኳ ንስሐ ገብታችሁ አላመናችሁትም።

የወይን ዕርሻ ገበሬዎች ምሳሌ

21:33-46 ተጓ ምብ - ማር 12:1-12፤ ሉቃ 20:9-19

33 'ሌላም ምሳሌ ስሙ፤ አንድ የወይን ዕርሻ ባለቤት ነበረ፤ በዕርሻው ዙሪያ አጥር አጠረ፤ ለወይኑ መጭመቂያ ጥድንድ ቁፈረ፤ ለጥበቃ የሚሆን ማማ ሠራ፤ ከዚያም ዕርሻውን ለገበሬዎች አከራይቶ ወደ ሌላ ስገር ሄደ። 34 የመከር ወራት ሲደርስ፤ ፍሬውን ለመቀበል አገልጋዮቹን ወደ ገበሬዎቹ ላካቸው።

35 'ገበሬዎቹም አገልጋዮቹን ይዘው አንዱን ደበደቡት፤ ሌላውን ገደሉት፤ ሌላውን ደግሞ በድንጋይ ወገሩት። 36 እርሱም ከፊተኞቹ የሚበልጡ ሌሎች አገልጋዮቹን ላከ፤ ገበሬዎቹም ተመሳሳይ ድርጊት ፈጸሙባቸው። 37 በመጨረሻም፤ 'ልጄን ያከብሩታል' በማለት ልጁን ላከ።

29 በዕብራይስጡ አገላለጽ **አሁን ለድጃ** ማለት ሲሆን የምስጋና አገላለጽ ነው፤ ቆ15 ይመ

21:26 ማቴ11:9
21:28 ቆ33፤ ማቴ20:1
21:31ሉቃ7:29፤50
21:32 ማቴ3:1-12
፤ሉቃ3:12፤13፤7:29፤30፤36-50
21:33 መዝ80:8፤ ኢሳ5:1-7፤ማቴ25:14፤15
21:34 ማቴ22:3
21:35 2ዜና24:21
፤ማቴ23:34፤37፤ ዕብ 11:36፤37
21:36 ማቴ22:4

³⁸ግር ግን ገበሬዎቹ ልጁን ባዩት ጊዜ፤ ‘ይህም ወራሹ ነው፤ ኑ፤ እንግዳለውና ርስ ቱን እንውረስ’ ተባለ።፡፡ ³⁹ይዘውም ከወ ይኑ ዕርሻው ጭ አውጥተው ገደሉት።

⁴⁰‘ታዲያ የወይኑ ዕርሻ ባለቤት ሲመጣ እነዚያን ገበሬዎች ምን የሚያደርጋቸው ይመስላችኋል?’

⁴¹እነርሱም፤ “እነዚያን ክፉዎች በአሰ ቃቂ ሁኔታ ገደሎ ከወይኑ ዕርሻ ተገቢውን ፍሬ በወቅቱ ለሚያስረክቡት ለሌሎች ገበ ሬዎች ያከራያል” አሉት።

⁴²ኢየሱስም እንዲህ ተብሎ በቅዱሳት መጻሕፍት የተጻፈውን አላንበባችሁም? አላቸው።

“ ግንበኞች የናቁት ድንጋይ፤ የማእዘን ራስ፣ ሆነ፤

እግዚአብሔር ይህን አድርጎአል፤ ሥራውም ለዐይናችን ድንቅ ነው፡፡”

⁴³ስለዚህ እሳችኋለሁ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ከእናንተ ተወስዳ ፍሬዎን ለሚያፈራ ሕዝብ ትሰጣለች። ⁴⁴በዚህ ድን ጋይ ላይ የሚወድቅ ይሰበራል፤ ድንጋዩ የሚወድቅበት ሰው ግን ይደቅቃል።፡፡”

⁴⁵የካህናት አለቆችና ፈሪሳውያን ምሳሌ ዎቹን በሰሙ ጊዜ፤ ስለ እነርሱ የሚናገር መሆኑን በወቁ።፡፡ ⁴⁶ግር ግን ይዘው ሊያ ስሩት ቢፈልጉም ሕዝቡ ኢየሱስን እንደ ነቢይ አድርጎ ይመለከት ስለ ነበር ፈሩ።

በሰርግ ድግስ ላይ የተጠሩ ሰዎች ምሳሌ

22፡2-14 ተጓ ምብ - ሉቃ 14፡16-24

22 ኢየሱስም እንደ ገና እንዲህ የሚል ምሳሌ ነገራቸው፤ ²መን ግሥተ ሰማይ ለልጁ ሰርግ የደገሰ ንጉሥ ትመስላለች፤ ³ንጉሡም የተጋበዙትን ሰዎች እንዲጠሩ አገልጋዮቹን ላከ፤ እነርሱ ግን አንመጣም አሉ።

⁴“እንደገናም ሌሎች አገልጋዮች ልኩ፤ ‘የተጋበዙትን፤ እነሆ፤ በሬዎችንና የሠቡ ከብቶቹን አርጄ ድግሱን አዘጋጅቻለሁ፤ ሁሉም ነገር ዝግጁ ስለሆነ ወደ ሰርጉ ኑ በሷቸው’ አለ።

⁵‘ተጋባዦቹ ግን ጥሪውን ችላ ብለው፤ አንዱ ወደ ዕርሻው ሌላው ወደ ንግዱ ሄደ፤ ⁶የቀሩትም አገልጋዮቹን በመያዝ አጉላልተው ገደሏቸው። ⁷ንጉሡም በመ ቈጣት ሠራዊቱን ልኮ ገዳዮቻቸውን አጠፋ፤ ከተማቸውንም አቃጠለ።

⁸‘ከዚያም አገልጋዮቹን እንዲህ አላቸው፤ ‘የሰርጉ ድግስ ዝግጁ ነው፤ ነገር ግን የተ ጋበዙት የሚገባቸው ሆነው ስላልተገኙ፤

21፡38 መዘ28፤ ግቴ12፡14፤ፀብ1፡2
21፡41 ግቴ8፡11፤ 12፡ሐሥ13፡46
21፡42 መዘ118፤ 22፡23፤ሐሥ4፡11
21፡43 ግቴ8፡12
21፡44 ሉቃ2፡34
21፡46 ቀ፡11፡26
22፡2 ግቴ13፡24
22፡3 ግቴ21፡34
22፡4 ግቴ21፡36

⁹ወደ መንገድ መተላለፊያ ወጥታችሁ ያገ ኛችሁትን ሁሉ ወደ ሰርጉ ድግስ ጥሩ።፡፡ ¹⁰አገልጋዮቹም ወደ መንገድ ወጥተው ያገ ኙትን መልካሙንም ክፉውንም ሁሉ ሰብ ሰበው የሰርጉን አዳራሽ በእንግዶች ሞሉት።

¹¹“ንጉሡም የተጋበዙትን እንግዶች ለማ የት ሲገቡ፤ አንድ የሰርግ ልብስ ያልለበሰ ሰው አየ፤ ¹²እንዲሁም አለው፤ ‘ወዳጄ ሆይ፤ የሰርግ ልብስ ሳትለብስ እንዴት እዚህ ልትገባ ቻልህ?’ ሰውየው ግን የሚ መልሰው ቃል አልነበረውም።

¹³“ንጉሡም አገልጋዮቹን፤ ‘እጅና እግሩን አስራችሁ በውጭ ወዳለው ጨለማ አውጥ ታችሁ ጣሉት፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋ ጨት ይሆናል’ አላቸው፤ ¹⁴የተጠሩት ብዙ ዎች፤ የተመረጡት ግን ጥቂቶች ናቸውና።፡፡”

ግብር ስለ መክፈል

22፡15-22 ተጓ ምብ - ግር 12፡13-17፤ ሉቃ 20፡20-26

¹⁵ከዚህ በኋላ ፈሪሳውያን ወጥተው በመ ሄድ በአፍ አሳፊ እንዴት እንደሚያጠም ዱት ተመክሩ።፡፡ ¹⁶ደቀ መዛሙርታቸውን ከሄሮድስ ወገኖች ጋር ወደ እርሱ ልከው እንዲህ አሉት፤ “መምህር ሆይ፤ አንተ እውነተኛና የእግዚአብሔርንም መንገድ በእውነት የምታስተምር እንደ ሆንህ፤ ለማ ንም ሳታዳላ ሁሉን በእኩልነት እንደምት መለከት እናውቃለን፤ ¹⁷ንገረን፤ ምን ይመ ስልሃል? ለመሆኑ ለቄሣር ግብር መክፈል ይገባል ወይስ አይገባም?”

¹⁸ኢየሱስ ግን ተንኮላቸውን በመረዳት እንዲህ አላቸው፤ “እናንተ ግብዣች ለምን በነገር ልታጠምዱኝ ትሻላችሁ? ¹⁹ለግብር የሚከፈለውን ገንዘብ እስቲ አሳዩኝ” እነር ሱም አንድ ዲናር አመጡለት።፡፡ ²⁰እር ሱም፤ “በዚህ ገንዘብ ላይ የሚታየው መልክ የማንው? ጽሕፈቱስ የማን ነው?” አላቸው።

²¹እነርሱም፤ “የቄሣር ነው” አሉት። እርሱም መልሶ፤ “እንግዲያውስ የቄሣርን ለቄሣር፤ የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር ስጡ” አላቸው።

²²ይህን ሲሰሙ ተደናቁ፤ ትተውትም ሄዱ።፡፡

ስለ ሙታን ትንግሥኤ

22፡23-33 ተጓ ምብ - ግር 12፡18-27፤ ሉቃ 20፡27-40

²³የሙታን ትንግሥኤ የለም ብለው የሚያ ምኑ ሰዱቃውያን በዚያኑ ቀን ወደ ኢየ ሱስ ቀርበው እንዲህ ብለው ጠየቁት፤ ²⁴“መምህር ሆይ፤ ሙሴ፤ ‘አንድ ሰው ከሚስቱ ልጅ ሳይወልድ ቢሞት ወንድሙ

¹⁴2 ወይም የግዝን ድንጋይ
¹⁴44 አንዳንድ ቅጂዎች ቀ፡ጥር 44 የላቸውም

22፡7 ሉቃ19፡27
22፡9 ሕዝ21፡21
22፡10 ግቴ13፡4 7፡48
22፡12 ግቴ20፡13፤ 26፡50
22፡13 ግቴ8፡12
22፡14 ራእ17፡14
22፡16 ግር3፡6
22፡17 ግቴ17፡25
22፡21 ሮሜ13፡7
22፡22 ግር12፡12
22፡23 ሐሥ4፡1፤ 23፡8፤1፤ቀር15፡12
22፡24 ዘጸ25፡5-6

የማቸን ሚስት አግብቶ ለእርሱ ዘር ይተካለት' ብሎአል።²⁵ በእኛ ዘንድ ሰባት ወንድማማቾች ነበሩ፤ የመጀመሪያው ሚስት አግብቶ ልጅ ሳይወልድ በመሞቱ፤ ሚስቱን ወንድሙ አገባት።²⁶ ሁለተኛውም ለመጀመሪያ ወንድሙ እንዲሁ ልጅ ሳያፈራሞተ፤ በዚህ ሁኔታ ሴትየዋ ለሰባተኛው ወንድሙ ደረሰችው።²⁷ በመጨረሻ ሴት የዋ ራሷ ሞተች።²⁸ ስለዚህ ሁሉም ሰላገቧት በትንሣኤ ቀን ከሰባቱ ለየትኛው ሚስት ትሆናለች?"

²⁹ ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰ፤ “ቅዱሳት መጻሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኅይል በለማታውቁ ትስታላችሁ፤³⁰ ከትንሣኤ በኋላ ሰዎች እንደ ሰማይ መላእክት ይሆናሉ እንጂ አያገቡም፤ አይጋቡም።³¹ ስለሙታን ትንሣኤ ግን እግዚአብሔር እንዲህ ብሎ የተናገራችሁን አላነበባችሁምን?³² እኔ የአብርሃም አምላክ፤ የይስሐቅ አምላክ፤ የያዕቆብ አምላክ ነኝ።” እግዚአብሔር የሕያዋን እንጂ የሙታን አምላክ አይደለም።

³³ ሕዝቡም ይህን በሰሙ ጊዜ በትምህርቱ ተደነቁ።

ታላቁ ትእዛዝ

22:34-40 ተን ምብ - ማር 12:28-31

³⁴ ኢየሱስ ሰዱቃውያንን ዝም እንዳሰኛቸው ሰምተው፤ ፈሪሳውያን በአንድነት ተሰበሰቡ።³⁵ ከእነርሱም አንድ የአራት ሕግ አዋቂ፤ ሊፈትነው ፈልጎ እንዲህ አለው፤³⁶ “መምህር ሆይ፤ ከሕግ ሁሉ የሚበልጠው የትኛው ትእዛዝ ነው?”

³⁷ እርሱም እንዲህ አለው፤ “ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹም ሐሳብህ ውደድ።”³⁸ ይህ የመጀመሪያውና ከሁሉ የሚበልጠው ትእዛዝ ነው።³⁹ ሁለተኛውም ያንኑ ይመስላል፤ ይህም፤ “ጎረቤትህን እንደ ራስህ ውደድ” የሚለው ነው።⁴⁰ ሕግና ነቢያት በሙሉ በእነዚህ ሁለት ትእዛዞች ላይ የተንጠለጠሉ ናቸው።”

ክርስቶስ የማን ልጅ ነው?

22:41-46 ተን ምብ - ማር 12:35-37 ሉቃ 20:41-44

⁴¹ ፈሪሳውያን ተሰብስበው ሳሉ ኢየሱስ፤ እንዲህ ሲል ጠየቃቸው፤⁴² “ስለ ክርስቶስ ስምን ይመሰላችኋል? የማንስ ልጅ ነው?”

እነርሱም፤ “የዳዊት ልጅ ነው” አሉት።

⁴³ እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ታዲያ፤ ዳዊት በመንፈስ ቅዱስ ኅይል ለምን ‘ጌታዬ’ ይለዋል? ለምንስ፤ እንዲህ ይለዋል?

⁴⁴ “እግዚአብሔር ጌታዬን፤

22:29 ማቴ24:38
22:32 ዘ03:6፤ ሐሥ7:32
22:33 ማቴ7:28
22:34 ሐሥ4:1
22:35 ሉቃ7:30፤ 10:25፤ 11:45፤ 14:3
22:37 ዘ86:5
22:39 ዘሉ19:18፤ ማቴ5:43
22:40 ማቴ7:12፤ ሉቃ10:25-28

ጠላቶችህን ከእግርህ በታች እስካንበረክ ክልህ ድረስ፤ በቀኝ ተቀመጡ።”’

⁴⁵ ስለዚህ ዳዊት፤ “ጌታዬ ብሎ ከጠራው፤ እንዴት ልጄ ሊሆን ይችላል?”⁴⁶ አንድ ቃል ሊመልስለት የቻለ ወይም ከዚያን ቀን ጀምሮ ሊጠይቀው የደፈረ ማንም አልነበረም።

ኢየሱስ ፈሪሳውያንንና የአራት ሕግ መምህራንን ነቀፈ

23:1-7 ተን ምብ - ማር 12:38-39፤ ሉቃ 20:45-46
23:37-39 ተን ምብ - ሉቃ 13:34-35

23 ከዚያም ኢየሱስ ለሕዝቡና ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ ሲል ተናገረ፤² “የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን በሙሴ ወንበር ላይ ተቀምጠዋል።³ ስለዚህ የሚነገሯችሁን ሁሉ አድርጉ፤ ጠብቁትም፤ ነገር ግን እንደሚናገሩት አያደርጉምና ተግባራቸውን አትከተሉ።⁴ እንዲሁም ለመሸከም የማይቻል ከባድ ሸክም አስረው በሰዎች ትከሻ ላይ ይጭናሉ። ራሳቸው ግን በጣታቸው እንኳ አይነኩትም።

⁵ “ለመታየት ሲሉ የሚያደርጉትን ሁሉ በሰው ፊት ያደርጋሉ፤ አሸንክታባቸውንም ያሰፋሉ፤ የቀሚሳቸውን ዘርፍ ያስረዝማሉ።⁶ ሰግብዣ ቦታ የከበራታ ስፍራ፤ በምክራብም የመጀመሪያውን መቀመጫ መያዝ ይወዳሉ።⁷ እንዲሁም በገበያ መካከል ሰላምታ መቀበልንና በሰዎች አንደበት ‘መምህር’ ተብለው መጠራትን ይሻሉ።

⁸ “እናንተ ግን ‘መምህር’ ተብላችሁ አትጠሩ፤ አስተማሪያችሁ አንድ ብቻ ሲሆን፤ እናንተ ሁላችሁም ወንድማማቾች ናችሁና።⁹ በሰማይ ያለ አንድ አባት ስላላችሁ፤ በምድር ማንንም ‘አባት’ ብላችሁ አትጥሩ።¹⁰ መምህራችሁ አንዱ ክርስቶስ ስለሆነ፤ ‘መምህር’ ተብላችሁ አትጠሩ።

¹¹ ከመካከላችሁ ከሁላችሁ የሚበልጠው አገልጋያችሁ ይሆናል፤¹² ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርግ ይዋረዳል፤ ራሱን የሚያዋርድ ግን ይከበራል።

¹³ “እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፤ ሰዎች ወደ መንግሥተ ሰማይ እንዳይገቡ በሰዎች ላይ በሩን ስለምትዘገባቸው ወዋላችሁ! እናንተ ራሳችሁ አትገቡም፤ መግባት የሚፈልጉትንም አታስገቡም።¹⁴ እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፤ ወዋላችሁ! ስም

22:42 ማቴ9:27
22:44 1ነገ5:3፤ መዝ110:1፤ ሐሥ2:34፤ 35፤ 1ቆሮ15:25፤ ዕብ1:13፤ 10:13
22:46 ማር12:34፤ ሉቃ20:40
23:2 ዕዝ7:6፤ 25
23:4 ሉቃ11:46፤ ሐሥ15:10፤ 14፤ 13
23:5 ዘ013:9፤ ዘጥ15:38፤ ዘ86:8፤ 22፤ 12፤ ማቴ6:1፤ 25፤ 16
23:6 ሉቃ11:43፤ 14:7፤ 20:46
23:7 ቀ8:3 ማቴ 26:25፤ 49፤ ማር9:5፤ 10:51፤ ዮሐ1:38፤ 49፤ 3፤ 2፤ 26፤ 20፤ 16
23:9 ሚል1:6፤ ማቴ6:9፤ 7:11
23:11 ማር9:35
23:12 1ሳጦ2:8፤ መዝ18:27፤ ማሳ3:34፤ ኢሳ57:15፤ ሕዝ21:26፤ ሉቃ1:52፤ 14፤ 11
23:13 ቀ15:23፤ 25፤ 27፤ 29፤ ሉቃ11:52

⁴² ወይም መላሐ
⁴⁵ ከቅዱሳት መጻሕፍት የተወሰዱ ጥቅሶች የተጻፉበት በግንባርና በካንድ ላይ የሚታሰር ትንሽ ጥቅል ነው

በለቶችን ቤት እያራቁታችሁ፣ ለሰው ይምሰል ረዥም ጸሎት ስለምታደርጉ የከፋ ፍርድ ትቀበላላችሁ።²⁵

¹⁵“እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፣ አንድን ሰው ወደ አይሁድ ሃይማኖት ለማስገባት በባሕርና በየብስ ስለምትጓዙ፣ ባሕርን ጊዜ ከእናንተ በእጥፍ የባሰ የገሃነም ልጅ ስለምታደርጉት ወዮላችሁ።

¹⁶“እናንተ ዕውር መሪዎች፣ ወዮላችሁ! ‘ማንም በቤተ መቅደስ ቢምል ምንም አይደለም፣ ነገር ግን በቤተ መቅደሱ ውስጥ ባለው ወርቅ ቢምል መሐላው ይደርስበታል’ ትላላችሁ።¹⁷ እናንተ የታወራችሁ ተላላጆች! ከወርቁና ወርቁን ከቀደሰው ቤተ መቅደስ የቱ ይበልጣል? ¹⁸እንዲሁም፣ ‘ማንም በመሠዊያው ቢምል ምንም አይደለም፣ ነገር ግን በላዩ ላይ ባለው መባ ቢምል መሐላው ይደርስበታል’ ትላላችሁ።¹⁹ እናንተ ዕውሮች፣ ከመባውና መባውን ከቀደሰው መሠዊያ የቱ ይበልጣል? ²⁰ስለዚህ፣ በመሠዊያው የማለ፣ በመሠዊያውና በላዩ ላይ ባለው ሁሉ ይምላል።²¹ እንዲሁም በቤተ መቅደሱ የማለ፣ በቤተ መቅደሱና በውስጡ በማያድረው ይምላል።²² በሰማይ የማለም በእግዚአብሔር ዙፋንና በዙፋኑ ላይ በተቀመጠው ይምላል።

²³“እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፣ ወዮላችሁ! ከአዝመድ፣ ከእንስላልና ከከሙን ዐሥራት እየሰጣችሁ በሕጉ ውስጥ ዋነኛ የሆኑትን ማለትም ፍትሕን፣ ምሕረትንና ታማኝነትን ግን ንቃቸኝልና፣ እነዚያን ሳትተዉ እነዚህን ማድረግ በተገባችሁ ነበር፤ ²⁴እናንተ የታወራችሁ መሪዎች፣ ትንኝን አጥርታችሁ ትጥላላችሁ፣ ግመልን ግን ትውጣላችሁ።

²⁵“እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፣ ወዮላችሁ! የጽዋውንና የወጭቱን ወጭ ትወለውላላችሁ፣ በውስጣቸው ግን ቅሚያና ስስት ሞልቶባቸዋል።²⁶ አንተ ዕውር ፈሪሳዊ! አስቀድመህ የጽዋውንና የወጭቱን ወጭ፣ ከዚያም ወጭ የጸጸ ይሆናል።

²⁷“እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፣ ወጭቸው በኖራ ተለስነው የሚያምሩ፣ ውስጣቸው ግን በሙታን ዐፅምና በብዙ ርክሶች የተሞላ መቃብሮችን ስለምትመስሉ ወዮላችሁ! ²⁸እናንተ ተም በውጭ ለሰዎች ጸድቃን ትመስላላችሁ፣ ውስጣችሁ ግን በግብዝነትና በክፋት የተሞላ ነው።

23:15 ማቴ5:22፣ ሐዥ2:11:6:5፣ 13:43
23:16 ሐ፡24፣ ኢላ 9:16፣ማቴ5:33-35፣ 15:14
23:17 ዘፀ30:29
23:19 ዘፀ29:37
23:21 17:78:13፣ መዝ26:8
23:22 መዝ11:4፣ ማቴ5:34
23:23 ዘሌ27:30፣ ማክ6:8፣ሉቃ11:42
23:24 ሐ፡16
23:25 ማር7:4፣ ሉቃ11:39

23:27 ሉቃ11:44፣ ሐዥ23:3
23:29 ሉቃ11:47 ፡48
23:31 ማቴ5:12
23:32 ሕዝ20:4፣ 1ተሰ2:16
23:33 ማቴ3:7፣ 5:22፣12:34
23:34 2ዜና36፣ 15:16፣ማቴ10:17፣ 23፣ሉቃ11:49
23:35 ዘፍ4:8፣ 2ዜና24:21፣ዘባ1:1፣ፅፀ11:4
23:36 ማቴ10:23፣ 24:34፣ሉቃ11:50፣51
23:37 2ዜና24:21፣መዝ57:1፣36:14፣ ኢላሳ1:5፣ማቴ5:12
23:38 17:79፣7-8፣ ኤር22:5
23:39 መዝ118:26 ፣ ማቴ21:9
24:2 ሉቃ19:44
24:3 ማቴ13:39 ፣21:1፣28:20፣ ሉቃ 17:30

²⁹“እናንተ ግብዞች የአራት ሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን፣ ወዮላችሁ! የነቢያትን መቃብር እየገነባችሁ፣ የጸድቃንም ሐውልት እያስጌጣችሁ፣ ³⁰በአባቶቻችን ዘመን ብንኖር ኖሮ፣ የነቢያትን ደም በማፍሰስ አንተባበራቸውም ነበር፣ ትላላችሁና።³¹ በዚህም የነቢያት ገዳዮች ለነበሩት አባቶቻችሁ ልጆች መሆናችሁን በራሳችሁ ላይ ትመስክራላችሁ።³² እንግዲህ የአባቶቻችሁን ጅምር ተግባር ከፍጻሜ አድርሱ!

³³“እናንተ እባቦች፣ የእፋኝት ልጆች! ከገሃነም ፍርድ እንዴት ልታመልሙ ትችላላችሁ? ³⁴ስለዚህ ነቢያትን፣ ጠባባንና መምህራንን እልክላችኋለሁ፣ ከነዚህም አንዳንዶቹን ትደላላችሁ፣ አንዳንዶቹን ትሰቅላላችሁ፣ ሌሎቹንም በምክር ራቦቻችሁ ትገርፏቸዋላችሁ፣ ከከተማ ወደ ከተማ ታሳድጏቸዋላችሁ።³⁵ ስለዚህ፣ ከጸድቁ ከአቤል ደም ጀምሮ በመቅደሱና በመሠዊያው መካከል እስከ ገደላችሁት እስከ በራክዩ ልጅ እስከ ዘካርያስ ደም ድረስ በምድር ላይ ለፈሰሰው ንጹሕ ደም ሁሉ እናንተ ተጠያቂዎች ናችሁ።³⁶ እውነት እላችኋለሁ፣ ላለፈው ነገር ሁሉ ይህ ትውልድ ይጠየቅበታል።

³⁷“አንቺ ነቢያትን የምትገድዩ፣ ወደ አንቺ የተላኩትንም በድንጋይ የምትወግራ ኢየሩሳሌም! ሆይ፣ አንቺ ኢየሩሳሌም! ቦር ጫጨቶቻችን በክንፎቿ ሥር እንደምትሰበሰብ፣ ልጆቻችን ለመሰብሰብ ስንት ጊዜ ፈለግሁ! እናንተ ግን ፈቃደኛ አልሆናችሁም፤ ³⁸እነሆ፣ ቤታችሁ ወና ሆኖ ይቀርሳችኋል! ³⁹እላችኋለሁና፣ ‘በቤታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው’ እስከምትሉ ድረስ ዳግመኛ አታዩኝም።”

የዓለም መጨረሻ ምልክቶች
24:1-51 ተገኝ ምብ-ማር13:1-37፣ ሉቃ21:5-36

24 ኢየሱስ ከቤተ መቅደስ ወጥቶ ሲሄድ፣ ደቀ መዛሙርቱ የቤተ መቅደሱን ስንጻጸ፣ ሊያሳዩት ወደ እርሱ ቀረቡ። ²እርሱ ግን፣ “ይህን ሁሉ ታያላችሁ? እውነት እላችኋለሁ፤ ድንጋይ በድንጋይ ላይ ተክቦ የምታዩት፣ ሳይፈርስ እንዲህ እንዳለ የሚቀር አንድ ድንጋይ እንኳ አይኖርም” አላቸው።

³በደብረ ዘይት ተራራ ላይ ተቀምጠው ሳለ፣ ደቀ መዛሙርቱ ለብቻቸው ወደ እርሱ ቀርበው “እስቲ ንገረን፣ የምትለው ሁሉ መቼ ይሆናል? የመምጣትህና የዓለም

* አንዳንድ ትርጉሞች ይህን ክፍል አይጨምሩም

መጨረሻ ምልክትስ ምንድን ነው? አሉት።

4ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፤ “ማንም እንዳያስታችሁ ተጠንቀቁ፤ 5ብዙዎች፣ እኔ ክርስቶስ ነኝ በማለት በሰሜ ይመጣሉና፤ ብዙዎችም ያስታሉ። 6ስለ ጦርነትና ጦርነትን የሚያናፍስ ወሬ ትሰማላችሁ፤ እነዚህ ነገሮች የግራ መፈጸም አለባቸው፤ ሆኖም መጨረሻው ገና ስለሆነ በዚህ እንዳትደናገጡ ተጠንቀቁ። 7ሕዝብ በሕዝብ ላይ፤ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣል፤ በተለያዩ ስፍራም ራብና የመሬት መጠቀሚያ ይሆናል፤ 8ይህ ሁሉ ግን የምጡ መጀመሪያ ነው።

9“በዚያን ጊዜ ለመከራ አሳልፈው ይሰጧችኋል፤ ይገድሏችኋል፤ በሰሜ ምክንያት በሕዝብ ሁሉ ዘንድ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ። 10በዚያን ጊዜ ብዙዎች ይሰናከላሉ፤ እርስ በርስ አሳልፈው ይሰጧቸዋል፤ ይጠላላሉም። 11ብዙዎች ሐሰተኛ ነቢዮች ይነሣሉ፤ ብዙዎችን ያስታሉ። 12ክፋት ስለሚገን የብዙ ሰዎች ፍቅር ይቀዘቅዛል፤ 13እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል። 14ሕዝብ ሁሉ ምስክር እንዲሆን፤ ይህ የመንግሥት ወንጌል በዓለም ሁሉ ይሰበካል፤ ከዚያም መጨረሻው ይመጣል።

15“እንግዲህ በነቢዩ በዳንኤል የተነገረው፣ የጥፋት ርኩሳት በተቀደሰው ስፍራ ቆሞ ስታይ፣ አንባቢው ያስተውል። 16በዚያን ጊዜ በይሁዳ የሚገኙ ወደ ተራራዎች ይሸሹ፤ 17በቤቱ ጣራ ላይ የሚገኝ ማንም ሰው ዕቃውን ከቤቱ ለማውጣት አይውረድ፤ 18በዕርሻ ቦታው የሚገኝ ማንም ሰው ልብሱን ለመውሰድ አይመለስ። 19በእነዚያ ቀናት ለነፍስ ጡሮችና ለሚያጠቡ ወዮላቸው! 20እንግዲህ ሽሽታችሁ በክረምት ወይም በሰንበት ቀን እንዳይሆን ጸልዩ፤ 21በዚያን ጊዜ፣ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ሆኖ የማያውቅ፣ ከዚያም በኋላ የሚሰተካከለው የሌለ፣ ታላቅ መከራ ይሆናል። 22ቀኖቹ ባያጥሩ ጥሮ ሥጋ ለባሽ ሁሉ ባልተረፈ ነበረ፤ ስለተመረጡት ሲባል ግን እነዚያ ቀኖች ያጥራሉ። 23በዚያን ጊዜ ማንም፣ ‘ይኸውላችሁ ክርስቶስ እዚህ አለ’ ወይም ‘እዚያ አለ’ ቢላችሁ አትመኑ፤ 24ሐሰተኛ ክርስቶሶችና ሐሰተኛ ነቢዮች ይነሣሉና፤ ቢቻል የተመረጡትን ለማሳት ሲሉ ታላላቅ ምልክቶችንና ታምራትን ያደርጋሉ። 25እነሆ፤ አስቀድሜ ነግራላችኋለሁ።

26“ስለዚህ፣ ‘ያውላችሁ እበረሐው ውስጥ አለላችሁ’ ቢሏችሁ ወደዚያ

24:4 ማር13:5
24:5 ቀ*11:23;
24:11ዮ:4:18
24:7 ኢሳ19:2;
ሐሥ11:28
24:9 ማቴ10:17;
ዮ:ሐ15:21;16:2
24:11 ማቴ7:15;
ማር13:5
24:13 ማቴ10:22
24:14 ማቴ4:23;
ሉቃ2:14;5;
ሐሥ 11:28;
17:6;ሮሜ10:18;
ራእ3:10; 16:14
24:15 ጳጳ9:27;
11:31;12:11;
ሐሥ 6:13
24:17 14መ፡9:25 ፤
ማቴ10:27;ሉቃ
12:3;ሐሥ10:9
24:19 ሉቃ23:29
24:21 ሕዳ5:9;
ጳጳ 12:1;ኢሳ2:2
24:22 ቀ*24:31

24:23 ሉቃ17:23;
21:8
24:24 ዘፀ7:11;22
፫ተ፡29-11;
ራእ13:13;
16:14;19:20
24:27 ሉቃ17:24;
30:ማቴ8:20
24:28 ሉቃ17:37
24:29 ኢሳ13:10;
34:4;ሕዳ32:7;ኢሳ
2:10;31:46;1:15;ራ
እ6:12;13:8;12
24:30 ራእ1:7
24:31 ኢሳ27:13;
ዘዮ9:14;ማቴ13:41;
14፡15;52:1ተ፡4;
16:2;እጳ2:10;7;
11:15
24:33 ያፀ5:9
24:34 ማቴ16:28;
23:36
24:35 ማቴ5:18
24:36 ሐሥ1:7
24:37 ዘዮ6:5;
7:6-23
24:38 ማቴ22:30
24:39 ሉቃ17:30
24:40 ሉቃ17:34
24:41 ሉቃ17:35
24:42
ማቴ25:13;
ሉቃ12:40

አትውጡ፤ ‘ይኸውላችሁ እልፍኝ ውስጥ አለላችሁ’ ቢሏችሁ አትመኑ፤ 27መብረቅ ከምሥራቅ ወጥቶ ምዕራብ ድረስ እንደሚያበረ፣ የሰው ልጅ አመጣጥም እንደዚሁ ይሆናል። 28በድን ባለቤት ስፍራ ሁሉ አጥፍቶ ይሰበሰባሉ።

29“ወደያውኑ ከእነዚያ ከመከራው ቀናት በኋላ፣ ፀሐይ ትጨልማለች፤ ጨረቃ ብርሃኗን ትከለክላለች፤ ከዋክብት ከሰማይ ይረገፋሉ፤ የሰማይ ኃይላትም ይናጋሉ።

30“በዚህ ጊዜ የሰው ልጅ ምልክት በሰማይ ላይ ይታያል፤ የምድር ወገኖች ሁሉ ያለቅሳሉ፤ የሰው ልጅም በሰማይ ደመና ሆኖ በጎይልና በታላቅ ክብር ሲመጣ ያይታል፤ 31መላእክቱንም ከታላቅ የመለከት ድምፅ ጋር ይልክቸዋል፤ እነርሱም ምረጦቹን ከአራቱም ነፋሳት፣ ከሰማይት ከአንዱ ዳርቻ ወደ ሌላው ዳርቻ ይሰበሰባሉ።

32“ከበለሰ ዛፍ ይህን ትምህርት ተማሩ፤ ቅርንጫፉ ሲለመልም፣ ቅጠሏ ሲያቁጠቀጥ፣ ያን ጊዜ በጋ እንደተቃረበ ታውቃላችሁ። 33እንደዚሁም እነዚህን ሁሉ ስታይ፣ እርሱ በደጅ እንደ ቀረበ ታውቃላችሁ። 34አውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ እስኪፈጸም ድረስ ይህ ትውልድ አያልፍም። 35ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን ፈጽሞ አያልፍም።

የሚመጣበት ቀንና ሰዓት አለመታወቅ

24:37-39 ቀን ምስ - ሉቃ 17:26;27
24:45-51 ቀን ምስ - ሉቃ 12:42-46

36ያን መንግሥት ሰዓት ግን ከአብ በስተቀር የሰማይ ቀንና ሰዓትም ቢሆኑ፣ ወልድም ቢሆኑ ማንም አያውቅም። 37ልክ በኖሳ ዘመን እንደሆነው የሰው ልጅ መምጣትም እንደዚሁ ይሆናል፤ 38ከጥፋት ውሃ በፊት ኖሳ ወደ መርከቡ እስከገባበት ቀን ድረስ ሰዎች ሲባሉና ሲጠጡ፣ ሲያገቡና ሲጋቡ እንደ ነበሩ፤ 39እስከዚያ ጊዜ ድረስም ምን እንደሚመጣ ሳያውቁ ድንገት የጥፋት ውሃ እንዳጥለቀ ሊቃቸው፣ የሰው ልጅ ሲመጣም እንደዚሁ ይሆናል። 40በዚያን ጊዜ ሁለት ሰዎች በዕርሻ ላይ ይውላሉ፤ አንዱ ይወሰዳል፤ ሌላው ይቀራል። 41ሁለት ሴቶች በወፍጮ ይፈጫሉ፤ አንዱ ትወሰዳለች፣ ሌላዋ ትቀራለች።

42“እንግዲህ ጌታችሁ የሚመጣበትን ቀን ስለማታውቁ ነቅታችሁ ጠብቁ። 43ይህን ልብ በሉ፤ ባለቤት ሌሊት ሌባ በየትኛው ሰዓት እንደሚመጣ ቢያውቅ ኖሮ፣ በነቃ፣ በቱም እንዳይደፈር በተጠባበቀ ነበር።

35 ወይም መሲክስ ቀን 23 ይህም 34 ወይም ዘር
36 አንዳንድ ቅጂዎች ወልድም ቢሆን የሚለው የላቸውም

44 የሰው ልጅም ባላሰባችሁት ሰዓት ይመጣልና እናንተም እንደዚሁ ዝግጁ ሁኑ።
 45 “በተገቢው ጊዜ ምግባቸውን እንዲሰጣቸው ባለቤቱ በቤተ ሰዎቹ ላይ የሾመው ታማኝና ብልህ አገልጋይ እንግዲህ ማኘው? 46 ባለቤቱ ተመልሶ በሚመጣበት ጊዜ የተጣለበትን ዐደራ እየፈጸመ የሚያገኘው ያ አገልጋይ የተባረከ ነው፤ 47 እውነት እሳችኋለሁ፤ በንብረቱ ሁሉ ላይ ይሾመዋል። 48 ነገር ግን ያ አገልጋይ ክፉ ቢሆንና ለራሱ፣ ‘ጌታዬ ይዘገያል’ በማለት፤ 49 ተነሥቶ ሌሎች አገልጋይ ባልንጀሮቹን መምታት ቢጀምር፣ ከሰባራዎችም ጋር ቢባላና ቢጠጣ፤ 50 እርሱ ባልጠበቀው ጋርና ባላሰበው ሰዓት ጌታው መጥቶ፤ 51 ይቈራርጠዋል፤ ዕድል ፈንታውንም ከግብዣች ጋር ያደርግበታል፤ በዚያም ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል።

የዐሥሩ ልጃገረዶች ምሳሌ

25 “በዚያን ጊዜ መንግሥተ ሰማይ መብራታቸውን ይዘው መሸራውን ሊቀበሉ የወጡ ዐሥር ልጃገረዶችን ትመስላለች። 2ከእነርሱም አምስቱ ልጃገረዶች ዝንጉዎች፣ አምስቱ ደግሞ አስተዋዮች ነበሩ፤ 3ዝንጉዎቹ መብራት ይዘው መጠባበቂያ ዘይት አልያዙም ነበር። 4አስተዋዮቹ ግን ከመብራታቸው ጋር መጠባበቂያ ዘይት በማሰር ይዘው ነበር። 5ሙሽራው በዘገየ ጊዜ፣ ሁሉም እንቅልፍ ተጫጫኛቸውና ተኙ።

6እኩል ለሊት ላይ፣ ‘ሙሽራው እየመጣ ነው፣ ወጥታችሁ ተቀበሉት!’ የግል ጥሪ ተሰማ።

7“በዚህ ጊዜ ልጃገረዶቹ ሁሉ ተነሥተው መብራቶቻቸውን እየተረከቡ መዘጋጀት ያዙ። 8ዝንጉዎቹ አስተዋዮቹን፣ ‘መብራታችን ሊጠፋብን ስለሆነ፣ ከዘይታችሁ ስጡን’ አሏቸው።

9“አስተዋዮቹ ልጃገረዶች ግን መልሰው፣ ‘ያለን ዘይት ለእኛም ለእናንተም ላይበቃ ስለሚችል፤ ሄዳችሁ ከሻጮች ለራሳችሁ ግዙ’ አሏቸው።

10“ዘይት ሊገዙ እንደ ሄዱ፣ ሙሽራው መጣ፣ ተዘጋጅተው የነበሩት ልጃገረዶችም ወደ ስርጌ ግብፍ አብረውት ገቡ፣ በሩም ተዘጋ።

11“ከግዮት ብለው ሌሎቹ ልጃገረዶች መጥተው፣ ‘ጌታ ሆይ፣ ጌታ ሆይ፣ በሩን ክፈትልን’ አሉ።

12“እርሱ ግን መልሶ፣ ‘እውነት እሳችኋለሁ፣ አላውቃችሁም’ አላቸው።

13“እንግዲህ ቀኑን ወይም ሰዓቱን ስለማ ታውቁ ተዘጋጅታችሁ ጠብቁ።

24:43 ሉቃ12:39
 24:44 1ተሰ5:6
 24:45 ማቴ25:21 :23
 24:46 ራእ16:15
 24:47 ማቴ25:21 :23
 24:49 ሉቃ21:34
 24:51 ማቴ 8:12
 25:1 ማቴ13:24፣ ሉቃ12:35-38፣ሐ/ገ/ 20:8፣ፊል4:5፣19:7፣ 21:2
 25:2 ማቴ24:45
 25:5 1ተሰ5:6
 25:8 ሉቃ12:35
 25:10 ራእ19:9
 25:12 ሐ/41፣ ማቴ7:23
 25:13 ማቴ24:42 :44፣ማር13:35፣ሉቃ12:40

25:14 ማቴ21:33 ሉቃ19:12
 25:15 ማቴ18:24:25
 25:19 ማቴ18:23
 25:21 ሐ/23፣ማቴ24:45፣47፣ሉቃ16:10
 25:23 ሐ/21
 25:29 ማቴ13:12፣ ማር4:25፣ሉቃ8:18 :19:26

የሰነፉ አገልጋይ ምሳሌ

25:14-30 ማጣ - ሉቃ 19:12-27

14“የእግዚአብሔር መንግሥት አገልጋዮቹን ጠርቶ ያለውን ንብረት በዐደራ በመስጠት ወደ ሌላ አገር ሊሄድ የተነሣ አንድ ሰውን ትመስላለች፤ 15ለእያንዳንዱ እንደ ችሎታው በመደልደል ለአንዱ አምስት ታላንት፣ 16ሌላው ሁለት፣ ሌላው ደግሞ አንድ ታላንት ሰጥቶ ገዛውን ቀጠለ። 16አምስት ታላንት የተቀበለው ሰውዬ ወዲያው በገንዘቡ ንግድ ጀምሮ አምስት ታላንት አተረፈ፤ 17እንዲሁም ሁለት ታላንት የተቀበለው ሁለት አተረፈ፤ 18አንድ ታላንት የተቀበለው ግን መሬት ቁፍሮ የጌታውን ገንዘብ ደበቀ።

19“የአገልጋዮቹም ጌታ ከብዙ ጊዜ በኋላ ከሄደበት ተመልሶ የሰጣቸውን ገንዘብ ተሳሰበ። 20አምስት ታላንት የተቀበለውም፣ ሌላ አምስት ተጨማሪ ታላንት ይዞ በመቅረብ፣ ‘ጌታ ሆይ! አምስት ታላንት ዐደራ ሰጥተኸኝ ነበር፣ ይኸውልህ አምስት ተጨማሪ ታላንት አትርፌአለሁ’ አለው።

21“ጌታውም፣ ‘ደግ አድርገሃል’ አንተ መልካም ታማኝ አገልጋይ፣ በትንሽ ነገር ላይ ታማኝ ስለሆንህ በብዙ ነገር ላይ እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ’ አለው።

22“እንዲሁም ሁለት ታላንት የተቀበለው አገልጋይ ቀርቦ፣ ‘ጌታ ሆይ፣ ሁለት ታላንት ሰጥተኸኝ ነበር፣ ይኸው ሁለት ተጨማሪ ታላንት አትርፌአለሁ’ አለው።

23“ጌታውም፣ ‘ደግ አድርገሃል፤ አንተ መልካም ታማኝ አገልጋይ፣ በትንሽ ነገር ላይ ታማኝ ስለሆንህ በብዙ ነገር ላይ እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ’ አለው።

24“አንድ ታላንት የተቀበለው አገልጋይ ቀርቦ፣ ‘ጌታ ሆይ፣ አንተ ካልዘራሀበት የምታጭድ፣ ካልተገነዘብኩም የምትሰበስብ ጨካኝ ሰው መንገድን ዐውቃለሁ፤ 25ስለዚህ ፈራሁህ፣ ሄጄም መሬት ቁፍራ ታላንትህን ጥድጓድ ውስጥ ደበቅሁት፣ ገንዘብህ ይኸውልህ’ አለው።

26“ጌታውም መልሶ፣ ‘አንተ ክፉ፣ ሰነፍ አገልጋይ፣ ካልዘራሀበት የማጭድ፣ ካልተገነዘብኩም የምሰበስብ መሆኔን ታውቅኖሮአል? 27ታዲያ፣ በምመለስበት ጊዜ ገንዘቤን ከነወለዱ እንዳገኘው ለለዋጮች መስጠት ይገባህ ነበር።

28“ ‘በሉ እንግዲህ ታላንቱን ወስዳችሁ ዐሥር ታላንት ላለው ስጡ፤ 29ላለው ይጨመርለታል፤ የተትረፈረፈም ይኖረዋል፤ ከሌ

15 አንድ ታላንት በሺህ የሚቆጠር ብር የሚያህል ነው

ለው ግን ያው ያለው እንኳ ይወሰድበታል።
30 ይህን የማይረባ አገልጋይ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ወዳለበት በውጭ ወዳለው ጨለማ አውጥታችሁ ጣሉት” አለ።

የመጨረሻው ፍርድ

31 “የሰው ልጅ ከመላእክቱ ሁሉ ጋር በክብር ሲመጣ፣ በክብር ዙፋን ላይ ይቀመጣል፤ 32 ሕዝቦች ሁሉ በፊት ይሰበሰባሉ፤ እርሱም፣ እረኛ በጎችን ከፍየሎች እንደ ሚሊይ፣ ሕዝቡን አንዱን ከሌላው ይለ ያል፤ 33 በጎቹን በቀኙ፣ ፍየሎቹን ግን በግራው ያቆማቸዋል።

34 “በዚያን ጊዜ ንጉሡ በቀኙ በኩል ያሉትን እንዲህ ይላቸዋል፤ ‘እናንተ አባቴ የባረካችሁ ኑ፤ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ የተዘጋጀላችሁን መንግሥት ውረሱ፤ 35 ምክንያቱም ተርቤ አብልታችሁኛል፤ ተጠምቼ አጠጥታችሁኛል፤ እንግዳ ሆኜ ተቀብላችሁኛል፤ 36 ታርዜ አልብላችሁኛል፤ ታምሜ አስታምማችሁኛል፤ ታስራ ጠይቃችሁኛል።’

37 “ጻድቃንም መልሰው እንዲህ ይሉታል፤ ‘ኪታ ሆይ፣ ተርቤ አይተን መቼ አበላንህ? ወይም ተጠምተህ አይተን መቼ አጠጣንህ? 38 እንግዳ ሆኜ አይተን መቼ ተቀበልንህ? ወይስ ታርዘህ አይተን መቼ አለበሰንህ? 39 እንዲሁም ታመህ ወይም ታስረህ አይተን መቼ ጠየቅንህ?’

40 “ንጉሡም መልሶ፣ ‘እውነት እላችኋለሁ፣ ከእነዚህ አነስተኛ ከሆኑት ወንድሞቼ ለአንዱ ያደረጋችሁት፣ ለእኔ እንዳደረጋችሁት ነው’ ይላቸዋል።

41 “ከዚያም በግራው በኩል ላሉት ደግሞ እንዲህ ይላቸዋል፤ ‘እናንተ የተረገማችሁ፤ ለዲያብሎስና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀው የዘላለም እሳት ከእኔ ተለይታችሁ ሂዱ፤ 42 ምክንያቱም ተርቤ አላበላችሁኝም፤ ተጠምቼ አላጠጣችሁኝም፤ 43 እንግዳ ሆኜ አልተቀበላችሁኝም፤ ታርዜ አላለበላችሁኝም፤ ታምሜና ታስራ አልጠየቃችሁኝም።’

44 “እነርሱም መልሰው፣ ‘ኪታ ሆይ፣ ተርቤ ወይም ተጠምተህ፣ እንግዳ ሆኜ ወይም ታርዘህ፣ ታመህ ወይም ታስረህ ዐይተን መቼ አልደረስንልህም’ ይሉታል።

45 “በዚያን ጊዜ እርሱም መልሶ፣ ‘እውነት እላችኋለሁ፣ ከእነዚህ አነስተኛ ከሆኑት ወንድሞቼ ለአንዱ አለማድረጋችሁ፣ ለእኔ እንዳላደረጋችሁት ነው’ ይላቸዋል።

46 “እነዚህም ወደ ዘላለም ፍርድ፣ ጻድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ።”

25:30 ማቴ8:12
25:31 ማቴ19:28፣ ሉቃ17:30
25:32 ሚል3:18፣ ሕዝ34:17:20
25:34 ማቴ3:2፣ 5:3;10:9;19:14፣ ሐሥ20:32;21:4፣ 15:50;74:5;21፣ 0ብ 4:3፣ 9:26;የዕ2:5፣ ራእ13:8;17:8
25:35
ኢዮ31:32;ዕብ3:2
25:36 ኢላ58:7፣ ሕዝ18:7;2ጠሞ1:1;6;የዕ1:27፣ 2:15;16
25:40 ማቴ10:40
:42;ዕብ13:2
25:41 ኢላ66:24፣ ማቴ3:12;5:22፣ 7:23;ማር9:43;48፣ ሉቃ3:17፣ 2አጥ2:4;ይሀ7

25:45 ምላ14:31፣ 17:5
25:46 ጳጳ2:2፣ ማቴ19:29;ዮሐ3:15
:16;36:5;29:17;2:3
:ከሥ24:15;ሮሜ2:7;ጴጥ48:11;ዮሐ1:2;15:1;11:3;20
26:1 ማቴ7:28
26:2 ዮሐ11:55
26:3 ጳጳ57:መዝ2:2;ሉቃ3:2;ዮሐ11:47-53;18:13፣ 14;24:28;ሐሥ4:6
26:4 ማቴ12:14
26:5 ማቴ27:24
26:6 ማቴ21:17
26:11 ዘጳ15:11
26:12 ዮሐ19:40
26:14 ጳጳ25:47፣ ማቴ10:4
26:15 ዘዕ21:32፣ ዘዕ11:12

አይሁድ በኢየሱስ ላይ መደለታቸው

26:2-5 ተጓ ምሳ - ማር 14:1;2፣ ሉቃ 22:1-2

26 ኢየሱስ እነዚህን ነገሮች ተናግሮ ከጨረሰ በኋላ፣ ደቀ መዛሙርቱን፣

2 “ከሁለት ቀን በኋላ ፋሲካ እንደሚሆን ታውቃላችሁ፤ የሰው ልጅም ሊሰቀል አልፎ ይሰጣል” አላቸው።

3 ከዚህ በኋላ የካህናት አለቆችና የሕዝብ ሽማግሌዎች ቀዳሳ በተባለ ሊቀ ካህን ግቢ ውስጥ ተሰብስበው፣ ሳበረቀቀ መንገድ ኢየሱስን ለማስደዘና ለማስገደል ተማከሩ። 5 ነገር ግን፣ “በሕዝቡ መካከል ረብሻ እንዳይነሣ በበዓል ቀን አይሁን” በማለት ተስማሙ።

ኢየሱስን ሽቶ የቀባቸው ሴት

26:6-13 ተጓ ምሳ - ማር 14:3-9
26:6-13 ማሙ - ሉቃ 7:37;38፣ ዮሐ 12:1-8

6 ኢየሱስ በቢታንያ በለምጻሙ በስምዖን ሴት ሳለ፣ ገንዘብ ሴት ሆኖ ወደ ሆህን አንድ ብልቃጥ የአልባስጥርስ ሽቶ ይዛ ወደ እርሱ ቀረበች፣ በማእድ ላይ ተቀምጦ ሳለም በራሱ ላይ አፈሰሰችው።

8 ደቀ መዛሙርቱ ይህንን በተመለከቱ ጊዜ ተቈጥተው እንዲህ አሉ፣ “ይህ ሁሉ ብክነት ለምንድነው? 9 ሽቶው በብዙ ዋጋ ተሸጦ ገንዘብን ለድኸች መስጠት ሲቻል!”

10 ኢየሱስ ይህን ዐውቆ እንዲህ አላቸው፣ “ይህችን ሴት ለምን ታስቸግሯታላችሁ? መልካም ነገር አድርጋልኛለች፤ 11 ድኸች ምንጊዜም ከእናንተ ጋር ናቸው፤ እኔ ግን ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር አልሆንንም። 12 ሽቶውን በሰውነቴ ላይ በማፍሰሳ፣ እኔን ለቀብሮ ለማዘጋጀት ነው፤ 13 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ወንጌል በሚሰበክበት በዓለም ዙሪያ ሁሉ፣ በየትኛውም ስፍራ እርሷ ያደረገችው በመታሰቢያነት ይነገርላታል።”

ይሁዳ ኢየሱስን አሳልፎ ለመስጠት ተስማማ

26:14-16 ተጓ ምሳ - ማር 14:10;11፣ ሉቃ 22:3-6

14 ከዚህ በኋላ ከዐሥራ ሁለቱ አንዱ የነበረውና የአስቆሮቱ ይሁዳ የተባለው ወደ ካህናት አለቆች ሄዶ፣ 15 “እርሱን አሳልፎ ብስጣችሁ እናንተን ለምን ትሰጡኛላችሁ?” አላቸው። እነርሱም ሠላሳ ጥራት ጠር ቈጥረው ሰጡት። 16 ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ይሁዳ፣ ኢየሱስን አሳልፎ የሚሰጥበትን አመቺ ጊዜ ይፈልግ ነበር።

የጌታ ራት

26:17-19 ተጓ ምብ - ግር 14:12-16፤ ሉቃ 27:7-13
26:20-24 ተጓ ምብ - ግር 14:17-21
26:26-29 ተጓ ምብ - ግር 14:22-25፤ ሉቃ 22:17-20፤
1ቀዳ 11:23-25

17 በቂጣ በዓል የመጀመሪያ ቀን ደቀ መዛሙርቱ ወደ ኢየሱስ ቀርበው፤ “ፋሲካን እንድትበላ የት እንድናዘጋጅልህ ትፈልጋለህ?” አሉት።

18 እርሱም፤ “ወደ ከተማ ሄዳችሁ እገሌ የተባለውን ሰው፤ መምህር ጊዜዬ ተቃርቦ አልና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ፋሲካን በቤትህ አከብራለሁ ብሏል” በሉት” አላቸው።

19 ደቀ መዛሙርቱም ኢየሱስ ባዘዛቸው መሠረት የፋሲካን ራት አዘጋጁ።

20 በመሸም ጊዜ ኢየሱስ ከሶሥራ ሁለቱ ጋር በማእድ ተቀመጠ፤ 21 በመብላት ላይ ሳለም፤ “እውነት እላችኋለሁ፤ ከእናንተ አንዱ አሳልፎ ይሰጠኛል” አላቸው።

22 እነርሱም እጅግ አዝኩት፤ ተራ በተራ፤ “ጌታ ሆይ፤ እኔ እሆን ይሆን?” አሉት።

23 እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፤ “አሳ ልፎ የሚሰጠኝ ከወጭቱ ውስጥ አብሮኝ ያጠቀሰው ነው። 24 የሰው ልጅ ስለ እርሱ እንደ ተጻፈው ይሄዳል፤ ነገር ግን የሰውን ልጅ አሳልፎ ለሚሰጠው ሰው ወዮለት፤ ለዚያ ሰው ሳይወለድ ቢቀር ይሻለው ነበር።”

25 አሳልፎ የሚሰጠው ይሁዳም፤ “መምህር ሆይ፤ እኔ እሆንን?” አለው።

እርሱም፤ “አንተ አልሆንም” አለው።

26 እየበሉ ሳሉ፤ ኢየሱስ እንጀራን አንገሥቶ ባረከ፤ ቁርሶም ለደቀ መዛሙርቱ በመስጠት፤ “እንካችሁ ብሉ፤ ይህ ሥጋዬ ነው” አላቸው።

27 ከዚያም ጽዋውን አንገሥቶ አመሰገነ፤ ለደቀ መዛሙርቱም በመስጠት እንዲህ አላቸው፤ “ሁላችሁም ከዚህ ጠጡ፤ 28 ስለ ብዙዎች የጎጠኤት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው። 29 እላችኋለሁ፤ በአባቴ መንግሥት ከእናንተ ጋር በአዲስ መልክ እስከምጠጣበት እስኪሆን ቀን ድረስ፤ ከእንግዲህ ከዚህ የወይን ፍሬ አልጠጣም።”

30 መዛሙር ከዘመሩ በኋላ ወደ ደብረ ዘይት ተራራ ወጡ።

የጴጥሮስ ክህደት አስቀድሞ መነገሩ

26:31-35 ተጓ ምብ - ግር 14:27-31፤ ሉቃ 23:31-34

31 ቀጥሎም ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፤ “ሁላችሁም በዚህች ሌሊት በእኔ ተሰናክላችሁ ትሄዳላችሁ፤ እንዲህ ተብሎ ተጽፎ አልና፤

26:17
ዘ012:18-20፤
ዘ816:5-8
26:18 ግር14:35፤
41፤ዮሐ7:6:8:30፤
ዮሐ8:20፤12:23፤
13:1፤17:1
26:21 ሉቃ22:21-
23፤ዮሐ13:21
26:23 መዛ11:9፤
ዮሐ13:18
26:24 4*31:54፤
56፤ኢሳ53:879፤26፤
ግር9:12፤
ሉቃ24:25-27:46፤
ሐሥ17:23፤
26:22:23፤
1ጴጥ1: 10:11
26:25 ግቴ10:4፤
23:7
26:26 ግቴ14:19
26:27 1ቀዳ10:16
26:28 ዘ024:6-8፤
ዘ19:11፤ግሌ2:5፤
ግቴ20:28፤ግር14፤
0ብ9:20፤10:29፤
13:20
26:29 ሐሥ10:41

“እረኛውን እመታለሁ፤ የመንጋውም በጎች ይበተናሉ።”
32 ነገር ግን ከተነሣሁ በኋላ ቀድሜአችሁ ወደ ገሊላ እሄዳለሁ።”

33 ጴጥሮስም መልሶ፤ “ሌሎች በሙሉ ባንተ ምክንያት ቢሰናከሉ እንኳ እኔ በፍጹም አልሰናከልም!” አለው።

34 ኢየሱስም፤ “እውነት አልሃለሁ፤ በዛ ሬዋ ሌሊት ዶሮ ከመጮኹ በፊት ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ” አለው።

35 ጴጥሮስ ግን “ከአንተ ጋር መሞት ቢያስፈልግ እንኳ ከቶ አልክድህም!” አለው። ሌሎቹም ደቀ መዛሙርት በሙሉ እንደዚሁ አሉ።

የኢየሱስ ጸሎት በጌቴሴማኒ

26:36-46 ተጓ ምብ - ግር 14:32-42፤ ሉቃ 22:40-46

36 ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ጌቴሴማኒ ወደሚባል ስፍራ ሄደ፤ እነርሱንም፤ “ወደዚያ ሄጄ በምጸልይበት ጊዜ እናንተ እዚህ ተቀመጡ” አላቸው። 37 ከእርሱም ጋር ጴጥሮስንና ሁለቱን የዘብዴ ምስልጆች ይዞ በመሄድ ይተክዝና ይጨነቅ ጀመር። 38 ከዚያም፤ “ነፍሴ እስከ ሞት ድረስ እጅግ አዝናለች፤ ከእኔ ጋር በመትጋት እዚሁ ቁዩ” አላቸው።

39 ጥቂት ዕልፍ ብሎ በግንባሩ በመደፋት፤ “አባቴ ሆይ፤ በቻል ይህ ጽዋ ከእኔ ይለፍ፤ ነገር ግን እኔ እንደምፈልገው ሳይሆን አንተ እንደምትፈልገው ይሁን” ብሎ ጸለየ።

40 ከዚያም ተመልሶ ወደ ደቀ መዛሙርቱ ሲመጣ፤ ተኝተው አገኛቸው፤ ጴጥሮስንም እንዲህ አለው፤ “እናንተ ሰዎች፤ ከእኔ ጋር ለአንድ ሰዓት እንኳ መትጋት አቃታችሁን? 41 ወደ ፈተና እንዳትገቡ ትጥና ጸልዩ፤ መንፈስ ዝግጁ ነው፤ ሥጋ ግን ደካማ ነው።”

42 እንደገና ለሁለተኛ ጊዜ ሄደ፤ “አባት ሆይ፤ ይህ ሳልጠጣው የሆደልፍ ጽዋ ከሆነ፤ ፈቃድህ ይፈጸም” ብሎ ጸለየ።

43 እንደገናም በመጣ ጊዜ ዐይኖቻቸው በእንቅልፍ ከብደው ስለነበር ተኝተው አገኛቸው።

44 ቶቶአቸውም እንደገና በመሄድ ለሦስተኛ ጊዜ ቀደም ብሎ የጸለየውን ጸሎት ደገመ።

45 ከዚያም ወደ ደቀ መዛሙርቱ ተመልሶ እንዲህ አላቸው፤ “አሁንም ዐርፋችሁ ተኝታችኋል? እነሆ፤ ሰዓቱ ቀርቦአል፤ የሰው ልጅ በጎጠኤተኞች እጅ ዐልፎ ይሰ

26:30 ግቴ21:1
26:31 ዘ113:7፤
ግቴ11:6፤ዮሐ16:32
26:32 ግቴ28:7፤
10:16
26:34 4*75፤
ዮሐ 13:38
26:35 ዮሐ13:37
26:37 ግቴ4:21
26:38 4*40:41፤
ዮሐ12:27
26:39 4*42፤
መዝ 40:6-8፤
ኢሳ50:5፤
ግቴ6:10፤20:22፤
ዮሐ4:34፤5:30፤
6:38
26:40 4*38
26:41 ግቴ6:13
26:42 4*39
26:45 4*18

25 “ወይም አንተ ራህ ተናገር”

ጣል፤ ⁴⁶ተነሡ! እንሂድ፤ አሳልፎ የሚሰጠኝም እየመጣ ነው።”

የኢየሱስ መያዝ

26:47-56 ተጓ ምብ - ማር 14:43-50፤ ሉቃ 27:47-53

⁴⁷በመናገር ላይ እያለ፣ ከዐሥራ ሁለቱ አንዱ ይሁዳ መጣ፤ ከካህናት አለቆችና ከሕዝቡ ሽማግሌዎች ዘንድ የተላኩ ሰይፍና ዱላ የያዙ ብዙ ሰዎችም አብረውት ነበሩ። ⁴⁸ይሁዳም፣ “እኔ የምስመው እርሱ ነው፤ ያዙት” ብሎ ምልክት ሰጥቶአቸው ስለነበር፣ ⁴⁹በቀጥታ ወደ ኢየሱስ ሄደ፣ “መምህር ሆይ፤ ሰላም ለአንተ ይሁን” በማለት ሳመው።

⁵⁰ኢየሱስም፣ “ወዳጄ ሆይ፤ የመጣህበትን ፈጽም”^ፋ አለው።

በዚህ ጊዜ ሰዎቹ ቀርበው ኢየሱስን ያዙት፤ አሰሩትም። ⁵¹ከኢየሱስ ጋር ከነበሩት አንዱ፤ ሰይፍን መዝገብ በመሰንዘር የሊቀ ካህናቱን አገልጋይ ጆሮውን ቁረጠው።

⁵²ኢየሱስም እንዲህ አለው፣ “በሌ ሰይፍ ህን ወደ ሰገባው መልስ፤ ሰይፍን የሚመዝዙ ሁሉ በሰይፍ ይጠፋሉ።” ⁵³ካስፊላገ አባቱን ብጠይቀው ከዐሥራ ሁለት ክፍለ ሰራዊት የሚበልጡ መላእክት የማይሰድልኝ ይመስልሃል? ⁵⁴ይህ ቢሆን ደግሞ ቅዱሳት መጻሕፍት ይሆናል ያሉት ነገር እንዴት ይፈጸማል?”

⁵⁵በዚያን ጊዜ ኢየሱስ ሕዝቡን እንዲህ አላቸው፣ “ወንበዴ እንደሚይዝ ሰው ሰይፍና ዱላ ይዘችሁ ልትይዙኝ መጣችሁ? በየዕለቱ በቤተ መቅደስ ተቀምጬ ሳስተምር አልያዛችሁኝም ነበር፤ ⁵⁶ነገር ግን ይህ ሁሉ የሆነው ነቢያት በቅዱሳት መጻሕፍት የተናገሩት ይፈጸም ዘንድ ነው።”

በዚያን ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ ጥለውት ሸሹ።

ኢየሱስ በአይሁድ ሸንጎ ፊት

26:57-68 ተጓ ምብ - ማር 14:53-65፤ ዮሐ 18:12-13፤ 19-24

⁵⁷በዚህ ጊዜ ኢየሱስን የያዙት ሰዎች፣ የአራት የሕግ መምህራንና የሕዝብ ሽማግሌዎች ተሰብስበው ወደ ነበሩበት፣ ወደ ሊቀ ካህናቱ ወደ ቀዳፋ ወሰዱት። ⁵⁸ነገር ግን ጴጥሮስ ከርቀት ሆኖ እስከ ሊቀ ካህናቱ ቅጥር ግቢ ይከተለው ነበር፤ ወደ ውስጥ ገብቶም የሁኔታውን መጨረሻ ለማየት ከጠባቂዎች ጋር ተቀመጠ።

⁵⁹በዚህ ጊዜ የካህናት አለቆችና የአይሁድ ሸንጎ በሙሉ ኢየሱስን ለማስገደል የሐሰት ማስረጃ ይፈልጉ ነበር፤ ⁶⁰ብዙ የሐሰት ምስክሮች ቢቀርቡም በቂ ማስረጃ

26:47 ማቴ10:4
26:49 ፋ25፤ ማቴ23:7
26:50 ማቴ20:13፤22:12
26:51 ሉቃ22:36፤ ዮሐ18:10
26:52 ዠፍ9:6፤ዘዐ21:12፤ራእ13:10
26:53 2ገዠ6:17፤ ዳገ7:10፤ማቴ4:11
26:54 ፋ24፤ ማቴ1:22
26:55 ማር12:35፤ ሉቃ21:37፤ ዮሐ7:14፤28:18፤20
26:56 ፋ24፤ ማቴ1:22
26:57 ፋ3

26:58 ፋ69፤ ማር14:66፤15:16፤ ሉቃ11:21፤22:55፤ ዮሐ7:32፤45:46፤ 18:15
26:59 ማቴ5:22
26:60 ዘዳ19:15፤ መዝ27:12፤35:11፤ዘሥ6:13
26:61 ዮሐ2፤19
26:63 ዘሌ5:1፤ ማቴ4:3፤16:16፤ ማር14:61፤ ሉቃ22:67
26:64 ማቴ27:11፤ ማር16:19፤ሉቃ22:70፤ራእ1:7
26:65 ማር14:63
26:66 ዘሌ24:16፤ ዮሐ 19:7
26:67 ማቴ16:21
26:68 ሉቃ22:63-65

አላገኙም፤ በኋላ ግን ሁለት ሰዎች ቀርበው፣ ⁶¹“ይህ ሰው፣ ‘የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ አፍርሼ፣ በሦስት ቀን ውስጥ መልሼ ልሠራው እችላለሁ’ ብሎአል” በማለት ተናገሩ።

⁶²በዚህ ጊዜ ሊቀ ካህናቱ ተነሥቶ በመቆም፣“እነዚህ ሰዎች ለሚመስክሩብህ ሁሉ ምንም መልስ አትሰጥምን?” አለው። ⁶³ኢየሱስ ግን ዝም አለ።

ሊቀ ካህናቱም፣ “በሕያው እግዚአብሔር ስም አምልሃለሁ፤ አንተ ክርስቶስ^ቦ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆንህ ንገረን” አለው።

⁶⁴ኢየሱስም፣ “አንተው ራስህ ብልሽሞል፤ ነገር ግን ለሁላችሁም ልንገራችሁ፤ ወደ ፊት የሰው ልጅ በገያዬ ቀኝ ተቀምጦ በሰማይ ደመና ሲመጣ ታዩታላችሁ” አለው።

⁶⁵በዚህ ጊዜ ሊቀ ካህናቱ ልብሱን ቀደ፣ “በእግዚአብሔር ላይ የሰድብ ቃል ተናግሮአል፤ ከዚህ ሌላ ምን ምስክርነት ያስፈልገናል? በእግዚአብሔር ላይ የሰድብ ቃል መናገሩን እናንተው ራሳችሁ ስም ታችኋል፤ ⁶⁶ምን ይመስላችኋል?” አላቸው።

እነርሱም፣“ሞት ይጠየቃል!” ብለው መለሱ።

⁶⁷በዚህ ጊዜ ፊቱ ላይ እየተፋ በጡጫ መቱት፤ ሌሎቹም በጥሬ እየመቱት፣ ⁶⁸“ክርስቶስ ሆይ፤ ማንው የመታህ? እስቲ ትንቢት ንገረን!” አሉት።

ጴጥሮስ ኢየሱስን ካደ

26:69-75 ተጓ ምብ - ማር 14:66-72፤ ሉቃ 22:55-62፤ ዮሐ 18:16-18፤25-27

⁶⁹ከዚህ በኋላ ጴጥሮስ በሊቀ ካህናቱ ግቢ ውስጥ ተቀምጦ ሳለ አንዲት የቤት ሠራተኛ ወደ እርሱ ቀርባ፣ “አንተም ከገሊላው ኢየሱስ ጋር ነበርህ” አለችው።

⁷⁰እርሱ ግን፣ “ምን እንደምትናገሪ አላውቅም” በማለት በሁላቸውም ፊት ካደ።

⁷¹ከግቢው መውጫ ወደ ሆነው በር ሲያመራ ሌላዋ ሠራተኛ ተመልክታው፣ በዚያ ለነበሩት ሰዎች፣ “ይህ ሰው ከናዝሬቱ ኢየሱስ ጋር ነበር” አለች።

⁷²እርሱም በመሐላ ቃል፣ “ሰውየውን አላውቀውም!” ሲል ዳግመኛ ካደ።

⁷³ከጥቂት ጊዜ በኋላ፣ በዚያ ቆመው የነበሩት ሰዎች ቀርበው ጴጥሮስን፣ “አንጋርህ ስለሚያጋልጥህ፣ በእርግጥ አንተም ከእነርሱ አንዱ ነህ!” አሉት።

⁷⁴እርሱም እየማለና እየተዘዙ፣ “እኔ ሰውየውን አላውቀውም!” አላቸው።

^ፋ50 ወይም “ወዳጄ ሆይ፤ ለምን መጣህ?”
^ቦ63 ወይም “መሰሎ”፤ ፋ68 ይመ

ወዲያውም ዶሮ ጮኹ።⁷⁵ በዚህ ጊዜ ጴጥሮስ፣ “ዶሮ ሳይጮህ ሦስት ጊዜ ትክ ደኛለህ” ብሎ ኢየሱስ የተናገረው ቃል ትዝ አለው፤ ጴጥሮስም ወደ ውጭ ወጥቶ መራራ ልቅሶ አለቀሰ።

ይሁዳ ራሱን ሰቀለ

27 ጠዋት በማለዳ ላይ፣ የካህናት አለቆችና የሕዝብ ሽማግሌዎች ሁሉ ኢየሱስ ስለሚገደልበት ሁኔታ ተመካከሩ፤ ጳጳሩም በኋላ ወስደው ለገዥው ለጳጳሩ ጠስ አሳልፈው ሰጡት።

³አሳልፎ የሰጠው ይሁዳም ኢየሱስ እንደ ተፈረደበት ባየ ጊዜ ተጸጸተ፤ የወሰደውን ሠላሳ ጥሬ ብር ለካህናት አለቆችና ለሕዝቡ ሽማግሌዎች መልሶ በመስጠት፣ ⁴“ንጹሕ ሰው አሳልፌ በመስጠቴ በድያለሁ” አለ። እነርሱም፣ “ታዲያ እኛ ምን አገባን፣ የራስህ ጥጭ ነው!” አሉት።

⁵ስለዚህ ይሁዳ ብሩን በቤተ መቅደስ ውስጥ ወርውሮ ወጣ፤ ሄዶም ራሱን ሰቅሎ ሞተ።

⁶የካህናት አለቆች ብሩን አንሥተው፣ “የዶም ዋጋ ስለሆነ ወደ መባ ልንጨምረው አይፈቀድም” አሉ፤ ገተመካክረውም ለእንግዶች የዎቃብር ስፍራ እንዲሆን በገንዘቡ የሸክላ ሠራውን ቦታ ገዙበት። ⁸ስለዚህም ያ ቦታ እስከ ዛሬ ድረስ “የዶም መሬት” ተብሎ ይጠራል። ⁹በዚህም በነቢዩ ኤርምያስ እንዲህ ተብሎ የተነገረው ተፈጸመ፤ “ለእርሱ ዋጋ ይሆን ዘንድ የእስራኤል ልጆች የገመቱትን ሠላሳ ጥሬ ብር ተቀበሉ፤ ¹⁰እንዲሁ እኩሌርም ባዘዘኝ መሠረት ለሸክላ ሠራው ቦታ ከፈለ።”

ኢየሱስ በጳጳሳዊነት ፊት

27:11-26 ተጓ ምብ - ማር 15:2-15; ሉቃ 23:23;18-25; ዮሐ 18:29-19:16

¹¹በዚህ ጊዜ ኢየሱስ አገረ ገዥው ፊት ቀረበ፤ አገረ ገዥውም፣ “አንተ የአይሁድ ንጉሥ ነህን?” በማለት ጠየቀው።

ኢየሱስም፣ “አንተው እንዳልሸው ነው” ሲል መለሰለት።

¹²የካህናት አለቆችና ሽማግሌዎች ሲከሱት ግን ምንም መልስ አልሰጡም። ¹³በዚህ ጊዜ ጳጳሩም፣ “ስንት ነገር አቅርበው እንደሚከሱህ አትሰማምን?” አለው። ¹⁴እርሱ ግን አገረ ገዥው እስኪገረም ድረስ ለቀረበበት ክስ አንዲት ቃል እንኳ አልመለሰም።

¹⁵አገረ ገዥው ሕዝቡ በበዓሉ እንዲፈታላቸው የሚጠይቁትን አንድ እስረኛ የመፍታት ልማድ ነበረው። ¹⁶በዚያን ጊዜ በ

26:75 ቀ³⁴: ዮሐ 13:38
27:1 ማቴ12:14: ማር15:1; ሉቃ22:66
27:2 ማቴ20:19; ማር15:1; ሉቃ13:1; ሐሥ3:13;1ጢጥ 6:13
27:3 ማቴ10:4; 26:14:15
27:4 ቀ²⁴
27:5 ሉቃ19:21; ሐሥ1:18
27:8 ሐሥ1:19
27:9 ማቴ1:22
27:10 ሕር32:6-9; 1ወነ11:2;13
27:11 ማቴ2:2

27:12 ማር14:61
27:13 ማቴ26:62
27:14 ማር14:61
27:15 ዮሐ18:39
27:17 ቀ²²: ማቴ1:16
27:19 ቀ²⁴:ዘፍ: 20:6;ዘኁ:12:6;1ዮን3 :5;አዮ33:14-16;
ማቴ1:20;2:12:13:1 9:22;ዮሐ19:13
27:20 ሐሥ3:14
27:22 ማቴ1:16
27:24 ቀ⁴:ዘፍ: 21:6-8;መዝ26:6; ማቴ26:5
27:25 ኢሱ2:19; ሐሥ5:28
27:26 ኢሱ53:5; ዮሐ19:1;
27:27 ዮሐ18:28; 33:19:9
27:28 ዮሐ19:2
27:29 ኢሱ53:3; ዮሐ19:2:3
27:30 ማቴ16:21
27:31 ኢሱ53:7

መፅ የታወቀ በርባን የሚባል እስረኛ ነበር። ¹⁷ሕዝቡ እንደተሰበሰቡ ጳጳሩም፣ “ከበርባንና ክርስቶስ ከሚባለው ከኢየሱስ፣ ማንን እንድፈታላችሁ ትፈልጋላችሁ?” አላቸው፤ ¹⁸ጳጳሩም በቅናት አሳልፈው እንደ ሰጡት ያውቅ ነበርና።

¹⁹በፍርድ ወንበር ላይ ተቀምጦ ሳለ ሚስቱ፣ “በእርሱ ምክንያት ዛሬ በሕልም ብዙ ስለተሠቃየሁ፣ በዚያ ንጹሕ ሰው ላይ ምንም ነገር እንዳታደርግ” የሚል መልእክት ላከችበት።

²⁰ነገር ግን የካህናት አለቆችና ሽማግሌዎች በርባን እንዲፈታላቸው ኢየሱስ ግን እንዲገደል ይለምኑ ዘንድ ሕዝቡን ያግባቡ ነበር።

²¹አገረ ገዥውም፣ “ከሁለቱ ማንን እንድፈታላችሁ ትፈልጋላችሁ?” በማለት ጠየቀ። እነርሱም፣ “በርባንን!” በማለት መለሱ።

²²ጳጳሩም፣ “ታዲያ ክርስቶስ የተባለውን ኢየሱስን ምን ላድርገው?” አላቸው።

ሁሉም፣ “ይሰቀል!” አሉ።

²³ጳጳሩም፣ “ለምን? ምን ክፉ ነገር አድርጎአል?” በማለት ጠየቃቸው።

እነርሱ ግን አብዝተው እየጮኹ፣ “ይሰቀል!” አሉ።

²⁴ጳጳሩም ሁኔታው ሽብር ከማስነሣት በስተቀር ምንም ፋይዳ የሌለው መሆኑን ተመልክቶ፣ “እኔ ከዚህ ሰው ደም ንጹሕ ነኝ፤ ከእንግዲህ ኅላፊነቱ የራሳችሁ ነው” በማለት ውሃ አስመጥቶ በሕዝቡ ፊት እጆቹን ታጠበ።

²⁵ሕዝቡም በሙሉ፣ “ደሙ በእኛና በልጆቻችን ላይ ይሁን!” ብለው መለሱ።

²⁶በዚህ ጊዜ በርባንን ፈታላቸው፤ ኢየሱስን ግን ካስገረፈው በኋላ እንዲሰቀል አሳልፎ ሰጠው።

ኢየሱስ በሮማውያን ወታደሮች እጅ

27:27-31 ተጓ ምብ - ማር 15:16-20

²⁷ከዚያም የአገረ ገዥው ወታደሮች ኢየሱስን ወደ ገዥው ግቢ ወሰዱት፤ ስራዊቱ ንም ሁሉ በዙሪያው አሰባሰቡ። ²⁸ልብሱን ገፈው ቀይ ልብስ አጠለቁለት። ²⁹እሾሽ ጐንጥ ነው አክለል በመሥራት ራሱ ላይ ደፉበት፤ የሸምበቆ በትር በቀኝ እጁ በማ ስያዝ በፊቱ ተንበርክከው፣ “የአይሁድ ንጉሥ ሆይ፣ ሰላም ለአንተ ይሁን” በማ ለት አሾፉበት። ³⁰ተፋብትም፣ የሸምበቆ በትሩን ከእጁ ወስደው ራሱ ላይ በሸምበቆው ደግመው ደጋግመው መተት፤ ³¹ከሾ ፉበት በኋላም ቀዩን ልብስ ገፈው የራሱን መጥናጸፊያ አለበሱት፤ ለ

ሰቅሎትም ይዘ ውት ሄዱ።

የኢየሱስ መስቀል

27:33-44 ተጓ ምብ - ማር 15:22-32፣ ሉቃ 23:33-43፣ ዮሐ 19:17-24

32 ይዘውትም ሲሄዱ ስምዖን ተብሎ የሚጠራ የቀሬና ሰው አገኘ፤ መስቀሉንም እንዲሸከም አስገደዱት።

33 ትርጉሙ፣ “የራስ ቅል” ከሆነው ጎል ጎታ ከተባለው ቦታ ሲደርሱ፤ 34 ከሐሞት ጋር የተቀላቀለ የወይን ጠጅ እንዲጠጣ ሰጡት፤ እርሱ ግን ቀምሶ ሊጠጣው አልፈቀደም። 35 ከሰቅሎትም በኋላ ፅግ ጥለው ልብሱን ተካፈሉ፤ 36 በዚያም ተቀምጠው ይጠብቁት ነበር። ከራሱኔውም፤ 37 “ይህ የአይሁድ ንጉሥ ኢየሱስ ነው” የሚል የነበረ ጽሑፍ አኖሩ። 38 ሁለት ወንበዴዎች አንዱ በቀኙ፣ አንዱ በግራው አብረውት ተሰቅለው ነበር። 39 መንገድ ዐላፊዎችም በጎይል እየተሳደቡና ራሳቸውን እየነቀነቁ፤ 40 “ቤተ መቅደስን አፍርሰህ በሦስት ቀን ውስጥ የምትሠራው፤ እስቲ ራሱን አድን! የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ በል ከመስቀል ውረድ!” ይሉት ነበር።

41 የካህናት አለቆችም ከአራት ሕግ መምህራንና ከሸማግሌዎች ጋር ሆነው እያሾፉበት እንዲህ ይሉ ነበር፤ 42 “ሌሎችን አዳነ፤ ራሱን ግን ማዳን አይችልም! የእስራኤል ንጉሥ ከሆነ አሁን ከመስቀል ይውረድ፤ እኛም እናምንበታለን። 43 በእግዚአብሔር ታምኖአል፤ የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ” ይል ስለነበር እስቲ ከወደደው አሁን ያድነው!” 44 ከእርሱ ጋር የተሰቀሉት ወንበዴዎችም እንደዚሁ የሰድብ ቃል ያወርዱበት ነበር።

የኢየሱስ መሞት

27:45-56 ተጓ ምብ - ማር 15:33-41፣ ሉቃ 23:44-49

45 ከቀኑ ስድስት ሰዓት ጀምሮ እስከ ዘጠኝ ሰዓት ድረስ በምድር ሁሉ ላይ ጨለማ ሆነ። 46 በዘጠኝ ሰዓት ገደማ፣ ኢየሱስ ድምፁን ከፍ አድርጎ፣ “ኤሎሄ! ኤሎሄ! ሳማ ሰበቅታኒ?” እያለ ጮኸ፤ ትርጉሙም “አምላኬ፤ አምላኬ፤ ለምን ተውኸኝ?” ማለት ነው። 47 በዚያ ቆመው ከነበሩት አንዳንዶቹ ጨኸቱን ሲሰሙ፣ “ኤልያስን እየተጣራ ነው!” አሉ።

48 ወዲያውም ከእነርሱ አንዱ ሮጦ ሰፍነግ በመውሰድ የኮመጠጠ ወይን ጠጅ ውስጥ ነከረው፤ ሰፍነጉንም በሸምበቆ ዘንግ ጫፍ ላይ በማድረግ እንዲጠጣው ለኢየሱስ

27:32 ማር15:21፣ ሉቃ23:26፣ሐሥ2፣ 10:6፣9፣11፣20፣ 13:1፣ሰብ13፣12
27:33 ዮሐ19:17
27:34 ቍ48፣ መዝ 69:21
27:35 መዝ22:18
27:36 ቍ54
27:38 ኢሳ53:12
27:39 መዝ22:7፣ 109:25፣ ሰቆ2:15
27:40 ቍ42፣ ማቴ4:3፣6፣ዮሐ2፣19
27:42 ዮሐ1:49፣ 3:15፣12፣13
27:43 መዝ22:8

አቀረበለት። 49 የቀሩት ግን፣ “ተዉት፤ እስቲ ኤልያስ መጥቶ ሲያድነው እናያለን!” አሉ።

50 ኢየሱስ እንደ ገና ከፍ ባለ ድምፅ ጮኸ፤ መንፈሱንም አሳልፎ ሰጠ።

51 በዚያን ጊዜ የቤተ መቅደስ መጋረጃ ከላይ እስከ ታች ለሁለት ተቀደደ፤ ምድር ተናጠጠች፤ ዐለቶችም ተሰነጣጠቁ፤ 52 መቃብሮች ተከፈቱ፤ አንቀላፍተው የነበሩትም ብዙዎች ቅዱሳን ተነሡ። 53 ከመቃብርም በመውጣት ከኢየሱስ ትንሥኤ በኋላ ወደ ቅድስት ከተማ ገብተው ለብዙዎች ታዩ።

54 ሞቶ አለቃውና አብረውት ኢየሱስን ይጠብቁት የነበሩት የመሬት መናጠራንና የሆነውን ነገር ሁሉ ባዩ ጊዜ እጅግ ፈሩ፤ ከዚያም፣ “በእውነት የእግዚአብሔር ልጅ ነበር!” አሉ። 55 ከገሊላ የመጡና ኢየሱስን በሚያስፈልገው ነገር ለማገልገል የተከተሉት ብዙ ሴቶች ሁኔታውን ከርቀት እየተመለከቱ በአካባቢው ነበሩ። 56 ከእነርሱም መካከል ማርያም መግደላዊት፣ ማርያም የያዕቆብና የዮሴፍ እናት እንዲሁም የዘብ ዴዎስ ልጆች እናት ነበሩ።

የኢየሱስ መቀበር

27:57-61 ተጓ ምብ - ማር15:42-47፣ ሉቃ23:50-56፣ ዮሐ19:38-42

57 ምሽት ላይ የሴፍ የሚባል ሀብታም ሰው ከአርማትያስ መጣ፤ እርሱ ራሱም የኢየሱስ ደቀ መዝሙር ነበረ። 58 ጳጳሳዊ ፊት ቀበሮ የኢየሱስን በድን ለመንገድ፤ ጳጳሳዊ ጠስም እንዲሰጠው አዘዘ። 59 የሴፍም በድኑን ወስዶ በንጹሕ የበፍታ ጨርቅ ከፈነው፤ 60 ለራሱ ከዐለት አስፈልፍሎ ባዘጋጀው መቃብር ውስጥ አኖረው፤ ከዚያም ትልቅ ድንጋይ አንከባሎ የመቃብሩን በር ዘግቶ ሄደ። 61 በዚህ ጊዜ ማርያም መግደላዊትና ሌላ ማርያም ከመቃብሩ ትይዩ ተቀምጠው ነበር።

የመቃብሩ ጥበቃ

62 በማግሥቱ፣ ከሰንበት ዝግጅት በኋላ ባለው ቀን፣ የካህናት አለቆችና ፈሪሳውያን ጳጳሳዊ ፊት ቀርበው እንዲህ አሉት፤ 63 “ክቡር ሆይ፤ ያ አታላይ በሕይወት ሳለ፣ ‘ከሦስት ቀን በኋላ እነሣለሁ’ ያለው ትዝብ ብሎናል፤ 64 ስለዚህ ደቀ መዝሙርቱ አስከሬኑን ሰርቀው ለሕዝቡ፣ ‘ከሙታን ተነሥቶአል’ ብለው እንዳያስወሩ መቃብሩ እስከ ሦስተኛው ቀን ድረስ እንዲጠበቅ

*35 ጥቂት የጥንት ቅጂች “በነቢዩ ለተሰኙን ለራሳቸው ተከፈሉ፤ በቀረቡም ላይ ዕግ ተግግሎ የተባለው ይፈጸም ዘንድ” የሚል አላቸው

27:45 አሞ8:9
27:46 መዝ22:1
27:48 ቍ34፣ መዝ 69:21
27:50 ዮሐ19:30
27:51 ቍ54፣ 10026:31-33፣ ሰብ9:38 ፣10:19፣20
27:53 ማቴ4:5
27:54 ቍ36፣ማቴ 4:3፣17:5
27:55 ሉቃ8:23
27:56 ማር15:47፣ ሉቃ24:10፣ ዮሐ 19:25
27:60 ማቴ27:66 ፣28:2፣ማር16:4፣ ሐሥ13:29
27:63 ማቴ16:21
27:64 ማቴ28:13

ትእዛዝ ስጥልን፤ አለዚያ የኋለኛው ስሕተት ከፊተኛው የባሰ ይሆናል!”

⁶⁵ኢላጠስም፣ “ጠባቂዎች አሏችሁ፤ ሄዳችሁ በምታውቁት መንገድ አስጠብቁ” አላቸው። ⁶⁶እነርሱም ሄደው መቃብሩን በማነተም አሸገው ጠባቂ አቆሙበት።

የኢየሱስ ከሙታን መነሣት

28፡1-8 ተጓ ምብ - ማር 16፡1-8፤ ሉቃ 24፡1-10

28 ሰንበት ካለፈ በኋላ፣ በሳምንቱ መጀመሪያ ቀን ጎህ ሲቀድ፣ ማርያም መግደላዊትና ሌላዎ ማርያም መቃብሩን ሊያዩ ሄዱ።

²በድንገት ታላቅ የምድር መናወጥ ሆነ፤ የጌታም መልአክ ከሰማይ ወርዶ ወደ መቃብሩ በመሄድ ድንጋዩን አንከባሎ በላዩ ላይ ተቀመጠበት፤ ³መልኩ እንደ መብረቅ ብሩህ ልብሱም እንደ በረዶ ነጭ ነበር። ⁴ጠባቂዎቹ መልአኩን ከመፍራት የተነሣ ተንቀጠቀጡ፤ እንደ በድንም ሆኑ።

⁵መልአኩም ሴቶቹን እንዲህ አላቸው፤ “አትፍሩ፤ የተሰቀለውን ኢየሱስን እንደምትፈልጉ አውቃለሁና፤ ⁶እርሱ በዚህ የለም፤ እንደ ተናገረው ተነሥቶአል፤ ኑና ተኝቶ በት የነበረውን ቦታ እዩ። ገሁንም ፈጥናችሁ ሂዱና ለደቀ መዛሙርቱ፣ ‘ከሙታን ተነሥቶአል፤ ቀድሞአችሁ ወደ ገሊላ ይሂዱል፤ በዚያ ታዩታላችሁ’ ብላችሁ ንገሯቸው። እንግዲህ ነግሬአችኋለሁ!”

⁸ሴቶቹም በፍርሀትና በደስታ ተሞልተው ለደቀ መዛሙርቱ ለመንገር በፍጥነት እየሮጡ የመቃብሩን ስፍራ ትተው ሄዱ። ⁹ወዲያው ኢየሱስ አገኛቸውና፣ “ሰላም ለእናንተ ይሁን!” አላቸው። እነር

27፡65 ፋ*66፤ ማቴ28፡11
27፡66 ፋ*60፤ ዳን 6፡17፤ ማቴ28፡2፡11
28፡1 ማቴ27፡56፤ ሉቃ8፡2
28፡2 ማቴ27፡51፤ 60፡ዮሐ20፡12፤ ሐሥ 5፡19
28፡3 ዳን7፡9፤ 10፡6፤ ማር9፡3፤ዮሐ20፡12
28፡5 ፋ*10፤ ማቴ14፡27
28፡6 ማቴ16፡21
28፡7 ፋ*10፡16፤ ማቴ26፡32

28፡9 ዮሐ20፡14-18
28፡10 ማቴ12፡50 ፡25፡40፤ ማር3፡34፤ ዮሐ20፡17፤ሮሜ 8፡29፡40፡11-13፡17
28፡11 ማቴ27፡65 ፡66
28፡13 ማቴ27፡64
28፡14 ማቴ27፡2
28፡16 ፋ*7፡10፤ ማቴ26፡32
28፡18 ዳን7፡13፡14 ፡ሉቃ10፡22፤ዮሐ3፡3 5፡13፡13፤17፡21፡4፤ሮ 15፡27፤ኤፌ1፡20-22 ፡ፊል2፡9፡10
28፡19 ኢላ49፡6፤ ማር16፡15፡16፤ሉቃ 24፡47፤ሐሥ1፡8፤ 2፡38፤8፡16፤14፡21፤ሮ ሜ6፡3፡4፤ገላ3፡27፤ ቁላ2፡12
28፡20 ዘፃ31፡6፤ 1፡78፤57፤ሐፊ1፡13፤ ማቴ13፡39፤18፡20፤2 4፡3፤ዮሐ14፡26፤ ሐሥ2፡42፤18፡10

ሱም ወደ ኢየሱስ ቀርበው እግሩን ይዘው ሰገዱለት። ¹⁰ኢየሱስም፣ “አትፍሩ፤ ሂዱና ወደ ገሊላ እንዲሂዱ ለወንድሞቹ ንገሯቸው፤ በዚያ ያዩኛል” አላቸው።

የጠባቂዎች ምስክርነት

¹¹ሴቶቹ በመንገድ ላይ ሳሉ፣ ከጠባቂዎቹ ጥቂቶቹ ወደ ከተማ በመሄድ የሆነውን ሁሉ ለካህናት አለቆች አወሩላቸው። ¹²የካህናት አለቆችም ከሸማግሌዎች ጋር ተሰብስበው ተማክሩ፤ ለወታደሮቹ በቂ ገንዘብ በመስጠት ¹³እንዲህ አሏቸው፤ “‘ተኝተን ሳለን ደቀ መዛሙርቱ በሌሊት መጥተው ሰረቁት’ በሉ፤ ¹⁴ይህ ወሬ በገዥው ዘንድ ቢሰማ እንኳ፣ እኛ እናስረዳለን፤ ምንም ክፉ ነገር እንዳይደርስባችሁ አናደርጋለን።” ¹⁵ወታደሮቹም ገንዘቡን ተቀብለው እንደ ታዘዙት አደረጉ። ይህም ታሪክ እስከ ዛሬ ድረስ በአይሁዶች ዘንድ በሰፊው እንደተሰራጨ ነው።

ታላቁ ተልእኮ

¹⁶ከዚያም ዐሥራ አንዱ ደቀ መዛሙርት በገሊላ ወዳለው ኢየሱስ ወዳመለክታቸው ተራራ ሄዱ። ¹⁷ባዩትም ጊዜ ሰገዱለት፤ ጥቂቶች ግን ተጠራጠሩ። ¹⁸ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱ ወዳለበት ቀርቦ እንዲህ አላቸው፤ “ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጥቶኛል፤ ¹⁹ስለዚህ ሂዱና ሕዝቦችን ሁሉ በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀ መዛሙርቱ አድርጓቸው፤ ²⁰ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ አስተምሯቸው፤ እኔም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።”